

INFORMATIVNO-POLITIČKI TJEDNIK
IZLAZIO OD 1945. DO 1956.
OBNOVLJEN 2003.

HRVATSKA RIJEČ

Zvonko Milas u posjetu
vojvodanskim Hrvatima

BROJ
687

Subotica, 17. lipnja 2016. Cijena 50 dinara

Merković: Očuvajmo
vjeru – u riječ

Pšenica obećava
dobar urod

Alasi i bećari

INTERVJU
Mirko Ćurić

**Više od igre,
manje od politike**

SADRŽAJ

TEMA

12-13

Dani polja strnih žita u Somboru
PŠENICA OBEĆAVA DOBAR UROD

RAZGOVOR

19

Ivana Petrekanić – Sič
**ZLATNA ŠKATULJA: PODSJETNIK
NA BOGATU PROŠLOST I BAŠTINU**

SUBOTICA

21

Treća strana medalje
NATJEČAJI, NATJEČAJI I NATJEČAJI

ŠIROM VOJVODINE

22-23

Susret alasa i bečara u Monoštoru
PAPRIKAŠ, I TO RIBLJI

KULTURA

33

Miroslav Slavko Mađer, *Izabrana proza II.*
**LJETOPIS AUTOROVA KNJIŽEVNOG
OKRUŽENJA I RAZDOBLJA**

SPORT

51

Međunarodni plivački miting *Piccolo*
PLIVANJE – OMILJENI SPORT

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:Novinsko-izdavačka ustanova
Hrvatska riječ, Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica**UPRAVNI ODBOR:**Vesna Prčić (predsjednica)
Ivan Gregurić, Mato Groznica,
Zvonko Sarić, Josip Stantić, Thomas Šujić,
Vesna Zelenika, Tomislav Žigmanov**DIREKTOR**Ivan Karan
e-mail: hrdirektor@tippnet.rs**GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:**

dr. sc. Jasminka Dulić (hrurednik@tippnet.rs)

POMOĆNIK I ZAMJENIK**GLAVNE I ODGOVORNE UREDNICE:**

Zvonko Sarić

LEKTOR:

Zlatko Romić

REDAKCIJA:Davor Bašić Palković
(urednik rubrike kultura i urednik *Kužiša*)
Dražen Prčić
(urednik rubrike sport i zabava)
Željka Vukov
(urednica društvene rubrike i urednica *Hrčka*)
Zlata Vasiljević (novinarka dopisništva Sombor)
Suzana Darabašić (novinarka dopisništva Srijem)**ŠEF DOPISNIŠTAVA I KOREKTOR:**

Mirko Kopunović (mkopunovic@hrvatskarijec.rs)

TEHNIČKA REDAKCIJA:Thomas Šujić (tehnički urednik)
(tsujic@hrvatskarijec.rs)
Jelena Ademi (grafička urednica)
(jademi@hrvatskarijec.rs)**FOTOGRAFIJE:**

Nada Sudarević (nsudarevic@hrvatskarijec.rs)

UREDNIK WEB IZDANJA:

Dražen Prčić

ADMINISTRACIJA:Branimir Kuntić (pravnik@hrvatskarijec.rs)
Ljubica Vujković-Lamić (tajnice@hrvatskarijec.rs)
Zdenka Sudarević (distribucija@hrvatskarijec.rs)**KOMERCIJALISTICA:**

Mirjana Dulić (komercijala@hrvatskarijec.rs)

TELEFON: ++381 24/55-33-55;

++381 24/55-15-78;

++381 24/53-51-55

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.rs**WEB:** www.hrvatskarijec.rs**TISAK:** *Sajnos* doo Novi SadList je upisan u Registar javnih glasila
Agencije za privredne registre Republike Srbije
pod registarskim brojem: NV000315

COBISS SR-ID 109442828

CIP - Каталогизacija
у публикацији Библиотека
Матице српске, Нови Сад
32+659.3(497.113=163.42)

(Ne)tko zna

Ono što vjerojatno mnogi naši čitatelji ne znaju jest da se svako izdanje našega tjednika mora završiti u srijedu, poželjno do 14 sati, zbog tiskarskih rokova. Ponekad, osobito u vrijeme političkih trzavica i kriza, to predstavlja otežavajuću okolnost. Što napisati u uvodniku kada se, kao u ovome tjednu, razrješenje krize Vlade u Hrvatskoj očekuje u četvrtak. Mi smo broj završili u srijedu, tjednik će se pojaviti na prodajnim mjestima u petak, a ključni politički događaj u Hrvatskoj se odigrava u četvrtak. S takvim slijedom događaja

i veliki mediji teško se nose, prenose se dnevna događanja, izjave političara i tumačenja analitičara koji, oprezni, ne iznose decidna mišljenja o tome što će se dogoditi sutra. U kojoj mjeri se to dotiče hrvatskih manjina u susjednim zemljama. Dotiče nas se. Jer nisu sve političke opcije jednako senzibilizirane za položaj svojih sunarodnjaka izvan Hrvatske, premda ustavna obveza o skrbi za Hrvate izvan Hrvatske obvezuje sve podjednako. Iskustvo, međutim, pokazuje da su »desne« opcije spremnije iskazati, makar deklarativnu a i konkretnu potporu svojim sunarodnjacima izvan Hrvatske. Iskustvo govori i da se mukotrpno uspostavljeni kontakti i bliskost s jednom opcijom koja u tom trenutku odlučuje može pokazati preprekom ili otegotnom okolnošću kada se politička volja većine promijeni i u sljedećem mandatu pobijedi druga opcija. Kako izbjeći ovu situaciju i osigurati da se svakom promjenom vlasti u Hrvatskoj stvari ne vraćaju na svoj početak i da se odnosi s državom matičnog naroda ne svode uvijek iznova i iznova, sa svakom novom garniturom, na upoznavanje novoizabranih sa situacijom na terenu u protokolarnim susretima. I da ne bude nakon svakih izbora situacija po principu »Martin u Zagreb, Martin iz Zagreba«, kada izaslanstva hrvatske manjine odlaze »na poklonjenje« i tko zna koji put ponavljaju iste stvari o problemima s kojima se suočavaju Hrvati kao manjina u Srbiji?

Tijekom prvog posjeta predstojnika Ureda za Hrvate izvan Hrvatske Zvonka Milasa, koji je tu dužnost preuzeo travnja ove godine, a koji je, treba reći, u Srbiju došao dobro upoznat sa »situacijom na terenu«, dobar je savjet upućen predstavnicima hrvatskih institucija. Njegov je prijedlog da se vrlo precizno odrede prioriteti i da se ustanove sustavne veze s određenim institucijama u Hrvatskoj koje ne bi ovisile o trenutačnim političkim opcijama već bi funkcionirale neovisno o tome tko je na vlasti. Lijepo zvuči, je li to moguće ne znamo ako ne pokušamo. Kada je pak riječ o prioritetima, dobro je znano da je dugi niz godina problem udžbenika bio prioritet. Čini se, ovaj je problem na dobrom putu da se riješi. Problem korištenja svojih prava na školovanje na materinjem jeziku, međutim ostaje. A pomalja se, čuli smo na ovom susretu, drugi prioritet a to je informiranje na hrvatskom jeziku. Radijski programi su ugašeni, neovisne produkcije ne mogu osigurati redovito financiranje a i financiranje *Hrvatske riječi* je pod znakom pitanja. Što će se događati u budućnosti nitko ne zna. Ostaje da sačekamo formiranje pokrajinske i republičke Vlade i da saznamo kakva nas budućnost čeka. Do tada, čitajte (i kupujte) *Hrvatsku riječ*.

J. D.

Korak unazad Srbije

Predsjednik i glavni tužitelj Haaškog tribunala **Carmel Agius** i **Serge Bramertz**, obavijestili su 8. lipnja Vijeće sigurnosti UN da Srbija u proteklih godinu i pol nije izvršila naloge tog suda za uhićenje troje dužnosnika Srpske radikalne stranke koji su optuženi za nepoštivanje suda. Agius je rekao kako je to ozbiljan korak unazad u suradnji, dok je Bramertz izrazio žaljenje jer je »Srbija odstupila s puta pune suradnje s Tribunalom«. Potpredsjednica Vlade Srbije **Zorana Mihajlović** rekla je 9. lipnja da izvješće dužnosnika Tribunala neće usporiti europske integracije Srbije, dok u Europskoj komisiji očekuju da Srbija brzo poduzme neophodne korake kako bi ostvarila punu suradnju s tim sudom, što je, kako ističu, i dalje njena obveza.

Racionalizacija javnog sektora

Ministar financija **Dušan Vujović** izjavio je da je premijer **Aleksandar Vučić** na sastanku s MMF-om prihvatio odgovornost za racionalizaciju javnog sektora, a da će o konkretnim brojkama za ovu i narednu godinu biti riječi na nekom od sastanaka s Misijom narednih dana.

Vujović je rekao Kako Vlada već ima brojku, ali da ona mora biti potvrđena. Očekuje ipak da će do kraja lipnja, kad Vlada bude formirana, imati još bolju brojku.

»Očekujemo da ćemo imati precizniju brojku do kraja lipnja kad se formira Vlada. Do sada je to bilo manje od planiranih 14.500 ljudi, ali nitko nije pravio pitanje od toga zato što brojka ovisi o mnogo stvari i želje ljudi da idu u mirovinu, da ranije prihvate program. Neki odlaze i jer su plate u javnom sektoru u odnosu na rad i teškoće mnogo lošije nego prije dvije godine«.

Prosječna plaća će biti 500 eura

Mandatar za sastav nove Vlade **Aleksandar Vučić** najavio je da će Vlada Vojvodine biti izabrana sljedećeg tjedna i da će za premijera predložiti visokog dužnosnika Srpske napredne stranke **Igora Mirovića**. On je rekao da će danas biti poznat sastav vojvođanske vlade.

Što se tiče republičke vlade, kazao je da će pokušati da nova Vlada bude formirana što prije, čim se završi formiranje pokrajinske.

Kaže da nema problema s formiranjem Vlade, već da on ne može stići da taj posao bude gotov do petka kada u Srbiju dolazi predsjednik Kine.

»Završit ćemo razgovore, posjet kinskog predsjednika pa ćemo onda u formiranje Vlade«, rekao je Vučić i dodao da mu nije lako pronaći ljude za sve funkcije u Vladi.

Vučić je rekao i da su prosvjedi održani u Beogradu i Novom Sadu bili »super«, ali da je problem motiv za njihovo održavanje, te je dodao da se ti prosvjedi ne mogu porediti s prosvjedima u nekim drugim zemljama, ni po čemu, pa ni po brojnosti. Kaže i da se neće pridružiti kontraprosvjedima najavljenim ispred RTS-a u Beogradu i RTV-a u Novom Sadu.

Upitan kada će imenovati odgovorne za rušenje u Savamali, Vučić je rekao da

mu ne pada na pamet da to radi a na pitanje što će biti s političkom odgovornošću, Vučić je rekao da će prvo biti utvrđena kaznena i prekršajna, a onda i politička.

Ponovio je i da policija sasvim sigurno nije sudjelovala u izvršenju kaznenog djela, a optužio je pojedine medije da vode hajku protiv svih njemu bliskih suradnika.

Na konstataciju novinara da je za vlasnika nelegalnih objekata u Hercegovačkoj rekao da su kriminalci, a da sada posao utvrđivanja odgovornosti prepušta tužiteljstvu, Vučić je rekao da isti aršini važe za sve.

Poručio je medijima da nastave pisati o rušenju u Savamali jer će vlast pokazati, kako je rekao, razliku u odnosu na »neke koje su štitili desetljećima i od kojih su imali različite vrste dobiti«.

O sastanku s veleposlanikom EU **Michaelom Davenportom** i američkim veleposlanikom **Kyleom Scottom** u Vladi Vučić je rekao da je bio otvoren, ali da »časni ljudi ne prepričavaju razgovore 'tête-à-tête', a priopćenje je dogovor sve tri strane koje su sudjelovale u razgovoru«. On je dodao da je u priopćenje uvrstio jednu rečenicu koju je rekao na sastanku, a njegovi sugovornici više. U pogledu europskog puta Srbije, dodao je, nema promjena.

Odlazimo zadovoljni

Predsjednik Pokrajinske vlade **Bojan Pajić** održao je konferenciju za novinare povodom okončanja mandata, i tom prilikom osvrnuo se na rezultate Pokrajinske vlade, na čijem je čelu bio od 2004. do 2016. godine.

»U trenutku preuzimanja odgovornosti, prije 12 godina, donio sam odluku u restrikciji svih privilegija: odrekli smo se reprezentacije i opredijelili se za težak rad, u skromnim i svedenim uvjetima. Nastojali smo biti solidarni i da svaki građanin ima jednak pristup skromnim sredstvima kojima smo raspolagali«, rekao je Pajić.

Na kraju obraćanja on je rekao da treba biti posebno netaleantiran pa upropastiti efikasan sustav koji je uspostavljen da daje rezultate i u surovim financijskim uvjetima.

»Odlazimo zadovoljni postignutim rezultatima, ali i zabrinuti za sudbinu Vojvodine i sva otvorena pitanja koja su gotovo dva milijuna građana Vojvodine držala kao političke taoce zbog političkih poena. S te strane nam je drago što više ne postoji ni ta diskriminatorna isprika za ignoriranje Vojvodine koja je najkraći put Srbije za ulazak u Europsku uniju. Očekujemo da će u kratkom roku riješiti problem financiranja u okviru Ustava, definirati nadležnosti i sredstva za nadležnosti APV, da će lokalne samouprave dobijati veće transfere i da će poljoprivrednici moći dostojanstveno živjeti od svog rada na svojoj zemlji i da se neće desiti da Vojvodina bude plijen stranih i domaćih tajkuna, a građani Vojvodine jeftina radna snaga koja prinudno zarađuje za iseljenje i avionsku kartu do prve europske destinacije«, rekao je Pajić.

Karamarko podnio ostavku

Predsjednik Hrvatske demokratske zajednice **Tomislav Karamarko** podnio je ostavku na mjesto prvog potpredsjednika Vlade. Karamarko je rekao kako time želi pokazati da ne želi biti teret budućoj hrvatskoj vladi.

U HDZ-u se nadaju kako će ovaj potez njihova predsjednika pomoći stranci u prikupljanju 76 ruku – potrebnih za sastavljanje nove vlade.

Na sastanku Domoljubne koalicije predstavljen je **Zdravko Marić** kao kandidat za mandatar.

»Domoljubna koalicija je čvrsta i jedinstvena u stavovima i potezima koje ćemo poduzeti. U četvrtak ćemo izglasovati nepovjerenje premijeru Oreškoviću i postoji saborska većina koja će glasovati za Zdravka Marića kao novog mandatar«, izjavio je nakon sastanka čelnika Domoljubne koalicije glavni tajnik HDZ-a **Domagoj Ivan Milošević**.

Dodao je kako im je cilj sastaviti novu Vladu na čelu s predsjednikom HDZ-a . **Tomislav Karamarko** izjavio je nakon sastanka kako će Domoljubna koalicija imati 76 ruku za potporu novoj Vladi.

»Imat ćemo, i zato i radimo ovo što radimo«, rekao je Karamarko novinarima napuštajući stranku.

Dan državnosti Hrvatske

Povodom Dana državnosti i Dana oružanih snaga veleposlanik Republike Hrvatske **Gordan Markotić** sa suprugom **Stelom Markotić** i vojni izaslanik brigadir **Ivan Jušić** održat će prijem 21. lipnja u *Crowne Plaza* u Beogradu. Istim povodom generalni konzul RH u Subotici **Velimir Pleša** sa suprugom **Sanjom Pleša** održat će svečano primanje u Subotici.

Dan državnosti, 25. lipnja, u Hrvatskoj državni je blagdan kojim se obilježava odluka Sabora donesena istoga datuma 1991. godine. Odluci Hrvatskoga sabora o pokretanju postupka razdruživanja od ostalih jugoslavenskih republika donesenoj 25. lipnja 1991. prethodila je takva odluka građana Hrvatske, iskazana na referendumu 19. svibnja 1991. godine.

Treći prosvjed, najmasovniji

Više tisuća građana okupilo se u ponedjeljak u Novom Sadu na trećem po redu i najmasovnijem uličnom prosvjedu zbog smjena na Radio-televiziji Vojvodine (RTV). Prosvjed je započeo ispred zgrade Televizije, improviziranom satiričnom televizijskom emisijom *Otvoreni studio* u kojoj su sudjelovali televizijski voditelj **Zoran Kesić**, novinar portala *Njuz net* **Viktor Marković**, blogger **Tibor Jona**, a emisiju je vodio **Daško Milinović** s Omladinskog radija.

Emisija je bila posvećena izvještavanju pojedinih medija, a naročito tabloida *Informera* i optužbi tih novina da su ljudi koji organiziraju prosvjede potpore RTV-u zapravo strani plaćenici. Otvoreni studio bio je odgovor građana na odbijanje rukovodstva RTV-a da u okviru svog programa emitiraju debatu o posljednjim zbivanjima u toj medijskoj kući.

»Vjerujemo da se stijene mogu pomjeriti i nećemo odustati od prosvjeda«, kazala je novinarka RTV-a **Vanja Đurić**.

Ona je dodala da je novo rukovodstvo stopiralo serijal o radu pravosuđa u Srbiji na kojem je s kolegicom radila pola godine.

Prosvjed su podržali predstavnici inicijative *Ne da(vi)mo Beograd*, a predstavnik te inicijative **Dobrica Veselinović** rekao je da se vlast plaši građana.

»Oni se plaše vas, vaših susjeda, vaših prijatelja... Ovako ujedinjeni možemo daleko dogurati«, poručio je Veselinović.

Ovaj put prosvjedu nisu prisustvovali lideri oporbenih partija, a organizatori iz Građanskog pokreta *Podrži RTV* još jednom su ponovili da ne žele imati ništa s političkim partijama i da su samo svoji i ničiji više.

Poslije okupljanja ispred zgrade Televizije kolona građana prošetala je do sjedišta Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije, gdje su zviždali i uzvikivali »Ostavke!« i »Ne damo RTV«.

Pranje novca

Vijeće Europe pozvalo je Srbiju da uspostavi jasnu kaznenu politiku za istrage i procese o pranju novca, kao i da uradi više u borbi protiv financiranja terorizma. Srbija je pohvaljena zbog poboljšanja pravnog i institucionalnog okvira uz upozorenje da je suočena s brojem prijetnji u vezi s pranjem novca. U izvještaju Vijeća Europe navodi se da su u Srbiji kupovina nekretnosti, vrijedne pokretne imovine i investicije u hartije od vrijednosti najčešće metode pranja novca. Istovremeno je Komitet ministara Vijeća Europe izrazio žaljenje što ni godinu dana nakon isticanja roka Srbija nije usvojila zakon kojim se regulira isplata stare devizne štednje štedišama iz bivših jugoslavenskih republika. Vijeće Europe traži od vlasti u Beogradu da zakon o obeštećenju štediša usvoje najkasnije do listopada.

Cjepiva protiv kurgave kože

»Europska komisija je odobrila Srbiji 50.000 doza cjepiva protiv bolesti kurgave kože kod goveda. Zahvaljujući Vladi Srbije, koja je po ubrzanom proceduri donijela uredbu, omogućen je uvoz i već od ponedjeljka je realno očekivati i da počne cijepljenje na terenu«, rekao je savjetnik predsjednika Vlade i predsjednik Operativnog stožera za koordinaciju primjene mjera za sprječavanje, suzbijanje i iskorenjivanje te bolesti **Dragan Glamočić** Tanjugu. Vlada je, također, kako je dodao, omogućila nabavku dodatne količine cjepiva od 400.000 doza

Može se očekivati da za 10, a najkasnije 15 dana, počne cijepljenje u ugroženim regijama, dok će s donacijom od 50.000 doza biti cijepljena dva zaražena područja, a to su Pčinjski i Jablanički okrug.

PREDSTOJNIK DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN HRVATSKE ZVONKO MILAS
POSJETIO HRVATE U VOJVODINI

Kroz suradnju iznjedriti učinkoviti sustav

Predstojnik Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske **Zvonko Milas** posjetio je prošloga tjedna, 8. i 9. lipnja, Hrvate u Vojvodini. U Subotici je održao sastanak s čelnicima Hrvatskog nacionalnog vijeća, te je posjetio redakciju *Hrvatske riječi* i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata. Posjetio je i prvu pripremnu utakmicu nogometne reprezentacije Hrvata iz Vojvodine u Tavankutu, te rodnu kuću bana Josipa Jelačića u Petrovaradinu. Poručio je na koncu održanih sastanaka Hrvatima u Srbiji da nastave istim žarom kao i do sada čuvati svoj hrvatski identitet, sve one vrijednosti koje ih određuje kao pripadnike hrvatskog naroda.

»Znam da to nije uvijek lako, dapače i da su uvjeti u kojima to činite više nego teški ali nadam se da ćete izdržati. A mi iz Državnog ureda smo tu kako

Stjepan Glas, Zvonko Milas i Slaven Bačić

bismo tu suradnju ojačali i kako bismo je razvili na način da vam pomognemo u onome što vam je najvažnije, što vam je prioritet

i da budemo pri ruci u svim tim nastojanjima.«

Glede konkretnih mehanizama i pomoći koja je neophodna

da bi se projekti ostvarivali Milas je rekao kako Državni ured ne smije biti samo transfer za nekakvu dodjelu novca za različite projekte već da se kroz suradnju mora iznjedriti sustav koji će davati sigurnost i stabilnost svemu onome što naše zajednice izvan Hrvatske rade.

»Je li to na razini županija, kroz zajednicu župana, zajednicu gradonačelnika, zajednicu direktora škola, u svakom slučaju trebamo dogovoriti zajedničke aktivnosti koje će imati za cilj upoznavanje mladih ljudi s matičnom domovinom kroz dolaske u Hrvatsku, upoznavanje sa svime onime što Hrvatska jest ili kroz dolaske mladih ljudi iz Hrvatske u sredine gdje žive Hrvati kako bi se upoznali što će dovesti kako do integracije ljudi koji ovdje žive u Vojvodini, Srbiji, ali i spoznaji Hrvata u

U HNV-u: O problemima Hrvata u Srbiji

Hrvatskoj što u stvari jest i kako živi hrvatska manjina u Srbiji. To je izuzetno važno za Hrvatsku i suradnju koja će dovesti do poboljšanja života Hrvata koji ovdje žive.«

MANJINSKA SAMOUPRAVA

Na sastanku u Hrvatskom nacionalnom vijeću predsjednik **Slaven Bačić**, predsjednik i članovi Izvršnog odbora HNV-a te dopredsjednici za sva četiri područja: Podunavlje, Sombor, Srijem i Subotica su predstojnika izvijestili o trenutačnom stanju i problemima u svim područjima manjinske samouprave koji se nastoje riješiti kao i o najvažnim izazovima s kojima se susreću Hrvati u različitim lokalnim sredinama.

Andrej Španović i **Krunoslav Đaković** su iznijeli probleme Hrvata u Srijemu ističući kako Srijem više nije što je nekada bio zbog progona Hrvata nakon II. svjetskog rata i devedesetih godina. Španović je ista-

da hrvatskog društva u Rumi. **Željko Pakledinac** iznio je probleme Hrvata u Podunavlju, te je govorio o temama iz područja službene uporabe jezika i pisma.

Baču i Subotici dok se postojeće neovisne produkcije suočavaju s problemom financiranja programa. **Darko Sarić Lukendić** i **Slaven Bačić** su

Subotici dok se u drugim gradovima odvija nastava hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture. Ove godine su, rekla je, prvi puta izdvojena sredstva za

U ZKVH: Predstavljeni organizacijski i izdavački pothvati

Snežana Periškić izvijestila je o položaju Hrvata u Somboru, Monoštoru i Beregu s posebnim osvrtom na sudjelovanje u političkom odlučivanju i protekle izbore te na obrazovanje.

istaknuli kako je najvažnije u budućem radu jačati neovisne produkcije s kvalitetnim programima osobito u pronalaženju načina za njihovo sustavno financiranje.

manjinske udžbenike tako da bi trebali biti riješeni osnovnoškolski udžbenici dok se nacionalni dodaci još trebaju izraditi, kao i srednjoškolski udžbenici. Ona je istaknula kako je najznačajniji izazov privući što više djece da se školuju na materinjem jeziku jer trenutno tek jedna petina učenika u Subotici koristi to pravo, a u Srbiji tek 4 posto.

Predstojnik Milas je rekao da će se nastaviti svi dosadašnji projekti i programi Državnog ureda, a da će se poseban naglasak staviti na sustavno rješavanje ključnih manjinskih pitanja te poticanje sustavne komunikacije i suradnje s hrvatskim državnim, područnim i lokalnim institucijama, kao što su zajednica župana, zajednica gradonačelnika ili zajednica direktora škola. Predstojnik je istaknuo kako bi u budućem radu hrvatska zajednica trebala definirati vlastite prioritete kako bi se u budućoj komunikaciji s institucijama u Hrvatskoj usustavila suradnja kako se ne bi svaki puta iznova išlo s pojedinačnim inicijativama i kako promjene vlasti ili osoba na pojedinim dužnostima ne bi utjecale na nastavak suradnje. Posebno je još jednom istaknuta važnost zaštite prava nacionalnih manjina kroz pro-

U HR: O aktivnostima, razvojnim programima i funkcioniranju

knuo kako su hrvatske udruge u Srijemu imale svoju imovinu, ali da do danas nije riješen niti kroz zakon o restituciji povrat te imovine kao što je npr. Hrvatski dom u Srijemskoj Mitrovici i zgra-

Ivan Ušumović govorio je o problemima u informiranju koji su nastali nakon neuspješne privatizacije što je rezultiralo nestankom programa na hrvatskom jeziku u Somboru,

Jasna Vojnić je govorila o problemima u obrazovanju istaknuvši da je oko tisuću djece obuhvaćeno svake godine, s kompletnom nastavom na hrvatskom jeziku samo u

ces pregovora za punopravno članstvo Srbije u Europskoj uniji, te obveza Srbije za poštivanje potpisanog bilateralnog sporazuma s Hrvatskom o zaštiti prava manjina.

POSJET NIU HRVATSKA RIJEČ I ZKVH-U

Tijekom posjeta NIU Hrvatska riječ predsjednica Upravnog odbora **Vesna Prčić**, ravnatelj **Ivan Karan** i glavna urednica **Jasminka Dulić** izvijestili su predstojnika Milasa o konkretnim aktivnostima i programima koje razvijaju, kao i

pomoć u nastojanjima da se njihova stručno visoko vrednovana izdanja sustavno integriraju u hrvatski kulturni i znanstveni prostor. Predstojnik je i ovdje naglasio važnost sustavnog rješavanja problema, izrazio je zadovoljstvo količinom i kvalitetom izdanih publikacija te je Žigmanovu, koji je izabran za zastupnika, poželio puno uspjeha u radu u Skupštini Srbije.

Tijekom boravka predstojnik je posjetio prvu pripremnu utakmicu nogometne reprezentacije Hrvata iz Vojvodine s NK *Tavankutom*, kao i salaš *Balažević* koji vodi HKPD

Državni ured ne smije biti samo transfer za nekakvu dodjelu novca za različite projekte već kroz suradnju moramo iznjedriti sustav koji će davati sigurnost i stabilnost svemu onome što naše zajednice izvan Hrvatske rade, rekao je Milas

U Petrovaradinu: Obilazak kuće Bana Jelačića i crkve sv. Jurja

o problemima u funkcioniranju tjednika nakon 10-postotnog smanjenja proračunskih sredstava za ovu godinu. Dodatnu bojazan izazivaju najave o novom smanjenju sredstava, što bi bitno ugrozilo kvalitetu ovoga iznimno značajnog tjednika, a u slučaju drastičnog smanjenja i njegovu opstojnost. Predstojnik je zahvalio na njihovom trudu i rekao da će se zajedničkim djelovanjem hrvatske manjine te institucija Hrvatske i Srbije zasigurno pronaći održivo rješenje.

Na sastanku u Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata ravnatelj **Tomislav Žigmanov** je predstojniku predstavio organizacijske i izdavačke potpore jedine kulturne institucije Hrvata u Srbiji, te zatražio

Matija Gubec. Reprezentacija se priprema za 4. europsko prvenstvo nacionalnih manjina koje će krajem mjeseca biti održano u Južnom Tirolu u Italiji, a potporu za odlazak na ovo natjecanje dao je i Državni ured.

POSJET KUĆI BANA JELAČIĆA

Predstojnik Zvonko Milas posjetio je i rodnu kuću bana **Josipa Jelačića** u Petrovaradinu, zadržavši se kraće vrijeme u njezinu obilasku i razgledavanju. O povijesnom i nacionalnom značaju toga objekta za petrovaradinske i, općenito vojvođanske Hrvate, upoznao ga je predsjednik HKPD-a *Jelačić* **Petar Pifat**, pokazujući mu potom i

unutrašnjost obližnje crkve Sv. Jurja u kojoj se nalazi krstionica u kojoj je 1801. godine kršten i ban **Jelačić**. Pifat je istaknuo kako najveći problem za Društvo predstavlja činjenica da nema odgovarajuće prostorije za rad te da bi najbolje rješenje za njih bila obnova rodne kuće bana Jelačića, za što već dugo postoji inicijativa. Predstojnik je rekao da se odgovorno i ozbiljno trebaju razmotriti mogućnosti i načini njezine obnove.

Posjetu predstojnika Milasa prisustvovao je i **Stjepan Glas**, opunomoćeni ministar Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu.

Dani biskupa Ivana Antunovića

Hrvatska će zajednica, na svečanosti koja će u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća biti održana u okviru *Dana biskupa Ivana Antunovića*, praznika hrvatske zajednice u Srbiji, čestitati najuspješnijim učenicima koji se školuju na hrvatskom jeziku na zapaženim rezultatima 2015./16. godine na općinskim, zonskim, pokrajinskim i republičkim natjecanjima iz različitih predmeta.

Svečana akademija će biti održana danas, u petak, 17. lipnja, u 16 sati u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće.

Od prošle je godine dan rođenja hrvatskog velikana i »stožerne osobnosti« narodnog preporoda među Hrvatima u južnoj Ugarskoj (19. lipnja 1815., Kunbaja – 13. siječnja 1888., Kalača) jedan od četiriju praznika hrvatske zajednice u Srbiji, a vezan je uz prosvjetu i obrazovanje budući je biskup **Ivan Antunović** za života nesebično, duhovno i materijalno pomagao školovanje brojnih, osobito siromašnih, učenika.

PRVA NOGOMETNA UTAKMICA SRBA IZ HRVATSKE I HRVATA IZ SRBIJE U SVJETLU ODNOSA DVIJU DRŽAVA

Više od igre, manje od politike

»Povijesnom susretu«, i pored nesumnjivog pozitivnog simboličkog značaja, nisu prisustvovali značajniji dužnosnici dvije države osim predstavnika dvije nacionalne manjine i dvjestotinjak gledatelja: rodbine i prijatelja domaće reprezentacije

Iako najavljena kao utakmica pod pokroviteljstvom Hrvatskog nogometnog saveza (HNS), reprezentacije Srba iz Hrvatske i Hrvata iz Srbije na stadion *Vuteks – Sloga* u Vukovaru u nedjelju, 12. lipnja, nisu privukle više od 150 do 200 gledatelja. Gledajući sa strane, mogli bismo reći: kakav odnos država prema nacionalnim manjinama, takvo i zanimanje javnosti prema »istome«. Ili obratno. Svejedno. Čak, recimo, niti lokalne *Vukovarske novine* u petak nisu objavile niti retka o »povijesnoj utakmici« koja će se igrati u njihovom gradu.

Bilo kako bilo, tek prvi susret nogometnih reprezentacija Srba iz Hrvatske i Hrvata iz Srbije (Vojvodine), osim spomenutog broja gledatelja, privukao je i pozornost čelnika dva nacionalna vijeća, te županijskih i gradskih vlasti Vukovara.

A ZAŠTO NE I OSTALI SPORTOVI?

U debeloj sjeni utakmice Turska – Hrvatska (koja se igrala istog dana) reprezentativce dvije nacionalne manjine iz dvije susjedne države primili su zamjenik župana Vukovarsko-srijemske županije **Đorđe Čurčić**, te član Gradskog vijeća grada Vukovara **Igor Galić**. Galić je, u duhu pravog političara, ovu priliku iskoristio da pred malobrojnim novinarima kaže

kako Vukovar poštuje prava (nacionalnih) manjina, ali da je u ovom trenutku mnogo važnije da svi budu zajedno i obrane se od globalnog problema ove regije: odlaska mladih u inozemstvo. Naravno, recept za to je poznat, ali je lijek teško nabaviti: zapošljavanje.

Slaven Bačić, Milorad Pupovac, Tomislav Žigmanov i Vesna Prčić

Za razliku od njega, Čurčić je govorio baš onako kako to nalaže duh ovakvog prijema: zbog sastava stanovništva Vukovarsko-srijemska županija i Vojvodina pravo su područje za organiziranje budućih susreta nacionalnih manjina i u drugim sportovima, a ne samo u nogometu.

»ISTOSTI« U OPREČNOSTIMA

Politički predstavnici dvije nacionalne manjine, međutim, imaju i istovjetno i oprečno stajalište kada je riječ o ovoj utakmici. Predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u

Vojvodini (DSHV) i zastupnik te stranke u Skupštini Srbije **Tomislav Žigmanov** istaknuo je prilikom prijema u Vukovarsko-srijemskoj županiji da »ako igdje postoji prostor za suradnju, onda je to sport«, dodajući kako bi želio da takve odnose prati službena politika na rela-

18. do 26. lipnja biti održan u Južnom Tirolu (Italija) i na kom će nastupiti obje reprezentacije.

Politički izvještaj s prvog susreta dviju reprezentacija završimo riječima koje kolege iz sportskih rubrika uglavnom izbjegavaju. Prvi bi mogao glasiti: iako je bio pokrovitelj, nitko od predstavnika HNS-a nije prisustvo-
vao utakmici. Drugi: iako je najavljeno zajedničko gledanje utakmice Hrvatska – Turska, u sjedištu Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS!) bili su prisutni tek reprezentativci Hrvata iz Srbije.

A za kraj, ipak, i dva ljepša: iako su utakmici prisustvovali tek navijači domaćih (rodbina i prijatelji, uglavnom), nije zabilježen niti jedan incident. Napose verbalni.

I napose onaj na međunarodnoj osnovi. I drugi: kako smo neslužbeno saznali, obje reprezentacije na već spomenutu *Europeadu* ne samo da će putovati zajedno i dijeliti isti prostor tijekom boravka u Južnom Tirolu, nego će imati i zajedničkog sponzora.

Stoga, kao zaključak ovog teksta, recimo kako je nakon bezbrojnih loših, susretom Srba iz Hrvatske i Hrvata iz Srbije politika (i, hmmm, »biznis«) konačno polučila i jedan dobar rezultat. I to upravo, kako bi Pupovac rekao, na polju na kom ima »najmanje lijepih poruka« između Hrvata i Srba.

Z. R.

MIRKO ĆURIĆ, KNJIŽEVNIK, KNJIŽEVNI KRITIČAR I POVJESNIČAR, PREDSEDNIK DHK – OGRANAK SLAVONSKO-BARANJSKO-SRIJEMSKI, DOGRADONAČELNIK ĐAKOVA

Panonizam kao snažna poveznica

*Podržavam napore da se na prostoru Hrvatske osvijesti činjenica da neki zanimljivi književni autori stvaraju izvan granica nacionalne države * Hrvatska je kultura snažno zagrebocentrična i nema puno sluha za rub * Đakovo ima prilično razvijenu kulturnu scenu, natprosječnu za hrvatske prilike*

Razgovarao: Davor Bašić Palković

Književnik, književni kritičar i povjesničar **Mirko Ćurić** iz Đakova pripada nevelikoj skupini kulturnih djelatnika iz Hrvatske koji pokazuju interes za kulturu i kulturno stvaralaštvo ovdašnjih Hrvata. To, među ostalim, potvrđuje nekoliko njegovih angažmana: kao člana prvog Povjerenstva trijenalne nagrade za najbolju knjigu poezije *Antun Gustav Matoš*, sudionika *Dana Balinta Vujkova*, sunakladika knjiga te govornika na predavanju knjiga ili otvorenju izložaba.

Rođen je u Đakovu 1964. godine. U tom je mjestu završio osnovnu i srednju školu, a fakultet u Osijeku. Objavio je pet romana, dvije zbirke pjesama, tri zbirke priča, dvije knjige književnih kritika i jednu knjigu eseja, šesnaest slikovnica nastalih na temelju đakovačkih narodnih bajki te devet slikovnica u prijevodu na engleski i mađarski jezik. Priredio je i uredio više desetaka knjiga. Sudjelovao je na više desetaka stručnih i

stručno-znanstvenih skupova i radove objavljivao u zbornicima i časopisima. Napisao je dvanaest dramskih igara izvedenih na *Đakovačkim vezovima*. Urednik je Revije *Đakovačkih vezova*.

Tekstovi su mu prevedeni na mađarski, engleski, poljski i makedonski jezik. Uvršten je u nekoliko antologija i pregleda. Predsjednik je Društva hrvatskih književnika, Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski od 2006. Za svoj književni rad dobio je nekoliko nagrada: Povelju Julija Benešića 2001. (za književnu kritiku), Nagradu Grada Đakova za 2009., drugu Nagradu Frana Galovića za kratku priču za priču *Ulica, sokak, lipe* 2010. te Nagradu Duhovno hrašće 2011. za pjesničku zbirku *Nedovršena slika sudnjega dana*. Dobitnik je godišnje Nagrade za kulturu Osječko-baranjske županije 2015.

HR: Nedavno ste bora-vili u Subotici, u svojstvu dogradonačelnika Đakova, na otvorenju izložbe *Strossmayer – graditelj i mece-*

na u Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata. Planiraju li se u budućnosti slični projekti na relaciji Đakovo – Subotica ili na relaciji s nekim drugim mjestom u Srbiji?

Grad Đakovo je mjesto u kojem se odvijaju brojne kulturne manifestacije od *Đakovačkih vezova* preko *Strossmayerovih dana* do niza folklornih manifestacija po prigradskim naseljima i selima. Često nam

gostuju kulturno-umjetnička društva Hrvata iz Vojvodine, a dio gostovanja vezan je uz našu Nadbiskupiju. Dobra je suradnja Đakova sa Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata, tako da smo ovdje predstavili nekoliko knjiga, a zapažena je bila izložba fotografija bunjevačkih »krajputaša«. Iznimno je dobro je primljena knjiga *Bunjevački put križa Tomislava Žigmanova*, koja zasigurno spada u vrh

hrvatske duhovne književnosti u posljednjem desetljeću. Nadam se da će se ova suradnja nastaviti, a meni je posebno zanimljivo organizirati jedan skup posvećen **Pavlu Sučiću**, đakovačkom biskupu preporoditelju, rodom iz Subotice. Takav bi nas skup naučio podosta jedne o drugima i dodatno povezo. Što se tiče ostalih gradova znam da naša kulturno-umjetnička društva redovito nastupaju po Bačkoj i Srijemu i da je ta suradnja vrlo kvalitetna. Grad Đakovo, naravno, to svesrdno podupire.

HR: Bili ste član nagrade **Antun Gustav Matoš** koja za okvir ima književnost vojvođanskih Hrvata. Kako vidite i ocjenjujete stanje na toj sceni?

Čini mi se da je situacija vjerojatno bolja nego to vidite vi koji živite i djelujete u toj kulturnoj zajednici koja je izdvojena iz hrvatske kulturne matice nakon raspada Jugoslavije i Domovinskog rata i tek se posljednjih godina polako spaja u duhu one izjave **Matka Peića** da je hrvatska književnost jedna i jedinstvena, gdje god ona nastajala. Ono što mogu primijetiti da postoji živost, da autora ima, ali da ima i kvalitete. Veći dio radova se bavi »boljom prošlošću«, nekakvom »etno-nostalgijom« za »vrimenima salaša i pisme«, oponaša stare pjesničke modele, ali nešto slično imate i na području Slavonije i Baranje u ovim post-ratnim vremenima. Iščitavajući zbirke kandidirane za Matoša mogu reći da je poetska razina vrlo solidna, a da je zbirka **Ante Vukova** *Boca bez poruke*, koja je dobila nagradu izuzetna. Neobična, ali dostojna bilo koje nagrađene zbirke na sličnim natječajima u Hrvatskoj. Nažalost, u nas je ostala neprimijećena. Upravo zato podržavam napore Tomislava Žigmanova i Zavoda da se na prostoru Hrvatske osvijesti činjenica da neki zanimljivi autori stvaraju izvan granica nacionalne države.

HR: Za Vas bi se moglo reći da pokazujete interes i da podupirete kulturu ovdašnjih Hrvata. Suradujete i sa zajednicom Hrvata u Mađarskoj. Otkuda Vaš interes za Hrvate u Srbiji i Mađarskoj, osim možda geografske blizine?

Društvo hrvatskih književnika Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski objavilo je studiju **Gorana Rema** i **Sanje Jukić** o panonizmu kao specifičnom stilu unutar hrvatske književnosti i kulture uopće. Panonizam nije odrednica samo Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema već i hrvatske književnosti u istočnom Srijemu, Bačkoj, Banatu, Mađarskoj... Upravo te vrlo snažne veze su i odgovor za dosta intenzivnu suradnju s institucijama u Srbiji i Mađarskoj. Tematski, poetološki, povijesno veza je iznimno puno. Ugodno se osjećam u prostoru koji razumije moju književnost, u književnosti koju dobro razumijem. Prije nekoliko godina sam predstavljao knjigu u Tomislavgradu, u mjestu odakle su moji roditelji doselili u Slavoniju pa sam shvatio kako oni čitaju moje priče i romane u jednom posve drugom ključu, da me u Subotici ili Pečuhu bolje razumiju... Osim toga, vremenom sam stekao puno prijatelja u Mađarskoj i Vojvodini tako da se uvijek radujem susretima s **Frankovićem**, **Barićem**, **Žigmanovim**, **Blažetinom**, **Katarinom Čelikovićem**...

HR: Predsjednik ste Društva hrvatskih književnika – Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski, koje je u sunakladi sa ZKVH-om, objavilo dvije knjige – *izabranih pjesama i proze* – **Miroslava Slavka Mađera** (1929. – 2015.)...

Miroslav Slavko Mađer je bio značajan hrvatski književnik, književni kritičar i profesor književnosti. Rođen je 1929. u Hrtkovicima, u Srijemu. Kada sam mu predložio ideju Tomislava Žigmanova i moje

malenkosti da sunakladnik njegovih Izabranih djela bude ZKVH, on je to s veseljem prihvatio, određivši se odmah i kao zavičajni srijemski, vojvođanski pisac. Mogao je izbjeći to »svrstavanje« budući da je pisac iz čitanki, višestruko nagrađivan i priznat, posljednji pripadnik sjajne »krugovaške generacije«, ali je ta gesta pokazala njegovu veličinu: »Ne odričem se korijena. Ne odričem se tla iz kojeg sam iznikao, ljudi koji tamo žive. U Zagrebu sam pola stoljeća, ali pripadam i Srijemu!«. Planiramo, naravno, predstaviti ovo izdanje u Vojvodini, valjda ćemo uspjeti i u Hrtkovicima, mjestu kojemu je posvetio nekoliko antologijskih pjesama.

HR: Kakav je kulturni život na istoku Hrvatske? Koliko pozicija ruba utječe na tamošnje kulturne prilike, osjećate li se rubno u odnosu na centar; kako općenito promatrate to pitanje ruba?

Kulturni život na istoku je bolji nego što se misli, a lošiji nego bismo mi to htjeli. Događanja ima podosta, pa i zanimljivih autora, ali postoji taj provincijalni kompleks da je sve dobro što dolazi iz Zagreba, a da se »kod nas ništa ne događa« ili »nema ničega«. Rub i rubnost je naša sudbina u geografskom smislu, ali mora biti u našim glavama. Prečesto se malo poznajemo međusobno. Ne znam što je u Našicama, Vinkovicima, Požegi ili Daruvaru, ali znam što je u Zagrebu ili Rimu. Nitko ne brani nama s ruba da se povezujemo i međusobno upoznajemo, pa i podržavamo i promičemo. Nešto od toga i radimo, a trebamo i više... Osobno, ne osjećam se inferiornim što živim u Đakovu, jer mi književnost omogućava da pišem o temama koje sam odaberem i da budem uspješan onoliko koliko to moje djelo zaslužuje. Naravno da je vama u Vojvodini puno teže, jer je hrvatska kultura snažno zagrebocentrična i nema puno sluha za rub, osim da se na rubu dobro pogosti i da ga se (ih) dočeka, da ga se na rubu pohvali

i prepozna kao važnu središnju činjenicu. Na to ne treba pristati. Svi smo jednaki i jednako važni u ovoj našoj maloj, ali prevažnoj kulturi.

HR: Kakav je kulturni život u Đakovu, što taj grad ima za ponuditi prosječnom turistu iz Vojvodine?

Čini mi se, ali teško mogu biti objektivan kao rođeni Đakovčanin i sukreator današnje kulturne scene, kako Đakovo ima prilično razvijenu kulturnu scenu, natprosječnu za hrvatske prilike. Đakovo je bio jedan od devet gradova koji se prijavio, na moju inicijativu, na natječaj za europsku prijestolnicu kulture jer sam smatrao da bi bilo neprimjereno da se Strossmayerov grad ne uključi u tu utrku ma koliko izgleda bili mali ili nikakvi. U Đakovu danas djeluje sedam kulturnih institucija kojima su osnivači Grad Đakovo, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Nadbiskupija osječko-baranjska. U Đakovu se tijekom godine održava petnaest većih kulturnih manifestacija među kojima su najznačajniji *Đakovački vezovi*, a gotovo svakoga dana održavaju se manja kulturna događanja: koncerti, predstavljanja knjiga, otvaranja izložaba, nastupi folklornih skupina, kazališne predstave itd. Đakovo je jedini grad u istočnoj Hrvatskoj koji je uspješno sačuvao komunalno kino koje je danas digitalizirano i prikladno za najzahtjevnije projekcije. U Đakovu djeluje niz vrsnih umjetnika i umjetnica. Najviše je likovnih umjetnika, slikara i kipara, nekoliko vrsnih pisaca, mnoštvo glazbenika, fotografa, filmskih redatelja... Važan prinos đakovačkoj kulturnoj sceni daje Nadbiskupija koja ima četiri kulturne institucije: muzej, likovnu galeriju, knjižnicu i arhiv te nekoliko vrsnih umjetnika i kulturnih radnika. Svi koji odluče posjetiti Đakovo neće pogriješiti, a na đakovačkim ulicama osjećat će se kao kod svoje kuće.

DAN POLJA STRNIH ŽITA U SOMBORU

Pšenica obećava dobar urod

U Vojvodini se očekuje prosječan urod od 5,5 tona po hektaru * Za ratare minimalna cijena 20 dinara * Kada bi se pšenica razvrstavala po kategorijama, Srbija bi mogla izvoziti pšenicu ekstra kvalitete

Za desetak dana kombajni će ući u njive i početi će ovogodišnja žetva pšenice. Ukoliko do početka žetve ne bude ekstremnih vremenskih (ne)prilika urod će biti dobar, ali ipak neće dostići prinose ostvarene prošle godine. Ono što je obilježilo ovogodišnju proizvodnju jest veća uporaba zaštitnih sredstava, jer su ratari čak u nekoliko navrata pšenicu morali štititi od bolesti i kukaca. To je dodatno poskupjelo proizvodnju, pa s ponuđenom cijenom od 150 eura po toni proizvođači nisu zadovoljni. To je njihova jednoglasna ocjena koja nam je izrečena na Danu polja strnih žita PSS Sombor. I dok je problem s cijenom »stari-novi«, ova godina bila je specifična po tomu što su, prije svega zbog zaštite od kukaca, ratari pšenicu morali špricati sredstvima zaštite dva ili čak tri puta.

CIJENA UVIJEK ISTA BRIGA

U prethodnom petogodišnjem razdoblju u Srbiji se pšenica gajila u prosjeku na 520.000 hektara, a urod je bio četiri tone po hektaru. To znači da je godišnja ukupna proizvodnja bila oko dva milijuna tona po hektaru. U Srbiji je jesenas pšenica posijana na 600.000 hektara, pa, s obzirom na očekivani dobar rod, može se očekivati ukupna proizvodnja znatno iznad dva milijuna tona.

Sjetvu na oko 300 hektara poljoprivrednici iz Lemeša ugovorili su sa Zemljoradničkom zadrugom *Agrosevald*. Najveći

problem bila je pojava kukaca, pa su usjevi dva puta tretirani sredstvima zaštite. »Tko nije uradio zaštitu ne može se ni nadati dobrom rodu. Zaštita je rađena dva puta, a negdje i u tri navrata. Što se to dogodilo ne znam, ali znam da nikada nije bilo da smo pšenicu morali špricati čak tri puta. Pšenica sada izgleda dobro i ako budu odgovarajući vremenski uvjeti za oko dva tjedna početak ćemo žetvu«, kaže **István Szevald**, ravnatelj *ZZ Agrosevald*.

»S obzirom na punu agrotehniku i zaštitu, najmanje što očekujem je urod od sedam tona

dobrog uroda. U žetvi je lani cijena bila 18 dinara, a koncem godine 18,50 dinara po kilogramu, da bi poslije pala na 15,80 dinara. Ne mogu kazati da prošle godine nije bilo zarade, ali, s obzirom na tako visoke prinose, trebala je zarada biti veća. Ove godine ćemo vidjeti. Prinose će sigurno biti manji, pa se nadamo boljoj cijeni. Moje mišljenje je da sve ispod 150 eura po toni znači da nema smisla sijati pšenicu. Čuva li se niskom cijenom pšenice socijalni mir mene kao proizvođača ne zanima«, kaže poljoprivrednik iz Stapara **Bojan Bojčetić**.

VIŠKOVI OBORILI CIJENU

»Cijenu pšenice ne određujemo mi, ne određuje ni država, već dva faktora na koja mi nemamo utjecaja. Prvi je stanje usjeva u svijetu, a drugi su raspoložive svjetske prelazne zalihe. Prelazne zalihe su velike. Što se tiče ovogodišnje proizvodnje ima nagovještaja da pšenica u Argentini nije dobro rodila, a u SAD-u su poplavljene velike površine pod pšenicom. Ima zato nagovještaja malog skoka cijene, ali prelazne zalihe su ogromne, tako da ne očekujem rast cijene pšenice. Zna se da je u žetvi pšenica najjeftinija, a maksimum dostiže u prosincu i siječnju, pa onda opet cijena pada«, kaže naš sugovornik, Denčić.

po hektaru. Prošle godine bila je proizvodnja još bolja, jer su u vrijeme nalijevanja zrna bili idealni uvjeti tako da smo po hektaru imali urod od 8,5 tona. No, ne možemo se pohvaliti da je bilo financijske koristi od tako

Proizvođač iz salaškog naseља Radojevići **Đorđe Karalić** zadovoljan je kako pred žetvu izgleda oko pet hektara njegove pšenice.

»Planiram sedam tona po hektaru, ali hoće li se ostvariti

vidjet ćemo. Imao sam dosta problema s bolestima i kukcima tako da sam uradio tri tretmana zaštite. Tih 150 eura po toni koju spominju nije ni tu, ni tamo. Obično sam polovicu roda ostavljao za kasniju prodaju, kada je i cijena bolja, a što ću raditi ove godine vidjet ću kada rod skinem s njive i kada bude poznata konačna cijena«, kaže Karalić. »Uvijek bude problema s proizvodnjom, pa sam jesenas posijao manje pšenice. Ove godine očekujem oko pet tona po hektaru i neću je odmah prodavati već skladištiti i čekati veću cijenu. No, prošle godine nije važno pravilo da kasnije pšenica bude skuplja, jer je cijena s početka proljeća bila niža nego li u tijeku žetve. Da bi se isplatila sva ulaganja i ostvarila zarada, cijena treba da je najmanje 20 dinara po kilogramu«, kaže **Árpád Odri** iz Lemeša.

NATPROSJEČNA GODINA

Da će urod ove godine biti dobar slaže se i stručnjak za strna žita novosadskog Instituta za ratarstvo i povrtlarstvo dr. sc. **Srbislav Denčić**.

»Od Horgoša i Subotice, pa sve do juga Srbije, sva izvješća pokazuju da će pšenica i ječam ove godine dobro roditi. Pokazali su se pozitivni efekti onoga na čemu smo mi stalno inzistirali, a to je potpuna uporaba agrotehničkih mjera. Godinama smo upozoravali, skretali pozornost da se sjetva pšenice ne može raditi tako da se poslije sijanja čeka što Bog

da. Mislim da smo sada došli u fazu da poljoprivrednici koriste dovoljne količine mineralnih hraniva, kako pred sjetvu, tako i u proljeće. Mora se također reći da je zaštita ove godine dobro urađena i usjevi su dobro odnjevovani», kazao je Denčić. Ono što se ne vidi posljedice su niskih temperatura s početka travnja, kada su pšenica i ječam bili u fazi mejoze. To neće puno utjecati na prinos, ali ipak rod neće biti na nivou prošlogodišnjih rekorda.

»Imali smo lane i prinose od preko 10 tona po hektaru. Ipak, ovo će biti jedna natprosječna godina. Naravno, ovo je proizvodnja ispod otvorenog neba i u tom smislu jedna mala ograda, ovaj dobar urod bit će ostvariv ako temperature ne budu preko 32-33 stupnja i kada krene žetva da ne bude dugih kišnih razdoblja. Kada kažemo dobar prinos, to znači da za Srbiju on ne bi smio biti ispod četiri tone po hektaru, a za Vojvodinu ispod 5,5 tona po hektaru. Potencijala, bioloških i klimatoloških, ima i za još bolje prinose i u Srbiji je realno da rod bude 4,5 do pet tona po

HRVATSKA PROIZVODNJA U BROJKAMA

U Hrvatskoj je pšenicom jesenas zasijano 150.000 hektara. Hrvatska ove godine očekuje između 800.000 i 900.000 tona žita. Kako joj za domaće potrebe treba oko 400.000 tona, višak će biti oko 450.000 tona žita.

hektaru, a u Vojvodini, s obzirom na sve resurse, realno može roditi od 6,5 do sedam tona po hektaru», kaže Denčić.

Profesor Denčić suglasan je da će povećana uporaba kemije kako zbog zaštite od bolesti i kukaca, tako i radi skraćivanja stabiljike poskupjeti proizvodnju, ali se ti povećani troškovi nadoknađuju boljim prinosom.

»Nekada su se dobrim prinosima smatrali oni od četiri, 4,5 tona. Sada se proizvođači u Vojvodini ne zadovoljavaju ni sa sedam tona, hoće osam tona po hektaru. U Engleskoj samo tijekom vegetacije pšenicu špricaju sedam puta, tako da smo mi još daleko od toga i još uvijek se ne može govoriti o pretjeranoj uporabi kemije», kaže Denčić.

Ono što je i dalje nerješiv problem jest to što se u Srbiji pšenica ne klasificira, što onda znači i da se ne plaća po kvaliteti.

»Znanost i struka je uradila svoje. Znamo koje su pšenice prve kategorije, koje su krušne, a koje stočne sorte, što su poboljšivači, ali po mom sudu tu fali neka državna odluka koja će reći koji je odnos cijena različitih kategorija pšenice. Razradili smo i kriterije i pragove, ali sve to nije do sada ni zaživjelo. Da bismo bili konkurentni, to se mora jednog dana uvesti i u našoj proizvodnji. Kako izvoziti pšenicu, ako ona nije razvrstana po kategorijama?» pitanjem zaključuje Denčić ovaj razgovor uz još jednu opasku: »Kada bi se pšenica razvrstavala po kategorijama, Srbija bi mogla izvoziti pšenicu ekstra kvalitete.«

Zlata Vasiljević

MILIJUNI TONA ŽITA

Najveći proizvođač pšenice u Europi je Francuska. Europska unija godišnje proizvede iznad 150 milijuna tona pšenice. Usprkos napretku tehnologije i novim sortama presudan utjecaj na proizvodnju imaju vremenski uvjeti. No, ti vremenski rizici djelomično su ublaženi geografskom različitosti europske klime. Ekstremni vremenski uvjeti koji su utjecali na cijeli europski kontinent dogodili su se samo dva puta u proteklih 35 godina, i to 2003. i 2007. godine. Zato se još uvijek može govoriti o stabilnoj proizvodnji pšenice u EU.

IZLOŽBA STARA ŠTAMPA U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Tisak – nezaobilazan povijesni izvor

Među brojnim primjercima listova i novina izložene su i Narodne novine, list koji je u Hrvatskoj pokrenut 1835. godine Kroz kronološku retrospektivu časopisa koji su izlazili u Srijemu spominje se i list za politiku društveni i javni život Hrvatski branik*

Povijesni arhiv Srem iz Srijemske Mitrovice i ove godine se pridružio sudjelovanju na manifestaciji Muzeji Srbije izložbom pod nazivom *Stara štampa u zbirci Istorijskog arhiva Srem*, od 1877. do kraja XX. stoljeća. Zbirku starog tiska arhiva Srijema čine časopisi koji su izlazili u svim krajevima bivše Jugoslavije i Srbije, ali se najveći broj njih odnosi na listove i časopise koji su izlazili u Srijemu i njegovoj bližoj okolini. Kao jednu od svojih namjera prilikom postavljanja ove izložbe, autori ističu afirmiranje novinskog tiska kao povijesnog izvora, koji predstavlja svojevrsnu sliku vremena u kome je nastao i kao takav izuzetan je dio arhivske građe.

VAŽAN UTJECAJ NA DRUŠTVENI ŽIVOT

U holu povijesnog arhiva Srem, predstavljene su mnogo-

brojne publikacije starog tiska, iz raznih krajeva bivše Jugoslavije, ali najviše ih je iz Srijema. Danas kada je internet postao dostupan svima i kada je tisak pomalo potisnut u drugi plan, ovakve vrste izložaba podsjećaju na njegov povijesni značaj, u kojem su zabilježena sva zbivanja iz društvenog, kulturnog i političkog života:

»Kako je tisak uvijek imao bitan utjecaj na društveni život, jer piše i informira o važnim

događajima i činjenicama, vrlo je važan izvor za sve istraživače. Sama izložba se sastoji od 15 eksponata koje smo podijelili u nekoliko kronoloških cjelina. Prvo razdoblje je austro-ugarski tisak i iz tog vremena imamo list *Zastava*, koji je najstariji u našoj zbirci. On datira iz 1877. godine i to je 192. broj koji je tiskan u Novom Sadu, a prvi broj tiskan je u Pešti 1866. Tu je i veliki broj časopisa koji su izlazili između dva

rata i iz tog razdoblja mogu spomenuti *Službene novine* koje datiraju iz 1925. godine i satirički-politički list *Šibalo* iz 1922. Srijem je kao teritorij bio vrlo važan u narodnooslobodilačkoj borbi i to smo izdvojili kao jedan poseban segment naše izložbe«, ističe direktorica Povijesnog arhiva Srem **Moravka Todić**.

NAJBOLJI POVIJESNI IZVOR

Stari tisak u Arhivu Srem predstavlja izuzetan dio arhivske građe:

»Željeli smo predstaviti i bogatstvo, odnosno raznovrsnost zbirke starog tiska iz arhiva Srijema, ne bazirajući se konkretno na jednim novinama nego predstavljajući jedan opći izbor listova i časopisa koji su izlazili u vrlo širokom vremenskom rasponu, pružajući posjetiteljima kronološku sliku sta-

Matične knjige župe Morović

rog tiska i arhivske građe kojom raspolazemo», naglašava jedan od autora izložbe, povjesničar i arhivist **Dejan Mostarlić**:

»Mi povjesničari najbolje znamo da je tisak najbolji povijesni izvor i željeli smo da se što širi krug ljudi upozna s ovom činjenicom, prvenstveno učenici srednjih škola i neki budući povjesničari i da vide koliko se vrijednih informacija može pronaći u starom tisku i uz odgovarajuću znanstvenu i ostalu kritiku, može se doći do relevantnih informacija o događajima iz prošlosti«.

Osim izloženih časopisa koji imaju dugu tradiciju, na panoima su izloženi i danas poznati listovi poput: *Politike*, *Večernjih novina*, *NIN-a*, časopisi koji

žene i *Narodne novine*, list koji je u Hrvatskoj pokrenut 1835. godine i u kojem su uglavnom objavljivane zakonske odredbe, sudske odluke i druge objave tada službene vlasti. Na jednom od panoa postavljenim u predvorju Arhiva Srem kroz kronološku retrospektivu časopisa koji su izlazili u Srijemu, spominje se i list za politiku društveni i javni život *Hrvatski branik*, koji je u odnosu na sve ostale tadašnje novine u Srijemu izlazio najduže, 22 godine. Tiskan je u značajnom vremenskom kontinuitetu od kraja XIX. stoljeća do izbijanja Prvog svjetskog rata 1914. godine. Kao takav, izložen burnim i po mnogo čemu prijelomnim povijesnim događajima, mijenjao je svoju političku koncepciju u

Prvu tiskaru u Srijemskoj Mitrovici osnovao je **Konstantin Trumić** 1878. godine, dobrosituirani mitrovački odvjetnik koji se i sam bavio novinarstvom. Do raspada Austro-Ugarske u Srijemskoj Mitrovici radilo je još devet tiskara: Štamparija **A. Sibejehara**, Štamparija **Đermakov i Matić**, Štamparija **Luke Topalovića**, Srpska štamparija dr. **Svetozara Miletića**, **Miroslava Spaića**, **Ise Velikanovića**, Hrvatska dionička tiskara, Tiskara **Paje Bolanovića**, Knjigotisk **Nikola Gamiršek** i **Stevan Cajsberger**.

koje danas, među ostalim, čine i *Novine Mitrovica*, *Gradski bilten Srijemske Mitrovice*, *Srijemska poljoprivreda*, razni školski časopisi i službeni listovi različitih razina vlasti, a najveća povijesna vrijednost svih arhiva su matične knjige:

»Imamo knjige iz tisuću i osamstote godine. Čuvamo ih, trudimo se da digitaliziramo koliko možemo, ali je to tolikog obima da će nam trebati desetlje-

ća da to uradimo. Posjedujemo matične knjige svih vjerskih zajednica koje su boravile na ovim prostorima i zastupljene su sve vjerske zajednice, i katolici i protestanti i pravoslavci. Kada je prostor bivše Jugoslavije u pitanju, najčešće nam dolaze istraživači iz Hrvatske, Mađarske i Njemačke kako bi istražili svoje obiteljsko stablo«, kaže Moravka Todić.

S. Darabašić

su izlazili na prostorima bivše Jugoslavije, ali i mnogi lokalni časopisi. Veliki broj njih je zbog povijesnih okolnosti, još iz vremena austro-ugarskog razdoblja, tiskan u Zagrebu.

HRVATSKE NOVINE

Među brojnim primjercima listova i novina kroz duže razdoblje povijesti, na panou su izlo-

odnosu prema zajedničkoj državi, političkim partijama i međunarodnim odnosima.

MATIČNE KNJIGE

Čuvajući povijesni pečat aktualnih događaja s početka XXI. stoljeća Istorijski arhiv Srem, evidentira i arhivira i primjerke suvremene novinske srijemske i srijemskomitrovačke

GRADSKA UPRAVA GRADA SUBOTICE TAJNIŠTVO ZA GRAĐEVINARSTVO

U skladu s člankom 50. Zakona o planiranju i izgradnji (Službeni glasnik RS, br. 72/09, 81/09-ispr., 64/10-US, 24/11, 121/12, 42/13-US, 50/13-US, 98/13-US, 132/14 i 145/14) i člankovima od 60. do 73. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade planskih dokumenata (Službeni glasnik RS, br. 31/10, 69/10 i 16/11) oglašava

JAVNI UVID U

Nacrta Plana detaljne regulacije za blokove 196 i 197 južno od željezničke pruge Subotica – Segedin namijenjene za komercijalne funkcije i

Nacrta Plana detaljne regulacije za centar urbanističke zone **MZ Aleksandrovo** u Subotici

Javni uvid može se obaviti od **20. lipnja do 20. srpnja 2016. godine**, radnim danima od 8-15 sati, u Gradskoj upravi Subotice, Trg Slobode 1.

Zainteresirana pravna i fizička lica mogu izvršiti uvid u Planove i dobiti informacije o njima u Gradskoj upravi Grada Subotice, u Tajništvu za građevinarstvo, Stara gradska kuća, ured br. 202/1. Primjedbe na planirana rješenja u tijeku javnog uvida, mogu se u pisanoj formi dostaviti Tajništvu za građevinarstvo (Uslužni centar, šalter 14 ili 15), **do 20. srpnja 2016. god.**

Javna sjednica Komisije za planove održat će se **27. srpnja 2016. god. u 13 sati** u zgradi Stare gradske kuće (u Plavoj dvorani), Trg Slobode br.1. Pravna i fizička lica mogu pred Komisijom za planove obrazložiti svoje primjedbe koje su u pisanom obliku dostavljene tijekom javnog uvida.

Tajnik, Zoran Čopić, dipl. pravnik

Maglai ponosan na dvoipogodišnji mandat

Koalicija na nivou grada je sklopljena između Srpske napredne stranke, Saveza vojvođanskih Mađara i Saveza bačkih Bunjevaca. I dok se čeka izbor novog gradonačelnika i članova Gradskog vijeća, sigurno je da gradonačelnik **Jenő Maglai** odbrojava svoje posljednje dane na ovoj poziciji i odlazi pravo u oporbu. Na svoj rad Maglai je ponosan, a novom gradonačelniku poručuje da nastavi kapitalne projekte koje je on započeo.

Dvije i pol godine – toliko je Jenő Maglai proveo na mjestu gradonačelnika Subotice. Na ovu funkciju došao je kao prvi čovjek Gradskog odbora SVM-a, a odlazi kao predstavnik opcije koju naziva građanskom. Za obrt u političkoj karijeri kaže da nije ideološki, jer je i ranije bio sklon građanskim opcijama, međutim, tek su se sada stvorili uvjeti za ovakvu politiku, jer su se po njegovom mišljenju stranke u Subotici potrošile. Najavljuje da će u Skupštini grada biti konstruktivna oporba.

»Nije to sporno da smo oporba, nije ni bilo realno da budemo dio pozicije ili da prihvatimo da budemo dio pozicije u ovom rasporedu snaga. Djelovat ćemo konstruktivno, nemamo namjeru praviti cirkus od Skupštine grada Subotice. Ovo je jedna ozbiljna ekipa ljudi koja je formirala ovu građansku opciju, a s druge strane mislim da ćemo biti proaktivni«, napominje za TV Suboticu Jenő Maglai.

Od novog gradonačelnika očekuje da nastavi posao za koji je, kako kaže, postavio dobre temelje.

»To se prvenstveno odnosi na nastavak rješavanja problema Paličkog jezera, odnosno na realizaciju Master plana, da se nastavi s izgradnjom Kazališta, zatim da se naprave sustavne promjene nakon izgradnje Regionalnog deponija, a koje se tiču sakupljanja, selektiranja i odlaganja otpada na teritoriju Grada, te da se odrade projekti koji se tiču Zorke, Prve kasarne, kao i da se i dalje rade projekti u vezi s ekonomskim jačanjem Subotice. Nov gradonačelnik bi trebao nastaviti s radom na suzbijanju korupcije, uvođenju reda u sustav funkcioniranja javnih poduzeća, javnih ustanova i same Gradske uprave«, poručuje odlazeći gradonačelnik.

Natječaj za muzički video: »Na sever!«

Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo *Danilo Kiš* raspisala je natječaj za muzički video »Na sever!« subotičkih autora koji su sudjelovali na kompilacijama »Sever-severozapad 1, 2 i 3, koje je Fondacija objavila od 2007. do 2015. Rok za prijavu je 30. lipanj.

Radovi mogu biti rađeni u formi igranog video spota, animacije, stop motion animacije, apstrakcije, video kolaža, postupkom reciklaže, te snimani kamerom, telefonom, foto aparatom, a postoji mogućnost i konzultacije s muzičarima čije pjesme autori odaberu za muzički video. Video radovi ne smiju biti stariji od produkcije iz 2016. godine.

Radovi se mogu predati osobno (radnim danima od 7.30 do 14.30) ili poštom na adresu: Fondacija *Danilo Kiš*, Park Ferenc Reichla 12 a, 24.000 Subotica ili putem interneta na adresu: office@danilokis.rs do 30. lipnja.

Prilikom slanja radova potrebno je priložiti: video rad, vrijeme i mjesto nastanka, naziv grupe i pjesme koja je obrađena, odgovornu osobu, kontakt telefon i e-mail adresu, ostale sudionike.

Uspješni radovi bit će prikazani u Omladinskom klubu *Skladište*, a uz dozvolu muzičara i kao video spotovi na različitim TV stanicama.

Natječaj za video se odnosi na cjelokupne opuse autora prisutnih na pomenutim kompilacijama, te ne moraju biti obrađene samo kompozicije koje se nalaze na pomenutim kompilacijama.

Drugi interkulturalni dan

U Osnovnoj školi *Matko Vuković* u Subotici održan je drugi interkulturalni dan. Učenici su zajedno s nastavnicima kroz pjesmu predstavili kulturu i običaje naroda koji žive u Subotici. Ideja je da učenici prodube svoje poznavanja života i običaja drugih naroda koji žive u Subotici i da njeguju način suživota. Na sedam jezika učenici Osnovne škole *Matko Vuković* su pjevali prisutnima predstavljajući projekt *Koračajmo zajedno*. Učenici su oduševljeni, jer su imali priliku naučiti pjesme na makedonskom, romskom, bunjevačkom i drugim jezicima.

»U školi se odvija nastava na srpskom i hrvatskom jeziku, kao i predmet bunjevački govor s elementima kulture. Ideja za održavanje interkulturalnog dana potekla je od nastavnika koji predaju građanski odgoj i vjeronauku«, kaže direktorica OŠ *Matko Vuković* **Mirjana Stevanović**.

Svečanosti su prisustvovali predstavnici nacionalnih vijeća, Grada i hrvatskog konzulata. Djeca su imala priliku i probati tradicionalna jela s ovih prostora.

Manja nezaposlenost

Subotičani pronalaze posao u Privrednoj zoni u Malom Bajmaku, gdje ih već sada radi preko 5.000, ali i preko granice, u zemljama Europske unije, zahvaljujući putovnicama Hrvatske i Mađarske. Sociolozi upozoravaju da ovim naša zemlja ostaje bez mnogo mladih i školovanih, što će imati svoje negativne posljedice.

Na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje u Subotici koncem svibnja registrirano je za 15 posto manje nezaposlenih nego u istom razdoblju prošle godine. Za to vrijeme, preko ove službe, zaposleno je skoro 2.000 ljudi, odnosno 10 posto više nego prošle godine.

»Trenutačni broj nezaposlenih osoba u Sjevernobačkom okrugu, u subotičkoj filijali je najmanji u posljednjih nekoliko godina. On iznosi 13.087 lica, dok u Subotici taj broj iznosi 8.352« – kaže **Elvira Seči – Erdman**, glasnogovornica filijale Nacionalne službe za zapošljavanje u Subotici.

Brojni Subotičani, odnosno stanovnici ostalih mjesta sa sjevera Vojvodine zahvaljujući dvojnom državljanstvu, odnosno putovnicama Mađarske i Hrvatske, zaposlenje pronalaze i u zemljama Europske unije. Međutim, službena statistika ne bilježi broj iseljenih iz ovog dijela Srbije.

Po podacima Republičkog zavoda za statistiku, stopa nezaposlenosti u Sjevernobačkom okrugu iznosi 11,4 posto. To je najniža stopa među svim posmatranim regijama u Srbiji.

Grad Subotica dvije godine sufinancira koncert na kojem je nastupao Baja Mali Knindža

Maglai: Grad ne bi trebao da podrži projekte koji mogu da stvaraju tenzije u ovoj multietničnoj zajednici

Grad Subotica je ove i prošle godine putem sufinanciranja programa i projekata u kulturi za Zavičajno udruženje *Banija Subotica* ukupno opredijelio 180.000 dinara za organiziranje koncerta *Krajiško veče* na kojem su, među ostalim, nastupali i **Baja Mali Knindža** i **Bora Drljača**.

Gradonačelnik Subotice *Jenő Maglai* rekao je za portal *Magločistač* da Komisija ne bi trebala podržati ovakve projekte jer je veoma bitno da se sačuva suživot u zajednici i korektan odnos koji postoji desetljećima na ovim prostorima.

»Problematično je da bilo tko ili bilo koja udruga realizira projekte koji mogu narušiti odnose i stvoriti tenzije u ovoj multietničnoj zajednici«, kazao je Maglai i dodao da »to nije ni malo pametno«.

On je rekao da je ovo opomena da Komisija u buduću detaljnije provjeri kakav će biti sadržaj kulturnih manifestacija.

»Ovo je na neki način jedna dobra opomena da Komisija ubuduće, kada odlučuje o davanju potpore ovakvim manifestacijama prije toga vidi s udrugama do detalja što će sadržavati ti programi«, kazao je Maglai.

On je dodao da ne ulazi u detalje natječaja, jer Komisija odlučuje o projektima i raspoređuje novac, a on dobija predloge i potpisuje odluke.

U pravdanju projekta Zavičajnog udruženja *Banija Subotica* iz 2015. godine u koje je *Magločistač* imao uvid, nave-

deno je da je ova udruga »ovim projektom uspjela pridonijeti očuvanju kulture i tradicije, narodne muzike doseljenih Srba s geografskog područja Krajine i ostvariti cilj da to prenesu na djecu i omladinu koja je rođena u Gradu Subotici, ovdje rastu i razvijaju se, idu u školu, a vode podrijetlo iz Krajine (Like, Korduna, Banije, Slavonije i Bosne)«.

Na pitanje portala *Magločistač* da li Subotica treba sudjelovati u sufinanciranju koncerta na kojem nastupaju izvođači koji veličaju ratne zločine i zločince, savjetnica gradonačelnika Subotice iz oblasti kulture **Valéria Ágoston – Pribilla** rekla je da nije imala saznanja o tome i da ovakve stvari treba uvažiti i reagirati.

»Priznajem da nisam imala saznanja. Mislim da u budućno-

sti još više treba obratiti pažnje da se svaki projekt detaljno pregleda i ako ima ovakvih primjera onda svakako treba reagirati«, kazala je Ágoston – Pribilla.

Ona je rekla da u dokumentaciji za natječaj nije bilo navedeno tko će nastupati na koncertu, a članovi Komisije nisu videli pravdanje projekata jer se oni dostavljaju sektoru za društvene djelatnosti Grada Subotice.

a Komisija nakon toga donosi odluku.

Ona je rekla da ovakvi izvođači nisu kultura i da se Grad treba graditi na pravim vrijednostima.

»Treba uvijek uzimati u obzir da bude tolerancije i uvažavanja drugih kultura, ali su prave vrijednosti one koje spajaju građane ovog grada«, kazala je Ágoston – Pribilla. Ona je dodala kako je u posljednje vrijeme osnovano mnogo zavičajnih i kulturnih udruga, ali da ima i mnogih građanskih udruga koja funkcioniraju godinama i da ovakve kvalitetne udruge nemaju dovoljno sredstava za normalno funkcioniranje. Organizator druge velike *Krajiške večeri* 2016. je Zavičajno udruženje *Banija Subotica* koje je i ove godine, kao i prošle, na natječaju iz oblasti kulture od Grada dobilo 90.000 dinara za organiziranje koncerta koji je održan 5. lipnja u Dvorani sportova u Subotici.

Članovi Komisije za dodjelu sredstava iz oblasti kulture su: **Ljiljana Medaković, Jasna Radonić, Valéria Ágoston – Pribilla, Josipa Ivanković i Tomislav Žigmanov.**

Savez srpskih uduženja Severnobačkog okruga je 2014. godine na gradskom trgu organizirao kulturnu manifestaciju *Zavičajni dani* u okviru koje je održan koncert na kojem je nastupio Bora Drljača, što je izazvalo burne reakcije dijela građana.

Natalija Jakovljević
(*Magločistač*)

Kako komentirate stav MMF-a o nepovećavanju plaća i mirovina?

DRAGAN LEKO,
Novi Sad

Samo obećanja

Ovih dana ponovno svjedočimo nereálnim obećanjima i sve većim lažima najistaknutijih eksponenata vlasti. Prvo su nam najavili da u naredne dvije godine neće biti vraćanja plaća i mirovina na staro, odnosno kako **Vučić** kaže, povećanja. Ja sam uposlen u čuvenoj američkoj tvrtki *Lear*, tako bombastično najavljenoj u Novom Sadu, opet od premijera Vučića i njegovih bliskih suradnika. Svašta su nam naobećavali, a ništa od obećanoga nije ispunjeno. Primjerice, obećana nam je plaća od 29.000 dinara i rad u dvije smjene, a u stvarnosti radimo u tri smjene, za puno manje novaca, odnosno za minimalac od cca. 22.000 dinara. Obećano nam je i da će nam plaću isplaćivati do 10. u mjesecu, niti od toga nema ništa. Bruka, od prijatelja čujem da je tako svuda i to me navodi na razmišljanje da smo mi inozemnim investitorima od naše Vlade prepušteni na milost i nemilost, odnosno prodani kao jeftina i vrlo poslušna radna snaga. Sa mnom žive i moji roditelji, osamdesetšestogodišnji otac **Mladen** s mirovinom od 24.000 i majka **Gordana**, sedamdesetčetverogodišnjakinja s mjesečnom prinadležnošću od 16.000 dinara. Iako sam rođeni Novosađanin, da nije njih, ne bih se više niti zadržavao ovdje. Jednostavno, smučile su mi se sve laži naših vlastodržaca, a osobito ove o plaćama i mirovinama. Mislim da je to njihova taktika u igrama s MMF-om i da na taj način samo pokušavaju kupiti vrijeme kako bi na što dulje vrijeme odgodili otpuštanje velikog viška (ne)radnika, odnosno svojih partijskih poslušnika, uposlenih u državnom sektoru.

I. A.

SVETLANA CUCANIĆ,
Srijemska Mitrovica

Očekivano

Mislim da je potpuno očekivano to što Međunarodni monetarni fond zahtijeva od Vlade Srbije da ne povećava plaće i mirovine do kraja iduće godine, koliko god da su mnogi to s nestrpljenjem očekivali. Isto kao što nije ni iznenađenje što su naši zvaničnici sada spustili »loptu« i više ne najavljuju veće plaće i mirovine kao što je to ranije bio slučaj. Prema stavu Međunarodnog monetarnog fonda, javni sektor u Srbiji zapošljava veći broj ljudi nego što je realno potrebno, a za isti posao u javnom sektoru plaće su mnogo veće nego u privatnom. Povrh toga, na svakog radnika koji uplaćuju doprinose za socijalno osiguranje dolazi umirovljenik koji dobiva mirovinu. Iz toga, ali i iz mnogih drugih razloga, Međunarodni monetarni fond neće odobriti povećanje plaća i mirovina bez značajnijeg rasta gospodarstva, restrukturiranja javnog sektora i smanjenja broja zaposlenih u javnom sektoru. Mislim da će to biti veliki izazov za novu Vladu i da će na tome tek morati raditi. Povećanje plaća i mirovina, o čemu se govorilo, ionako bi bilo minimalno. Red veličina, to bi iznosilo nekoliko stotina dinara, što je vrlo malo za današnje uvjete, s obzirom na to da su troškovi života mnogo veći. Vjerojatno takvo malo uvećanje plaća i mirovina zaposleni i umirovljenici ne bi bitno ni osjetili, a za državu iako malo uvećanje, bio bi veliki trošak. Morat ćemo ipak sačekati neka bolja i povoljnija vremena i prvenstveno rast gospodarstva, što je prvi uvjet za takav korak Vlade.

S. D

JOSIP ZEC,
Sonta

Nema tu perspektive

Šutim i trpim sve što nam se događa. Nismo glupi, vidimo i osjetimo sve što nam ova vlast radi, ali smo nemoćni. Čitav radni vijek proveo sam u ugostiteljstvu, većinu kao vlasnik kavane, restorana; imao sam bircuz u kojem se moglo popiti, pojesti, a za vikende i provešeliti uz glazbu uživo. Bila su to zlatna vremena, zarađivalo se dobro, a ja sam uvijek razmišljao o budućnosti, pa nisam žalio uplaćivati za doprinose. Nikada sebi nisam dopuštao nikakva kašnjenja u uplatama, znao sam da se državi mora dati njezino. Za mirovinsko osiguranje uplaćivao sam najviše što se moglo. Da pojasnim, u to vrijeme privatnik je sam odlučivao po kojoj skali će plaćati ovaj doprinos, a tko je razmišljao, taj je i znao da će, ukoliko bude uplaćivao po višoj skali, imati i veću mirovinu. Zahvaljujući takvom razmišljanju, od početka sam primao dvostruko veći iznos mirovine od većine mojih kolega iz ugostiteljske struke. I sada, što se događa? Ova vlast bahato zavlaci nam ruku u džepove. Sada slušam drugu retoriku našega premijera, obećava da će nam podići mirovine. Koje crno podizanje, ukoliko ti netko iz džepa uzme deset dinara, pa ti kroz neku godinu vrati dva? To je jednostavno bahaćenje i pokazivanje moći, a dobro znaju da smo mi, na koje na taj način udaraju, jednostavno nemoćni. Umirovljenici više nemaju ni snage, ni volje za bilo kakvom akcijom, a oni kojima su na taj način umanjili plaće, na njihovim su jaslama, pa moraju šutjeti. Stoga ovdje ne vidim nikakve perspektive, pa mladima ni ne zamjeram što odlaze u bijeli svijet.

I. A.

**RAZGOVOR POVODOM TV EMISIJE
ZLATNA ŠKATULJA:**
**IVANA PETREKANIĆ – SIČ,
AUTORICA I VODITELJICA**

Podsjetnik na bogatu prošlost i baštinu

Na subotičkoj televiziji *YU eco* odnedavno je s emitiranjem krenula emisija pod nazivom *Zlatna škatulja*. Ona se realizira u okviru projekta *Hrvatska panorama* u produkciji Udruge novinara *Cro info*. Posvećena je svima kojima je važno da običaji ovdašnjih Hrvata ne budu zaboravljeni i onima koji vole slušati priče iz prošlosti. Sugovornici su pripadnici hrvatske zajednice koji poznaju ili rade na očuvanju tradicijske kulture. Emitira se nedjeljom od 10 sati, a reprizni termin je utorkom od 9.30. Zainteresirani, koji ne uspiju ispratiti emisiju na televiziji, mogu je naknadno pogledati na youtubeu ili na facebook stranici Udruge *Cro info*.

Autorica i voditeljica emisije je novinarka **Ivana Petrekanić – Sič**, s kojom smo razgovarali povodom pokretanja *Zlatne škatulje*.

Kako ste došli na ideju za pokretanjem Škatulje?

Od predstavnika Udruge novinara *Cro info* ponuđena mi je mogućnost da budem autorica i voditeljica jedne polusatne tjedne emisije, s tim da sam imala slobodu sama osmisлити njen koncept i sadržaj. Kada sam saznala da bi ona išla nedjeljom u 10 sati, pomislila sam da bi njen sadržaj trebao biti opuštenijeg tipa, a nešto što je, vjerujem, većini gledatelja zanimljivo, jesu priče iz prošlosti tj. priče koje će ih podsjetiti na djetinjstvo ili neku dragu uspomenu. Zaključila sam da bi mi sugovornici stoga trebali biti stariji ljudi, koji bi mogli govoriti o svom djetinjstvu, odrastanju, a samim tim i o našim običajima, koji se nažalost polako zaboravljaju. Također, i meni su sve te priče jako zanimljive i bliske, budući da sam veliki dio svog djetinjstva provela kod majke, dide, tete i brace na salašu u Mirgešu i svi običaji i život bunjevačkih Hrvata na selu su dio i mene i mog života.

Kako birate sugovornike? Tko je dosad gostovao? Ima li prvih reakcija publike?

Za početak, dok ne iskoristim sve sugovornike koji su, kao prvo, voljni govoriti pred kamerama, biram one starije, koji mogu ispričati neke stvari iz prošlosti kojih se mi mlađi ne sjećamo. Još ako su, na bilo koji način i danas angažirani oko tradicijske kul-

ture, onda je to pun pogodak. Tako sam krenula od gospođe **Marije Dulić**, koja je, među ostalim, radila kao učiteljica u osnovnoj školi u Gornjem Tavankutu, u vrijeme kada su pokrenute osnovne škole na hrvatskom jeziku i hrvatski razredi u gimnazijama. Drugi sugovornik bio mi je etnograf, publicist i kulturni djelatnik **Alojzije Stantić**, koji se i danas bavi običajima bunjevačkih Hrvata, potom gospođa **Vita Nimčević**, rođena Skenderović iz Donjeg Tavankuta, koja je punih deset godina obavljala sve moguće poslove na zemlji, što baš nije karakteristično za ženu, te čuvar i sakupljač narodnog blaga, kao i jedan od sudionika u organizaciji *Dužijance* od samih njenih početaka **Grgo Piuković**. Što se tiče reakcija publike, za sada imam povratne informacije od samih sugovornika, kao i meni bliskih osoba, a reakcije su pozitivne.

Je li teško doći do gostiju za emisije?

Činjenica je da ne želi svatko govoriti pred kamerama, iako bi imao što za reći. Zbog toga koristim ovu priliku da pozovem sve koji bi željeli gostovati u ovoj emisiji, kao i one koji poznaju nekog tko bi bio zahvalan sugovornik i tko bi bio voljan ispričati nam priču o svom djetinjstvu, odrastanju, o svojim prošlim i današnjim angažmanima u raznim društvima i udrugama i mnogo čemu drugom. Potrebno je samo da se jave u redakciju *Hrvatske riječi* i potraže moj broj telefona. Ono što posebno pridonosi opuštenijoj atmosferi jeste činjenica da sugovornici

ne gostuju u studiju, već se razgovor snima kod njih i oni pričaju svoju priču sjedeći u nekom svom omiljenom kutku u kući. Tako mnogi i zaborave na kameru i razgovor bude spontan.

Još uvijek realizirate, kao jedina uposlenica, svakodnevni trosatni program na hrvatskom jeziku na Radio Subotici. Kakva je trenutna situacija na tom radiju?

Proces privatizacije Radio Subotice još uvijek nije završen. Prošla su dva neuspjela kruga prodaje, a sljedeći korak je podjela besplatnih dionica bivšim zaposlenima koji imaju na njih pravo. Sav taj proces se odužio, što zbog činjenice da je u međuvremenu zatvorena Agencija za privatizaciju, što zbog izbora. Radio Subotica je među malim brojem radijskih postaja koja već neko vrijeme ima pripremljenu dokumentaciju za prijenos kapitala na dioničare, »samo« se čeka potpis ministra, kojeg još uvijek nemamo dok se ne formira Vlada. U svakom slučaju, situacija na Radiju je pomalo deprimirajuća, jer smo svi ostali bez posla od studenog prošle godine, od kada nas ni Grad više nema pravo financirati, a program mora ići jer još uvijek imamo dozvolu za frekvenciju. Važno je da ide i hrvatski program, makar i slabije kvalitete, budući da sam ostala jedina u redakciji i nemoguće je pripremati sadržaje koje je svojedobno proizvodilo petero ljudi. Jer treba održati kontinuitet i, dok god za to postoji mogućnost, trebaju se čuti hrvatska riječ i rič.

D. B. P.

Ostao je dio ulice

Za impresiju o jednoj staroj ulici u centru grada koje više nema, bar ne u nekadašnjem obliku, potrebno je mnogo mašte. Naime, do poslijeratnih godina, od trga na kojem se danas nalazi spomenik **Ivanu Sariću**, do Korzoa, posred današnjeg stambenog bloka, postojala je ulica Ive Vojnovića, što je sada teško zamisliti, jer je novi poslovno-stambeni blok implementiran u pogled koji desetljećima nosimo. Ulica Ive Vojnovića, ili Vojnovićeva, dugo je nosila (a dijelom je tako i danas) ovo ime; isti naziv je i na karti grada iz 1921. godine. Od nekadašnje ulice danas postoji njen kraći dio između Nušićeve i Korzoa, pokraj kazališnog bloka u izgradnji. Ime ulice, međutim, postoji i na nekadašnjem kutu, prema Sarićevim spomeniku, na ploči na fasadi, iako tamošnji lokali ne nose više ovu adresu.

Poslovno-stambena zgrada i njezino dvorište na mjestu stare ulice nastali su šezdesetih-sedamdesetih godina, dok se ovaj prostor uređivao u kontinuitetu uređivao. Na ovoj lokaciji u prošlosti je postojala gostiona i pivnica **Ádáma Vassa**, »stjecište glumaca, slikara i ljudi od umjetnosti«, čije je ime trajalo i poslije starog objekta. Nakon 1946. objekt je namijenjen prvo za vojnu menzu, te nastavio ka manje bitnim ulogama, do potpunog ružiranja i rušenja.

NEKAD
i
SAD

K. K.

Natječaji, natječaji i natječaji

U suvremenom svijetu, u kojem vlada oštra konkurencija na raznim poljima, natjecanje je sasvim normalna pojava. Pogotovo što je to glavno načelo liberalnog kapitalizma, sviđalo se to nama ili ne, htjeli mi ili ne, sve više smo primorani natjecati se ne samo

radova od kojih je na koncu žiri razmotrio šest projekata i prvu nagradu su dodijelili dvojici arhitekata **Dezsőu Jakabu** i **Marcellu Komoru**, a treću Subotičaninu **Ferencu Reichlu**. Po raspisu projekt je morao biti izrađen u neobaroknom stilu. Projektanti koji su već ranije bili

lišta u Subotici. Naravno, novac nije bio osiguran (dat će država!), konkurenti su trebali dati troškove izgradnje njihovog projekta. Prva nagrada nije dodijeljena, ali su vremenom drugonagrađeni projektanti dobili zadatak za izradu projekta. Na prosvjed građana zbog rušenja kazališta i nepotpune informacije o njegovom budućem izgledu, naivnijim sugrađanima je dano prazno obećanje da će biti raspisan natječaj za rješenje fasade, koji, naravno, nikad nije raspisan, kao što ni do današnjeg dana nije riješeno financiranje izgradnje, a o održavanju buduće zgrade i ansambla (oko 2.200.000 eura) zasad se ni ne razmišlja. Buduću fasadu ćemo polako vidje-

zgrade u ulici Sándora Petőfija u Subotici. Cilj je bio da se dobije rješenje fasade koja će se uklopiti između dvije zgrade, jedne građene u neobaroknom stilu (Gimnazija) odnosno u stilu moderne eklektike (Poliklinika). Natječaj je bio internacionalan i uspješan, pristiglo je 96 radova, od kojih su 24 ušla u »užu konkurenciju« da bi na koncu stručni žiri podijelio tri nagrade i dva otkupa u iznosu od 6.500 eura. »Žiri je konstatirao da nijedan rad s natječaja ne daje u potpunosti odgovore na sve postavljene zahtjeve iz projektnog zadatka. Ipak, neki radovi su izuzetni, kvalitetni i u potpunosti ili djelomice mogu poslužiti naručitelju za rješavanje postavljenih ciljeva«, možete pročitati na sajtu raspisivača natječaja. Radovi su bili izloženi

Prvonagrađeni rad

zbog dobivanja posla, nego i za sredstva od države, nekih fondacija itd. U arhitekturi već odavno vlada sustav natjecanja. Natječaji se se raspišu na raznim nivoima, od lokalnog, državnog ili čak do međudržavne razine. Jedna od prvih takvih akcija, za koju znam, bilo je natjecanje za projekt nove gradske kuće u Subotici. Interesantno je podsjetiti kako je realizirana ova zamisao tadašnje gradske uprave na čelu s gradonačelnikom **Károlyem Bíróom**. Prvo što su odlučili bilo je stvaranje »Fonda za izgradnju Gradske kuće«, sredstva za ovaj fond stvorena su privatizacijom gradskih posjeda (prodaja pjeskovitih pašnjaka). Kada se skupio predviđeni novac (1.500 000 forinti), raspisan je natječaj za projekt na državnoj razini. Pristiglo je deset

izgradili Sinagogu u stilu mađarske secesije predložili su vlastima da i Gradska kuća bude izgrađena u tom stilu. Projekt je morao ići na odobrenje u Budimpeštu i vlasti su odbile dati dozvolu za izgradnju takvog objekta. Gradonačelnik i projektanti su putovali u Peštu da lobiraju za »novi projekt« i na kraju se njihova upornost isplatila i 1908. godine počela je izgradnja koja se završila 1912. godine, s i danas vidljivim i vrijednim rezultatom.

NEUSPJELO NATJECANJE ZA ZGRADU KAZALIŠTA

Početkom devedesetih godina ovog stoljeća gradske vlasti su raspisale natječaj za izgradnju i rekonstrukciju Narodnog kaza-

Treća nagrada

ti, kako napreduju radovi, a o uspješnom »uklapanju u okoliš« tek ćemo raspravljati.

USPJEŠNO NATJECANJE ZA FASADU, A REZULTAT SE JOŠ NE ZNA

Subotička građevinska tvrtka *DG Company* je početkom ove godine raspisala natječaj za projekt fasade buduće nove

od 3. do 13. svibnja u galeriji *Likovni susret*. Po mom znanju građevinska dozvola se ne može dobiti bez definirane fasade (kao i u slučaju Kazališta), što nameće prirodno pitanje: fasade su već nacrtane i znane, ali možda zbog prosvjeda, izvedena je »natječajna fasadna farsa« za relativno malo novaca. »Bumo videli« konačni rezultat.

SUSRET ALASA I BEČARA U MONOŠTORU

Paprikaš, i to riblji

Kada se sastanu alasi i bečari, pa još u Monoštoru, kako bi skuhalo najbolji riblji paprikaš, onda ih u toj namjeri ne može sprječiti ni pravi ljetni pljusak. Kuhalo se pod otvorenim nebom dvadesetak kotlića, a umjesto gojenog šarana iz uzgajališta *Dunavska riba*, ona od koje se u Monoštoru paprikaš uvijek i kuhao. Predvidjeli su domaćini svaku sitnicu i pobrinuli se da gostima i natjecateljima ništa ne manjka, ali na jedno nisu mogli utjecati. Nisu mogli predvidjeti da će baš u to vrijeme Monoštor zapljusnuti prava ljetna provala oblaka. Ali alasi ne bi bili alasi kada bi im smetao jedan običan pljusak. Jeste da je vatra teže gorjela, da je u kotlićima bilo i malo kišnice, ali paprikaš se ipak kuhao. Oni snalažljiviji štitili su, ne sebe, već kotliće kišobranima, nosili drva na suho i mokri »do gole kože« davalu sve od sebe da skuhađu što bolji paprikaš. Ali i od dobrog ima bolje, a o tim finesama odlučivao je natjecateljski žiri na čijem je čelu bio provjereni majstor **Đura Rang**, koji je ujedno i predsjednik udruženja monoštorskih pecaroša. E sada ima li to neke veze s tim što su najboljim kuharima proglašeni baš pecaroši? Našu smunju odmah demantira **Stipan Kolar**, kuhar pecaroške ekipe koji nabraja sve natjecanja na kojima je bio najbolji.

»Pobjeđivao sam na natjecanjima u Somboru, Apatinu,

Osijeku, pa zašto ne bih i u Monoštoru?«, pita nas i nastavlja: »Uvijek je bilo da dobri pecaroši kuhaju i dobar paprikaš. Ma kakva tajna, nema tu nikakve tajne. To se jednostavno zna. I još nešto, paprika mora biti

kuha ribu. Kaže, natječe se tada sam sa sobom. Drugo mjesto osvojila je ekipa čade *Pikec* čiji je vlasnik **Siniša Maričić**, također Monoštorac, a treće gosti iz Baje. Nagrade za ove kuhare koji se često laćaju kotlića baš po

paprikaš, riblji paprikaš po srijemski, ali i baranjski i slavonski fiš.

»Kuha se fiš u Baranji, nešto manje u Slavoniji. Finese su u pitanju, a prije svega je u pitanju ljutina i gustina čorbe. Rado dolazimo u Monoštor i naravno da nismo propustili da se ovdje oprobamo i kao kuhari. Gdje je kotlić tu je i pjesma i glazba, a i to nam ide od ruke«, kaže **Franjo Matasović**, voditelj MPS Zuce iz Gundinaca.

To što su prije godinu dana baš u Monoštoru osmislili manifestaciju *Alasi i bečari* nikako nije slučajno. »Odrastali smo na ribi i nema kuće u kojoj se nije kuhao, a i danas se ne kuha riblji paprikaš. Nekada je u selu bilo i alasa, koji su se bavili izlovom ribe. Mi Šokci poznati smo kao bečari, pa kada se to spoji eto manifestacije *Alasi i bečari*«, kaže predsjednik KUD-a Hrvata **Bodrog Željko Šeremešić**. A taj bečarski dio uslijedio je poslije paprikaša. Gladan nije ostao nitko, a koliko je tko ostao te večeri uz tamburaše već je bila stvar raspoloženja. Koga, naravno nije manjkalo. A i kiša je poslije stala.

Monoštorsko nadmetanje kuhara i bečara vidjet će i gledatelji Osječke televizije, jer je sve zabilježio **Goran Ivanović Lac**, čest gost Monoštora. Oni koji su ove godine propustili monoštorsku feštu mogu samo žaliti i čekati godinu dana.

Z.Vasiljević

Ovako je počelo

A završilo je po kiši

ona monoštorska«, kaže Stipan. Koliko iza sebe ima skuhanih paprikaša nije brojao, a i kako bi kada najmanje dva puta tjedno

mjeri – monoštorska paprika iz obitelji Forgić.

Kuhao se te kišne večeri u Monoštoru i mađarski riblji

SLAMNIKARSKI SAJAM U DOMŽALAMA

Predstavili se i slamari iz Tavankuta

Slamarski odjel HKPD-a *Matija Gubec* i Galerija Prve kolonije naive u tehnici slame iz Tavankuta predstavili su se u subotu, 11. lipnja, na Sajmu slamarstva u Domžalama u Sloveniji. Sajam slamarstva u Domžalama okuplja i predstavlja različite vrste djelatnosti kojima je poveznica slama kao materijal. Tako su se među izlagačima predstavili oni koji slamu koriste kao materijal za izradu različitih predmeta: nakita, torbi, korpi, šešira, slika, igračaka za djecu...

stavili pjevači, folklorne skupine, puhački orkestar a održane su i radionice za djecu te modna revija. Slamarski muzej je za posjetitelje bio otvoren tijekom cijelog dana i mogao se pogledati uz stručno vodstvo. Muzej prezentira i predstavlja publici povijest izrade i proizvodnje slamnatih šešira u Europi, a ponajprije u Domažalama, a bilježi 300 godina tradicije izrade slamnih šešira, počevši od njihove ručne izrade pa sve do industrijske proizvodnje čije je zlatno doba bilo od 1870. do 1914. godine, kada se glavna

Branka Vujić i Ivica Dulić za tavankutskim štandom

Organizatori sajma su Općina Domžale i Slamnikarski muzej Domžale koji djeluje pri Domu kulture Franca Bernika u Domžalama. Sajam je jednodnevan, a vrijeme njegovog održavanja (prva subota u lipnju) simbolički označava i početak sezone nošenja slamnih šešira. Njime se podržava promocija slamarske djelatnosti općenito, tradicija slamarstva u Domžalama; promovira se Slamnikarski muzej i sama općina Domžale. Sajam je tematski, a prezentira sve što se od slame može izraditi.

Osim prezentacije izrade i prodaje predmeta i proizvoda od slame tijekom sajamskog dana su se pred-

proizvodnja odvijala u Domžalama, a ispostave njenih tvornica postojale su i u Pragu, Beču, Budimpešti, Londonu, Gracu, New Yorku... Posljednja tvornica koja je proizvodila slamne šešire u Domžalama zatvorena je 2003. godine.

Slamnikarski muzej iz Domžala predstavio je svoju djelatnost i tradiciju rada sa slamom na Svjetskom kongresu slame u Tavankutu 2014. Od tada se razvija suradnja ovoga muzeja i tavankutskih udruga, te je za 2017. godinu dogovorena izložba slika od slame iz Tavankuta, kada Slamnikarski muzej obilježava svoju petu obljetnicu.

I. D.

TJEDAN U BAČKOJ

Spisak želja ili...

Treba sumnjati u sve, rekao je filozof **René Descartes**. I nekako je ta rečenica čini mi se najprikladnija za početak ovog tjednog pregleda, a zašto vidjet ćete do kraja i vi. Dobio je Sombor (konačno) lokalnu vlast. Da će njena okosnica biti oličena u naprednjacima podrazumijevalo se kao i to da će uz njih biti i Pásztorov SVM, ali uz ove dvije stranke Somborom će upravljati i kadrovi SPO-a, novog-starog partnera SNS-a i **Šešeljevi** radikali, koji su postali novi koalicijski partneri Vučićevih naprednjaka. I dok se za SPO moglo i očekivati da će biti opet među vladajućom većinom, one neupućenije (kažem one neupućenije, a mislim pri tome na one koji još uvijek ne mogu shvatiti da je u politici moguće baš, baš sve) iznenadili su radikali. Naravno, srazmjerno broju vijećnika i srazmjerno sposobnosti da pregovaraju (a moglo bi se čitati i kao politički ucjenjuju) koalicijski partneri najjače stranke dobili su u svoj dio političkog plijena oličen u vijećnicima Gradskog vijeća i mjestima pomoćnika gradonačelnika. Za sada je toliko, ali sigurno će biti i preslagivanja na direktorskim funkcijama, s obzirom na to da su socijalisti ispali iz vladajuće većine, ali i udruga građana *Sombor za sve*. Ono što je zanimljivo je da će Sombor ubuduće s mjesta gradonačelnika voditi žena. Dakle, imat ćemo gradonačelnicu. I to se događa tek drugi put u ne baš kratkoj povijesti ovog grada. Moram priznati da samim tim što je žena, **Dušanika Golubović** ima moje simpatije i potporu da uspije u onome što je zacrtala. U obraćanju zastupnicima koji su izglasali njen izbor rekla je da su njeni i ciljevi tima koji će voditi grad ulaganje u infrastrukturu, razvoj gospodarstva i poljoprivrede, povećanje zaposlenosti, borba protiv korupcije, reforma javnog sektora, suradnja s višim nivoima vlasti, suradnja s nacionalnim zajednicama... Svaka joj je na mjestu. To bi potpisao svaki Somborac, koji, čim ustane, gunda na sve i svašta u ovom gradu. Ali da ovo ne bi bio samo spisak lijepih želja, koji će ostati kao dio povijesti somborskog političkog života trebat će našoj gradonačelnici mnogo sreće i političke potpore prije svega iz njene stranke. A morat će se uhvatiti u koštac s mnogim problemima, a po mom sudu prvi je iznalaženje načina da poslije desetak godina u Sombor (konačno) dođe neki investitor. Drugi, možda i veći i kompliciraniji problem je konačno stavljanje točke na višegodišnje probleme koji prate izdavanje državne zemlje u zakup. Treći je reforma javnog sektora, jer pitanje svih pitanja je kako otpustiti višak radnika i kako se oduprijeti pristisku da na njihovo mjesto ne dođu novi stranački vojnici. I zato ona Descartesova rečenica s početka. Je li na mjestu ili nije, pa vidjet ćemo, za recimo, godinu dana.

Z. V.

URUČENA DRŽAVNA LICENCA CARITASU IZ SRIJEMSKE MITROVICE

Prepoznat stručan profesionalan rad

Podaci o višedecenijskom radu potvrđuju visoku kvalitetu pružanja usluga mitrovačkog Caritasa, a sada je potvrda stigla od najviše državne instance, kroz licencu koja je dana na rok od 6 godina

Caritas iz Srijemske Mitrovice jedna je od 28 institucija, javnih ustanova i NVO u Srbiji koje pružaju usluge pomoć u kući, koje je dobilo državnu licencu za svoj rad. Službena državna licenca za

organizirano djeluje na programu brige i njege starih i oboljelih osoba. Caritas Sveta Anastazija, radi u proširenom sustavu, s obzirom na to da je na javnim radovima AP Vojvodine od travnja angažirano još 5 surad-

zacije socijalne zaštite i pružateljci usluga ne mogu neposredno pružati usluge ukoliko nemaju licencu u skladu sa Zakonom. Moram naglasiti da Caritas Srbije jedino provodi integriranu uslugu, odnosno pruža istovremeno usluge socijalne i zdravstvene zaštite, točnije ima zaposlene certificirane medicinske sestre i njegovateljice za stare«, navodi koordinatorica Caritasa Sveta Anastazija **Kristina Zeman**.

PONOSNI NA SVOJ RAD

Podaci o višedecenijskom radu potvrđuju visoku kvalitetu pružanja usluga mitrovačkog Caritasa, a sada je potvrda stigla od najviše državne instance, kroz licencu koja je dana na rok od 6 godina:

»Tim od 6 medicinskih sestara i 6 njegovateljica, sve s pripadajućim certifikatima i jednom osobom u menadžmentu, opslužuje 67 korisnika iz Srijemske Mitrovice i Lačarka. U Lačarku imamo 15 korisnika sa stalnom tendencijom porasta. Samo od siječnja 2016. godine bilo je 20 prijava za naše usluge. Također, našim starim i nemoćnim sugrađanima na raspolaganju su invalidska i ortopedska pomagala koja se izdaju na revers bez nadoknade. Iznimno ponosni, strpljivo čekamo da naš dugogodišnji požrtvovni rad, ne samo od korisnika i institucija, već ozbiljno financijski bude podržan i od lokalne samouprave«, kaže Kristina Zeman.

S. Darabašić

Kristina Zeman (u sredini) je primila licencu

pružanje usluge Pomoć u kući za stare i odrasle osobe Caritasu iz Srijemske Mitrovice uručena je na svečanosti u Palači Srbije. Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja **Aleksandar Vulin**, osim mitrovačkom Caritasu, državnu licencu uručio je i Caritasu Šapca, Subotice i Valjeva. Zadovoljni u mitrovačkom Caritasu ističu da su dobivanjem licence još jednom dobili potvrdu da su dosegli visoke standarde koje je bilo potrebno ispuniti u postupku licenciranja usluge *Pomoć u kući*.

GODINE USPJEŠNOG RADA

Trinaesta godina je od kako Caritas u Srijemskoj Mitrovici

organizirano djeluje na programu brige i njege starih i oboljelih osoba. Caritas Sveta Anastazija, radi u proširenom sustavu, s obzirom na to da je na javnim radovima AP Vojvodine od travnja angažirano još 5 surad-

nika, dvije medicinske sestre i 3 njegovateljice. Kroz skoro tri desetljeća aktivnog rada na ovim prostorima mitrovački Caritas je evoluirao od organizacije koja se bavi distribuiranjem urgentne i humanitarne pomoći najugroženijem stanovništvu, do visokostručnog i profesionalnog pružatelja usluga pomoći i njege u kući, s licencom koja to sada i potvrđuje:

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 20. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O PODNESENOM ZAHTJEVU ZA DAVANJE SUGLASNOSTI NA STUDIJ PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Nositelj projekta NIS AD Novi Sad, Narodnog Fronta br. 12 podnio je dana 10.6.2016. pod brojem IV-08-501-202/2016, Zahtjev za davanje suglasnosti na Studij procjene utjecaja na životni okoliš projekta: »Izgradnja stanice za snabdevanje gorivom Palč sa rušenjem postojeće«, na katastarskoj parceli 922 i 923/2 KO Palić, ulice Splitska aleja i Horgoški put (46.102437°, 19.761749°).

Javni uvid u predmetni Studij može se izvršiti u prostorijama Odsjeka za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj, II. kat soba 226, svakog radnog dana od 10-12 sati od 17.6.2016. do 15.7.2016., a javna prezentacija Studija održat će se 18.06.2016. godine u 12 sati u prostorijama Odsjeka.

HKPUD STANISLAV PREPREK U LJUBI

Suradnja hrvatskih udruga

Članovi HKPUD Stanislav Preprek iz Novog Sada bili su u subotu, 11. lipnja, gosti HKD Ljuba. Mještanima ovog malog mjesta predstavili su se svojim programom, izvođenjem skladbi svog zbora i poezijom pjesnika, članova literarne sekcije te hrvatske udruge. Kako ističu, želja im je uspostaviti i produbiti suradnju s hrvatskim udrugama u Vojvodini.

»Poslali smo mailove na nekoliko adresa hrvatskih udruga. Ljubljani su bili prvi koji su nas prihvatili. Želja nam je da se našim programom predstavimo i u ostalim mjestima kako u Srijemu tako i u Bačkoj. Ovo je ujedno prigoda i da se čuje za nas, da mi postojimo u Novom Sadu, da aktivno djelujemo i da proširimo naše članstvo. Danas smo sa nama povelili jednog od naših najmlađih članova –

djevojčicu članicu naše literarne sekcije i nadam se da će mladih biti mnogo više«, ističe predsjednica Prepreka Ivanka Horvatić.

Mještani Ljube i članovi HKUD-a Ljuba s radošću su se odazvali pozivu hrvatske udruge iz Novog Sada:

»Mi smo uvijek otvoreni za svaku vrstu suradnje sa svim kulturnim udrugama. Drago mi je što smo bili u mogućnosti ugostiti naše drage prijatelje iz Novog Sada i omogućiti im da se svojim programom predstavimo u našem mjestu«, istaknula je dopredsjednica HKD-a Ljuba Željka Donković.

Tijekom posjeta gosti iz Novog Sada posjetili su i katoličku crkvu u selu nakon čega su se predstavili gledateljstvu u Domu kulture u Ljubi.

S. D.

Gradska uprava Subotica, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu životnog okoliša, temeljem članka 25. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Sl. glasnik RS br.135/04 i 36/09) objavljuje:

OBAVJEŠTENJE O DONESENOM RJEŠENJU KOJIM JE DANA SUGLASNOST NA STUDIJ PROCJENE UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Dana 9.6.2016. godine nositelju projekta VIP MOBILE DOO Novi Beograd, Omladinskih brigada br. 21, je dana suglasnost na studij o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: Radio bazna stanica »NS2084_01 SU_Subotica_Braće Radića«, na katastarskoj parceli 8124 KO Donji grad, ulice: Trg Paje Kujundžića bb (46.090577°, 19.673533°).

Tekst rješenja se u cjelosti može preuzeti na internet adresi: http://www.subotica.rs/documents/zivotna_sredina/Resenja/IV-08-501-149-2016.pdf

TJEDAN U SRIJEMU

Politički razlozi ili nešto drugo?

U Srijemu su i dalje u tijeku imenovanja novih čelnika lokalnih vlasti. U nekim općinama veći dio tog »posla« je završen dok su u drugim tek u fazi pripreme konstitutivne sjednice. Tako su u, na primjer poslije 16 godina vladavine Demokratske stranke, indijsku općinu preuzeli naprednjaci. S demokratama u oporbu su otišli i socijalisti, koji su prethodnih godina činili vlast u Indiji. Osim SPS-a s tri vijećnika, u oporbi je i Srpska radikalna stranka. Na mjesto predsjednika općine imenovan je **Vladimir Gak** iz SNS-a. U Srijemskoj Mitrovici konstitutivna sjednica tek predstoji, ali ono što je izazvalo veliku medijsku pozornost proteklog tjedna u Srijemskoj Mitrovici bili su pucnji na kuću šefa oporbe u Srijemskoj Mitrovici **Aleksandra Prodanovića**. Za sada još uvijek nepoznati počinitelji, s više hitaca iz vatrenog oružja, pucali su na kuću Prodanovića. Na svu sreću nitko nije ozlijeđen. Metak je probio ulazna vrata i zabio se u zid dnevnog boravka, a kako izjavljuje šef oporbe u gradskom parlamentu, ne može pretpostaviti tko bi pucao na njegovu kuću, ali smatra da to ima veze s njegovim političkim djelovanjem. Kako izjavljuje u jednom mitrovačkom mediju, smatra da se kao netko tko je na čelu vijećničke grupe koja jedino djeluje oporbeno u Skupštini grada Srijemska Mitrovica, zamjerio mnogim političkim protivnicima ali da nije očekivao da netko može pucati na njegovu kuću. Smatra da su politički razlozi jedini razlog tog napada, jer kako tvrdi, ni s kim nema nerasčišćene odnose. Inače, Prodanović je na nedavno održanim lokalnim izborima bio nositelj liste Ujedinjena oporba Mitrovice – Aleksandar Prodanović. U javnom političkom životu je od 2000. godine, a posljednje četiri godine na čelu je jedine oporbene vijećničke grupe. Do sada je u lokalnom parlamentu ukazivao, kako kaže, na brojne nezakonite postupke lokalne vlasti, počev od uzurpacije poljoprivrednog zemljišta, pa do naglog bogaćenja pojedinaca iz SNS-a. Iz Gradske kuće tvrde da ovaj napad nema nikakve veze s politikom. Gradonačelnik **Nedimović** nije želio komentirati Prodanovićeve izjave. Osuđuju incident koji se dogodio, nude svoju pomoć i tvrde da će konačnu riječ ipak dati policija. Politički razlozi ili ne, konačnu riječ na kraju će ipak dati istraga koja bi trebala otkriti počinitelje i pozadinu napada na njega. Kako god, političke igre očito nemaju kraja, javne osude, verbalni sukobi, pa ponekad i fizički obračuni. Zarad čega?

S. D.

PRVA NOGOMETNA UTAKMICA REPREZENTACIJA HRVATA IZ SRBIJE I SRBA IZ HRVATSKE

Borbeno, požrtvovno i korektno

Reprezentacija Hrvata iz Srbije u prvom međusobnom susretu, odigranom u Vukovaru, porazila je reprezentaciju Srba iz Hrvatske rezultatom 4:0 (1:0)

Stadion Nogometnog kluba *Vuteks – Sloga* u Vukovaru u nedjelju, 12. lipnja, mjesto je gdje se odigrala prijateljska utakmica nogometnih reprezentacija Srpske nacionalne manjine iz Hrvatske i Hrvatske nacionalne manjine iz Srbije. Za domaćina, reprezentaciju Srba iz Hrvatske, utakmica je bila povijesna, jer im je ovo bilo i prvo okupljanje nogometaša iz njihove nacionalne zajednice. Za oba rivala utakmica u Vukovaru bila je priprema za odlazak na Europsko prvenstvo nacionalnih manjina u nogometu, koje se u Italiji održava od 19. lipnja 2016. godine.

Iako je iz oba tabora prije utakmice najavljivano da će rezultat biti u drugom planu, na travnjaku se igralo vrlo borbeno i požrtvovno, ali i korektno. Reprezentacija Hrvata iz

Srbije igrala je konkretnije, diktirala je tempo i češće ugrožavala domaćeg vratara **Đukića**. Već u 17. minuti, nakon jednog munjevitog napada gosti su pogotkom **Skenderovića** došli u minimalnu prednost, a to je bio i jedini zgoditak u prvom poluvremenu. Lijepe prigode za poravnanje imali su domaćini, ali su bili neprecizni, ili su im lopte bile lak plijen gostujućeg vratara **Lebovića**. U nastavku su obojica izbornika, **Čugalj** i **Poljaković**, u igru uveli sve igrače s klupa. Gosti su pojačali tempo i uspjeli zatresti mrežu domaćina još tri puta, **Ušumović** u 49., **Vukočić** u 54. i **Stipančević** u 76. minuti. Tada su domaćini pali u igri, očito je bilo da su igrači neuigrani, a dijelom i umorni od puta. Razumljivo, jer igraju u ekipama s cijelog područja

Hrvatske, a mnogi su se međusobno upoznali tek pred samu utakmicu. Gosti, iako osjetno pomlađeni u odnosu na ekipu s prošlog Europskog prvenstva, pokazali su da imaju više zajedničkih utakmica u nogama. Za reprezentaciju Hrvata iz Srbije igrali su: **Lebović, Mijatović, Vukočić, Ušumović, Poljaković, Vojnić, Petreš, Čorba, Stipančević, Lukač, Skenderović**. U igre su ušli i: **Rajčani, Kujundžić, Gal, Vizin i Kemenji**. Reprezentacija Srba iz Hrvatske igrala je u sastavu: **Đukić, Đurašević, Maderčić, Glamočak, Vida, Vujčić, Erić, Musulin, Majkić, Dorić, Božić**. U igru su u nastavku ušli još: **Ilinčić, Mrkić, Palić, Trbić, Rakas, Stipanović, Dorić, Knežević Ocić i Lukić**.

Utakmicu je odlično sudio **Branimir Bradarić** iz Vukovara,

s pomoćnicima **Zoranom Abadžićem i Veljkom Lukićem**.

Osimodigrane utakmice, nogometaši i prateće strukture dviju reprezentacija međusobno su se družili tijekom cijelog dana. Poslije utakmice za sve sudionike skupa priređena je zajednička večera u restoranu *Mornar* na samoj obali Dunava. S obzirom na činjenicu da je jučerašnji susret bio prvi, utakmici su prisustvovali i najviši dužnosnici dviju manjinskih zajednica: predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća **Slaven Bačić** i predsjednik Srpskog narodnog vijeća **Milorad Pupovac**, obojica sa svojim najbližim suradnicima. Utakmica u Vukovaru odigrana je pod pokroviteljstvom Hrvatskog nogometnog saveza.

Ivan Andrašić

Marinko Poljaković, izbornik reprezentacije Hrvata iz Srbije: »Prikazanim sam relativno zadovoljan. Ekipu smo znatno pomladili, a ova utakmica mi je pokazala tko koliko može i definitivno smo razriješili neke od dilema. Nadam se da će na Europskom prvenstvu svaki od igrača pružiti svoj maksimum, što bi trebalo donijeti i dobar plasman.«.

Petar Kuntić, koordinator reprezentacije Hrvata iz Srbije: »Poruka današnjega susreta bila je iznad rezultata, dolazak najviših dužnosnika i srpske i hrvatske strane pokazala je da su ovu akciju svi shvatili vrlo ozbiljno. Pred nama je sada zadaća da današnjim domaćinima uskoro uzvratimo organizacijom novog susreta negdje u Vojvodini. Na Europskom prvenstvu očekujem plasman među prvih pet.«.

Zoran Čugalj, izbornik reprezentacije Srba iz Hrvatske: »Kako nam je ovo prvo okupljanje, moramo biti zadovoljni prikazanim. Okupili smo se zbrda-zdola i uspjeli smo, bar u prvom poluvremenu, parirati ekipi koja je u vrhu nogometa među europskim nacionalnim manjinama. U drugom poluvremenu igrača je sustigao i umor. Potrebno je malo vremena da se sve to složi, da se malo oslobode, pa će se onda složiti i sve ostalo. Na Europskom prvenstvu ćemo debitirati, nadam se koliko-toliko uspješno i da ćemo proći u drugi krug. Ovo prvenstvo neka nam posluži za okupljanje igrača iz cijele Hrvatske i za stjecanje iskustva, koje će nam biti neophodno za budućnost«.

Radni susret udruga kulture

TAVANKUT – ZKVH u suradnji s HNV-om priređuje redoviti radni susret s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga koji će biti održan u Tavankutu, u subotu, 18. lipnja, u prostorijama Galerije Prve kolonije naive u tehnici slame (Donji Tavankut, Marka Oreškovića 3), s početkom u 10 sati.

Na susretu će biti riječi o sljedećim temama: rad na organiziranju kulturnih manifestacija (revijalnog i natjecateljskog karaktera) hrvatskih udruga na razini AP Vojvodine (o kojoj će govoriti **Katarina Čeliković**), te apliciranje na natječe – stanje, izazovi i problemi (o kojoj će govoriti **Darko Sarić Lukendić**).

Šokadija u Osijeku

SONTA – Folklorci i tamburaši KPZH-a *Šokadija* iz Sonte sudjelovat će na prvoj manifestaciji Međunarodna smotra izvornog folklor, u subotu, 18. lipnja, u Osijeku. Manifestacija će biti održana u organizaciji najmlađeg osječkog društva, KUD-a *Leopold*. Sončani će nastupiti među sedam folklornih skupina iz sela Đakovštine i četiri skupine folklornih društava Hrvata iz Bosne i Hercegovine, Srijema, Bačke i Mađarske. Po završetku nastupa folklornih skupina bit će obavljen izbor najljepše djevojke, snaše i momka. Nakon službenih nastupa domaćin će organizirati zajedničko druženje, uz nastup TS *Šokci* iz Osijeka.

I. A.

Likovna kolonija Panon – Subotica 2016.

SUBOTICA – Peti saziv likovne kolonije *Panon – Subotica 2016*. bit će održan za vikend – 18. i 19. lipnja u Subotici. Kolonija će biti održana u dvorištu Doma Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Ovu likovnu manifestaciju organizira HLU *Cro Art*, a osim članova ove udruge na koloniji će sudjelovati i slikari iz Belišća (Hrvatska) i Gyule (Mađarska).

Č'a Grgina huncutarija u Subotici

SUBOTICA – Predstava *Č'a Grgina huncutarija* bit će izvedena 18. lipnja u velikoj dvorani HKC-a *Bunjevačko kolo* u 19,30 sati. Cijena ulaznice je 250 dinara. Ista predstava na sceni *Jadran* Narodnog kazališta u Subotici bit će odigrana 22. lipnja. Cijena ulaznice je po važećem cjeniku Narodnog kazališta.

Mikini dani u Beregu

BEREG – Devetnaesta smotra tamburaša *Mikini dani* bit će održana u nedjelju, 19. lipnja, na ljetnoj pozornici u Beregu, s početkom u 18 sati. Programom je predviđen doček gostiju od 17 do 18 sati,

u 18 sati otvorenje programa tijekom kojeg će nastupiti tamburaški i folklorni sastavi, a bit će održano i natjecanje u kuhanju ribljeg paprikaša. U 20 sati predviđena je večera i zabava uz tamburaše. U slučaju lošeg vremena smotra će biti održana u mjesnom Domu kulture.

Priskakanje vatre na Sv. Ivana Cvitnjaka

ĐURĐIN – Na blagdan Sv. Ivana Cvitnjaka 23. lipnja bit će održano *Priskakanje vatre* u Đurđinu, u dvorištu crkve sv. Josipa Radnika, na adresi Đurđin 325, s početkom od 18 sati.

Ovaj, gotovo zaboravljeni narodni običaj, šesti je put uvršten u program *Dužijance*.

Program *Priskakanja vatre na Sv. Ivana Cvitnjaka* započet će paljenjem vatre, koju će priskakati i kroz koju će skakati mladi obučeni u nošnju, članovi HKC-a *Bunjevačko kolo*, ograna centra u Žedniku i HKPD *Đurđin* iz Đurđina, a potom i ostali posjetitelji. Nakon *Priskakanja vatre*, članovi folklorne skupine odigrat će nekoliko parovnih bunjevačkih igara s vijencima od ivanjskog cvijeća.

Termini za razgledanje Bunjevačke sobe

SUBOTICA – U HKC-u *Bunjevačko kolo* u Subotici nedavno je otvoren etno postav *Bunjevačka soba*. Termini kada se postav može pogledati su: petkom od 16 do 19 sati i subotom od 9 do 13 sati.

Ljetni programi HMI

ZAGREB – Hrvatska matica iseljenika i ove godine organizira svoje ljetne, edukativne programe namijenjene Hrvatima iz cijelog svijeta. To su: seminar *Stvaranje kazališta* (od 2. do 10. srpnja), Mala škola hrvatskoga jezika i kulture (od 18. do 29. srpnja), *Eco-Heritage Task Force* (od 24. srpnja do 13. kolovoza), Ljetna škola hrvatskoga folklor (od 25. srpnja do 3. kolovoza) i Radionica narodnih nošnji *Hrvatska etnoriznica* (od 5. do 15. kolovoza). Prijave za ove programe su u tijeku, a više informacija o svakom od njih možete pronaći na internetskim stranicama HMI: www.matis.hr.

Godišnji koncert HKPD-a Jelačić i ovoga puta na visini

Kao krunu godišnjeg rada, ostvarenog napretka i postignuća glazbenih sekcija, Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo *Jelačić* Petrovaradin priredilo je u nedjelju, 12. lipnja, u amfiteatru novosadskog SPENS-a svoj godišnji koncert čije je održavanje tradicionalno vezano uz mjesec lipanj, neposredno prije ljetnje stanke i godišnjeg odmora za sve članove.

Program koncerta obilježili su nastupi pjevačke klape, tamburaškog orkestra, vokalno-instrumentalnog sastava i pjevačkog zbora, te gostujućeg ansambla Društva Slovenaca *Kredarica* iz Novoga Sada s kojim *Jelačić* ima višegodišnju suradnju.

Petrovaradinskoj, novosadskoj, srijemskokameničkoj i srijemskokarlovačkoj publici pjevala je najprije mješovita klapa i to dvije dalmatinske skladbe: *Ležiš u kantunu* u a capella izvedbi i *Cesarica* sa solistom **Petrom Pifatom** i klavirskom pratnjom.

Dječji i omladinski tamburaški orkestar nastupili su skupa, interpretirajući vokalno i instrumentalno, u posve novom ruhu, dobro poznate pjesme: *Osam tamburaša*, *Sinoć kad je pao mrak*, *Govori se da me varaš* i *Stari župski ples*. Iznenađenje je bila instrumentalna izvedba narodnih skladbi *Pukni, zoro* i *Makedonsko devojče* s kojom je orkestar zapravo bio pozvan na »bis« od oduševljene publike.

Veoma staru dalmatinsku pjesmu *Daj mi, daj*, koja se u davnoj prošlosti rado pjevala u petrovaradinskim društvima, izveo je vokalno-instrumentalni sastav HKPD-a *Jelačić*, na čelu s tradicionalnom dijatonskom harmonikom, konstruiranom za sviranje u samo jednom tonalitету – D duru. Od spomenutog sastava, publika je čula i skladbu *Kad čujem tambure* koja, također, predstavlja obilježje vinskog dijela Srijema.

Prije izlaska mješovitog pjevačkog zbora Društva na scenu i višeglasne izvedbe skladbi *Milost, O, more duboko, More mi je ljubav tvoja* (sa solistom **Miroslavom Klašnjom**), *Ej, mati, mati* i *Kolo*, koncertni je program posebno uzveličao nastup gostujućeg ansambla Društva Slovenaca *Kredarica* iz Novoga Sada koji je uz zvuke trube, harmonike, gitare i basa predstavio naslijeđe i umijeće izvedbe najpopularnijih skladbi slovenskoga glazbenoga žanra. Poznata glazbena djela **braće Avsenik** poput *Kmetić praznuje*, *Na avto cesti*, *Iz Bohinja*, *Spomin* i *Na Golici* u nastupu ansambla *Kredarica* podigla su na noge cijeli amfiteatar i u ritmu polke dala življi ritam cijelom koncertu.

Na završetku svečanosti, HKPD *Jelačić* se klapskom izvedbom pjesme *Ruža crvena* oprostio od domaće publike, najavljujući od jeseni još bogatiji sadržaj kulturnih aktivnosti.

P. P.

Fotografija: Aleksandar Miškov

KULTURAMA

Kultur turisti

Za nekoliko nam dana stiže ljeto i svi oni koji budu imali sreće (čitaj: novca i slobodnog vremena) vjerojatno će otputovati negdje. Iako držim veoma vrijednim i »putovanje duha«, nije loše ni kada se napuštanja prostora stalnog boravka odigravaju »uživo«.

Kao turistu, nikada mi nije bilo dovoljno lješkariti, već sam uvijek tražio »više«, odnosno želio sam saznati više o mjestu u koje sam došao kao i o tomu kako »lokalci« žive. Nisam tada ni znao da me je to činilo »kulturnim turistom«.

Kulturni turizam se definira kao posjet osoba motiviranih u cijelosti ili djelomično interesom za povijest, umjetnost, naslijeđe ili stil života lokaliteta, regije, grupe ili institucije. Tom definicijom kultura obuhvaća i tzv. opipljivu kulturu – muzeje, galerije, koncerte, kazališta, spomenike i povijesne lokalitete, ali i »neopipljivu«, poput običaja i tradicije.

Kako navodi jedan studij, kulturna se raznolikost sve više cijeni kod turista. Naime, sve su rjeđi turisti koji će u Provansi, Toskani ili na Jadranu tražiti *McDonalds* hamburgere, već će nastojati kušati domaću hranu, začinjenu domaćom pjesmom, plesom i običajima.

Naravno da smo mnogo daleko i od Provanse i od Toskane i od Jadrana, no svoju šansu na ovom globalnom kultur-turističkom tržištu trebaju tražiti i vojvođanski Hrvati. I po svemu sudeći, traže je. Nemali broj puta smo na stranicama našeg tjednika pisali o ovoj temi, o turističkim projektima Hrvata u Tavankutu, ali i u Monoštoru, Sonti, Baču... Svugdje je u tu ponudu utkan i poneki segment (tradicijske) kulture. Najfriškiji primjeri projekata koji žele sačuvati neki dio kulturne baštine su *Risarski salaš* u Đurđinu u produkciji UBH-a *Dužijanica* te *Bunjevačka soba* u Subotici koju je realizirao HKC *Bunjevačko kolo*.

A i ovogodišnja *Dužijanica*, najveća manifestacija bunjevačkih Hrvata, polako hvata zalet, jer će se od 23. lipnja, kada je *Priskakanje vatre na sv. Ivana Cvitnjaka*, intenzivirati njezini programi, koji će kulminirati središnjom proslavom 14. kolovoza.

Dakle, ideja i inicijativa ne manjka, a »ponuda« raste. Usprkos neveseloj ekonomskoj situaciji, za nadati se je da će »potrošnja« te ponude bilježiti rast, te da će u okviru te priče otvoriti prostora i za ono što nazivamo »nova radna mjesta«.

D. B. P.

UZ 90. ROĐENDAN LAZARA MERKOVIĆA

Očuvajmo vjeru – u riječ!

Književnost, poput i kršćanstva, svjedoči o dostojanstvu svakoga ljudskoga bića unatoč tomu u kojoj se i kakvoj tjelesnoj i duhovnoj bijedi, prezrenosti, ili, možebiti potrebi, trenutačno, nalazi

Utorak, 14. lipnja, navršilo se 90 godina od rođenja **Lazara Merkovića** (Subotica, 1926.), a kada i u ovom podneblju, drugi put, u prvoj polovici XX. stoljeća, velike ideje krenu kositi male ljude, Merković je učenik Građanske škole, do 23. listopada 1943. godine, kada mu rat prekida školovanje i usmjera-

oslobađaju Amerikanci. Doma se vraća na svoj devetnaesti rođendan (14. lipnja 1945.).

Čim oružje utihne, pohađa gimnaziju u Subotici i Novom Sadu, a ubrzo objavljuje prvi novinarski tekst (6. travnja 1946.), na stranicama subotičkog dnevnog lista *Hrvatska riječ*. Prve pjesničke radove tiska (1947.) u beogradskoj *Mladosti*,

prelazi u *Radio Jugoslaviju*, odatle u *Savezni prijemni centar*, kasnije je dopisnik *Dnevnika*, a zatim se opet vraća u matičnu redakciju *Hrvatska riječ*, gdje početkom svibnja 1955. pokreće *Časopis za književnost, umjetnost i kulturu Rukovet*, kojem je u dva maha na čelu. Proganjan je zbog zagovora *Hrvatskoga proljeća*.

Do danas je već postalo istinskom rijetkošću umijeće da se pokuša čuti saslušati i prepoznati dobra nakana govora – onoga drugoga! Čini se, i danas obilježje i privilegij tek aristokrata duha, koji suvislo izgovorenu riječ suvereno razlikuju od buke ulice, žamora »buvljaka«, ili »izabranih« difamacija »odabranih«. Uz ponuđeni opis »snaga« koje se slušaju i kada šute, kao i onih koje nitko ne čuje, ma koliko bile glasne – otvaramo razgovor s Lazarom Merkovićem u povodu 90-te obljetnice rođenja i plodnoga stvaralačkoga, premda ne i lagodnoga životnoga puta, ispunjenoga riječima, zbog kojih je prošao kroz trinaest zatvorskih i logorskih postaja. Spominjući se mnogočega dorečenoga i ponečega što je ostalo otvoreno, upitno. Nadasve tragom blagodatnoga dara govorenja i tih riječi na koje se od biblijskih vremena pozivamo. U tom kontekstu, u mislima i osjećanjima ne budi se samo potreba sagledavanja pređenoga puta, još jednoga među mnogim pogledima unazad – nego nužnost sabiranja i posezanja za sustavom vrednota dostojnih vjerovanja i prihvatanja.

Kada su se predamnom već razbježale godine i razmaknula desetljeća, ostala je cjelina onoga što sam stvarao, pa i pojedinosti koje držim propuštenima, neovisno o tomu jesam li ih »zgotovio« sam, ili »u dosluhu« s drugima. Pri tom imam na umu samo visoke i trajne vrijednosti i

va ga drugim putom. Prestavši biti đakom, tragom obiteljskoga odgoja i vlastitih nazora, postaje sudionikom narodno-oslobodilačkog pokreta, ali je uhićen i premda malodobnik trpi fašističku, a potom i nacističku torturu, u trinaest zatvora i logora u Jugoslaviji, Mađarskoj i Njemačkoj. Posljednji u tom nizu je zloglasni Dachau, gdje je zatočen do 29. travnja, kada ga

gdje naredne godine objavljuje i zapažene književne prijevode s mađarskoga jezika. Kao pisac surađivao je u svim važnijim glasilima jugoslavenskoga tiska i časopisima, te bio dugogodišnji član više redakcija listova, časopisa, monografija, itd. A u svojstvu publicista bio je novinar *Slobodne Vojvodine*, *Rada*, Literarne redakcije Prvog programa *Radio-Beograda*, potom

Autor je više knjiga pjesama, romana, kritika, bibliografija, te sakupljač i obrađivač goleme kronološke građe. Jedan je od osnivača *Radio Subotice* (1968.), a potom i njezina hrvatskog uredništva (1998.). Počasni je građanin Subotice i dobitnik više visokih inozemnih i tuzevnih državnih odličja i književnih nagrada, za prevodilaštvo s mađarskoga jezika.

ciljeve, na korist naroda iz koje- ga potječemo, čijim se jezikom i imenom služimo. Na neskriveno nezadovoljstvo i zlovolju onih koji nam ovo i danas pokušavaju osporiti i uskratiti. Kloneći se naknadne pameti i traženja isprika, ipak moram reći: sve su se naše pomutnje uspostavljale kadagod bi posrnuli pod težinom uzdrmane vjere u zadanu riječ! Oslikavajući splet naših vlastitih, nedovoljno razjašnjenih, racionalno i razumljivo artikuliranih namjera strateške prirode, kada su do puka dopirali tek obrisi skromnih domaćaja velikih, ali neprovedivih zamisli. Ili polovična ostvarenja sudbinski važnih spoznaja, što krnji, nagriža i ruži našu vlastitu identitetsku predstavu pred sobom i drugima. Ovo je posljedica izostanka široko, pregnantno ali i čvrsto postavljenih sudbinskih ciljeva opstanka u ovom prostoru, te odlučne provedbe strategije opstanka. Sve ovo ne bi bilo dramatično, do mjere u kojoj jeste, niti bi imalo smisla da smo već izgubili ili odbacili vjeru u riječ koju izgovaramo.

Ovaj, moglo bi se reći; »zahvat na otvorenom srcu«, nije tek samo puki pokušaj očuvanja vjere u tu riječ i njezinu postojanost i dalekometnost, budući da seže u duboku prošlost, odnekamo iz daleka, preko više razdoblja, pa i epohe začinjavaca, tih uostalom i Marulićevih prethodnika, koji su itekako pridonijeli pretvorbi hrvatskoga iz crkvenoga u književni jezik. Dočim su ovamo došavši, u ovaj srednjoeuropski prostor, ni malo slučajno, naši anonimni stvaraoci puno veći značaj stali pridavati njegovanju pripovjednoga diskursa i retorike. Bez ove popudbine i usmenoga proznoga stvaralaštva začetog u ikavskom idiomu teško bismo uspjeli razumjeti i prihvatiti ne samo vlastito pjesništvo, prije i poslije Janusa Pannoniusa, već i sve one pripovjedače i romanopisce koji bi se tek zgodimice spominjani, do danas već neupitno situirani u temelje i

potpornje hrvatske književnosti, ne samo glede ruba, već i u njezinu središtu. Utoliko je neophodno podsjetiti, pa i primjerima posvjedočiti kako bez postojanja neprekinute vjere u tu riječ, koju smo čuvali i grijali s ljubavlju, nas odavno već ne bi bilo a ni nje same.

Upravo tako! Naprosto bismo zgasli – i riječ i kolek-

ti, a kasnije kao pokretač i glavni urednik književnoga časopisa *Rukovet*, te edicija *Zenit* i *Osvit*, uspostavljajući odnose i s piscima »Slavonskog kruga« (Sombor – Osijek – Subotica), pa sve do stranica časopisa *Klasje naših ravni*. Mnogo je urađeno tijekom XX. stoljeća, što je vidljivo kroz kritiku, bibliografiju i različitu znanstvenu

uvijek ne bi da nam skinu svu tu ormu, dokle god nas još ima pod našim imenom pod kojim nas (ni ne krijući tu nakanu) ni ovdje baš ne žele rado prihvaćati.

Dodamo li, uz spomenuta imena Kokića, Jakšića, Kopilovića, Prepreka i Ljubicu Kolarić – Dumić, još i tridesetak neopravdano zapostavljenih romanopisaca [Miković, Osijek, 2008.], uz razvedenu časopisnu produkciju, umjesno je zapitati se kako se moglo dogoditi da je od kraja druge polovice XX. stoljeća i nad nama zinula prijeteca zjapina nestanka?

Odgovorio bih pitanjem: Nije li vrijeme – možda zadnji čas – da se konačno javno propitamo koga i kako naš puk, zapravo, sluša i što od svega čuje kada mu se govori? Ono što priželjkujemo ili i ono što jeste! Kako unutar kolektiva, tako i izvan njega. I još: kada i kako ti naši ljudi čuju pojedince iz redova vlastite elite koju bi, ipak, valjalo makar saslušati? Napose, čuju li je uopće? Ili im je sluh oportunistički zatupio, postajući opasno selektivan? Osim toga, ne jednom sam se uvjerio da su mnogi čuli ono što niti sam ja sâm, niti je itko drugi – uopće ikada izrekao! Hoću reći, s gorčinom, komunikacija unutar nas samih postaje upitna, ni malo slučajno, čak i ako nam se valne dužine slože! Jer se malo tko hoće suspregnuti i s uvažavanjem saslušati – onoga drugoga!

U tom kontekstu podsjećam: tijekom više stoljeća bili smo izloženi i utjecaju riječi iz različitih jezika, mnoge preuzeli i ubaštinili. Ne upuštajući se u prosudbu u kojoj mjeri smo bili svjesni toga procesa, ni kako one danas svojim referencijalnim poljima i značenjskim odjecima funkcioniraju kao dio našega materinskoga i govora i jezika.

Pokušamo li ovo sagledati unutar pjesničkih i književnih djela zapravo su sve te silne riječi, s množinom svojih značenja, bile izgovarane i ostale u znaku

Povratnik iz logora Dachau, u rodnoj ulici Dinka Zlatarića (14. lipnja 1945.)

tiv kojemu pripada. A može li tko zamisliti da nam iz do danas znane cjeline hrvatske književnosti – ishlapi opus Balinta Vujkova? Ili dramsko stvaralaštvo, djela i rukopisi Matije Poljakovića? A posebice suvremeno, postmodernističko pjesništvo bez Ivana Pančića, Petka Vojnića Purčara, Jasne Melvinger, Vojislava Sekelja, Milovana Mikovića, Zvonka Sarića, Tomislava Žigmanova i dr. U oblikovanju navedenih imena i opusa i sam sam sudjelovao, kao urednik, počevši od književne stranice *Hrvatske rije-*

periodiku, pa i tisak, ali je još štošta ostalo – neposvršavano! Za ono što je trenutačno neporađeno, mogu reći; građa nam se naprosto otela, gdje god su još djelatne posljedice naših raskola, nesloga, umišljenosti, sujeta, megalomanije, oportunizma i trulih kompromisa. Također i dubokih ožiljaka već mahom posve zaboravljenih uzroka i posljedica seoba, nasilnih utjecaja islamizacije, germanizacije, mađarizacije i srbizacije, a povrhu svega još i svjetonazorskih i ideoloških pometnji i stega u koje su nas hvatali i prezali. I još

traženja prostora za ostvarenje osobne slobode, za čovjekovu potpunu neovisnost od svake politike i državne vlasti u nju skockane, a napose kojekakvih političko-državnih tvorevina i službenih institucija. Otuda,

i vjere u njih, pojedinac treba crpsti ključne odgovore, za sebe i druge, budući da ljudi žive u znaku uljudbe, slijedom iskustva, u sustavu dobara i vrijednosti što su ih namrli nebrojeni naraštaji.

skoj dobroti i plemenitosti, pa ako hoćemo i nepatvorenoj ljepoti – ostale neizgovorene u trenutku kada su bile neophodno potrebne? Ne prije, i ne poslije! Kada ćemo postati svjesni kolika je snaga i moć izgubljena jer

snaga riječi vječna! Sve je u njoj! Osobno, ja i dalje, unatoč svih batinanja, razočaranja i poraza, sa svojih 90 godina, od kojih su mnoge bile u znaku samo primanju udaraca, vjerujem u nju!

Nije li vrijeme da se, također, i danas, i sutra i neprestano propitujemo: što je nama, sada i ovdje, hrvatska matična književnost i što smo mi njoj? U sklopu razložne dvojbe; u kojoj mjeri pisci svojim iskustvom i djelima uopće mogu utjecati na društvene procese? Je li književnost i dalje ona snaga koju je predstavljala u minulim stoljećima?

Književnost, poput i kršćanstva, svjedoči o dostojanstvu svakoga ljudskoga bića, unatoč tomu u kojoj se i kakvoj tjelesnoj i duhovnoj bijedi, prezrenosti, ili, možebiti potrebi, trenutačno, nalazi. Nije li **Krleža** kroz cijeli svoj stvaralački vijek tražio »europski prozor« hrvatske književnosti. Njezinu književno-estetsku i morfološku genezu, a ta seže dublje i od Marulića, prema petrarkistima Janusu Pannonijusu, i još dalje, a opet nas se i danas dotiče, budući da nije puka retorika već djelatna stvarnost osebnih vrednota u koje vjerujemo i jer od njih ovisimo.

Milovan Miković

Milovan Miković, Jasminka Dulić, Lazar Merković, Stevan Mačković, Dragan Rokvić

nema dvojbe zbog čega **György Konrád** vjeruje kako je spisateljstvo »najstarija stalna institucija svijeta«. Jeste!

Ako je tomu tako, samo iz čvrste sveze s riječima, ljubavi

Utoliko više želim istaknuti spoznaju što ju, čini se, trajno nosim u sebi, bolje reći pitanje kojemu se ne uspijevam otrgnuti: kako je moguće da su tolike riječi koje znamo o ljubavi, ljud-

mi – te naše riječi – nismo znali ili ih nismo htjeli izgovarati! A trebalo je, itekako! Sada već više nisam uvjeren da se propušteno može nadomjestiti, ali vredjelo bi makar pokušati – jer je

Knjiga o franjevačkoj crkvi i samostanu u Subotici

Unakladi udruge Hrvatska nezavisna lista iz Subotice objavljena je knjiga pod nazivom *Franjevačka crkva i samostan sv. Mihovila u Subotici*. Prof. **Stipo Pilić** je o knjizi zapisao sljedeće: »Ukoliko se vodimo samo naslovom gore navedene knjige, možemo pomisliti da se radi o povijesti crkve i samostana Sv. Mihovila kao zgrade. No, kada pročitamo

prve retke u kojima je devet kronološki i sadržajno navedenih poglavlja jasno nam je da se radi o mnogo složenijoj i tematski široj knjizi koja nam daje dublji pogled u povijest franjevačke crkve Svetog Mihovila u Subotici ne samo kao zgrade. Već se u naslovima tih poglavlja vidi da se radi o knjizi koja govori koliko o povijesti te zgrade, toliko i više o povijesti grada

Subotice, koliko o povijesti grada Subotice toliko i više o povijesti franjevačkog reda Male braće, koliko o povijesti tog franjevačkog reda u Subotici, toliko i više o povijesti hrvatskog (dalmatinskog) naroda u tom gradu i konačno koliko o povijesti hrvatskog naroda u Subotici, toliko i više povijesti katoličkog svijeta i Katoličke crkve u Subotici«.

MIROSLAV SLAVKO MAĐER, *IZABRANA PROZA II.*, SUNAKLADA DRUŠTVA HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA, OGRANAK SLAVONSKO-BARANJSKO-SRIJEMSKI I ZAVODA ZA KULTURU VOJVOĐANSKIH HRVATA, 2016.

Ljetopis autorova književnog okruženja i razdoblja

Iz tiska je polovicom svibnja 2016. godine izašla knjiga *Izabrana proza II.* jednog od najvećih suvremenih hrvatskih književnika **Miroslava Slavka Mađera**. Knjiga je objavljena u sunakladi Društva hrvatskih književnika, Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

»Ovo držimo i više nego važnim kulturnim događajem, jer je na taj način prostor njegova rođenja – Srijem, to jest Vojvodina – ostao i posthumno, putem sunaklade, vidljivom sastavnicom trajanja njegova književna djela«, objavljeno je na portalu ZKVH-a povodom objave knjige.

PROZNI RADOVI

Bogati opus Miroslava S. Mađera sadrži više od 2.500 pjesama i uz to ogleda, eseja, novela, kratkih priča, drama. Rođeni Srijemac u Hrtkovcima, od ranog djetinjstva je upijao ljepote ravničarskog predjela, te motivi tog krajolika odišu i u njegovim pjesmama. Prema riječima dr. sc. **Hrvojke Mihanović – Salopek**, Mađerova djela obiluju panonskim, srijemskim i slavonskim motivima, koji su uvijek uvjerljivi, čulni, dojmljivi, iskonski vitalni, te prikazuju naturalističku zbiljnost i simboličko značenje koje izvire iz pjesnikova duhovnog poistovjećanja s krajolikom. Miroslav Slavko Mađer preminuo je 14. kolovoza prošle godine u Zagrebu.

Za razliku od prve knjige, koja nosi naslov *Izabrane pjesme I.*, u kojoj je objavljen izbor iz Mađerove poezije, ova druga na

gotovo 600 stranica sadrži prozne radove iz desetak njegovih djela, koje je odabrala i priredila Hrvojka Mihanović – Salopek, a uredio ju je **Mirko Ćurić**.

»Ovaj izbor proznih tekstova priređen je prema kronološkom

veliki pjesnik, a uvidom u golemi, kompleksno-prohodni svijet Mađerova pripovjednog opusa, dobivamo dojam da proze nastoje produžiti, pojasniti njegove refleksivne i emotivno-slikovne pjesničke motive i pri-

stročnog višedecenijskog čitanja i praćenja tekuće i značajne hrvatske pjesničke i prozne produkcije unutar autorova vremena«.

ROĐEN SRIJEMAC

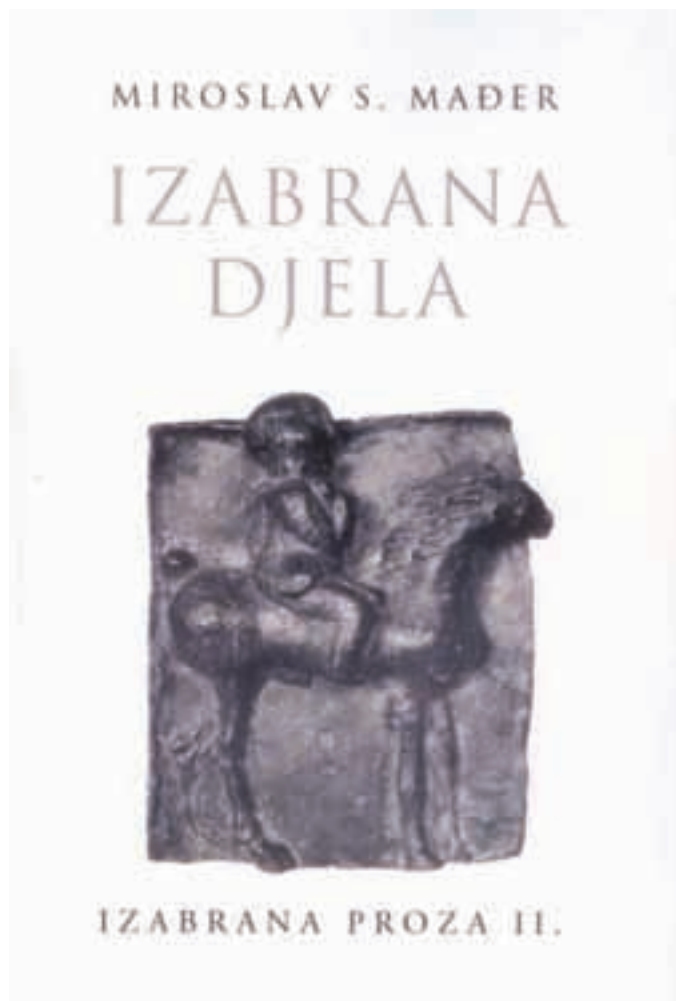
Miroslav Slavko Mađer rođen je 1. srpnja 1929. u Hrtkovcima, u Srijemu. Osnovnu i srednju školu završio je u Vinkovcima, a 1955. diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radio je kao profesor i ravnatelj Gradskog kazališta u Vinkovcima, a od 1965. na RTV-u Zagreb kao radijski urednik-dramaturg, te je prilagođavao književna djela za radio, televiziju i kazališta. Autor je više zbirki pjesama, drama, novela, kratkih priča, eseja crtica, humoreska te knjiga za djecu. Miroslav je mlađi brat također vrsnog hrvatskog književnika Slavka Mađera, čiji je glas oživio nakon prerane smrti i s ponosom uz svoje, nosio i bratovo ime.

Pripada književnoj generaciji koja se početkom pedesetih godina XX. stoljeća okupljala oko časopisa *Krugovi* (krugovaši), a prvu zbirku pjesama *Raskršće vjetra* objavio je 1955. godine. U svojim djelima izrazito je vezan za zavičaj, a veliku popularnost stekla je njegova pjesma *Pjevat će Slavonija* iz 1969. godine, koju je uglazbio **Branko Mihaljević**.

Knjiga *Izabrana proza II.* Miroslava Slavka Mađera se, po cijeni od 1.000 dinara, može nabaviti u prostorijama Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Izvor: www.zkvh.org.rs

Priredio: D. B. P.

redoslijedu izlaženja autorovih proznih zbirki«, piše u predgovoru priređivačica te zaključuje kako »u svom proznom stvaralaštvu Mađer ruši okvire očekivanja romanesknog izraza«.

U zaključku sumira prozne Mađerove ostvaraje: »Pri pravoj izražajnoj vokaciji Mađer je

tom pružiti i svojevrсни ljetopis autorova književnog okruženja i razdoblja«.

U knjizi se nalaze i Mađerove crtice, komentari, kolumne i polemike, što je prema riječima priređivačice »velik i nezaobilazni doprinos hrvatskoj književno-kritičkoj misli i konstanti

40 dana za život - može li i u Subotici?

U ponedjeljak, 6. lipnja, u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka u Subotici, u prisustvu šezdesetak osoba, predstavljena je molitvena inicijativa »40 dana za život«. Inicijativu su predstavili voditelj Inicijative u Hrvatskoj **Ante Čaljkusić** i koordinatorica te Inicijative za Hrvatsku **Petra Tišljarić**. Goste je na početku tribine pozdravio župnik, mons. **Andrija Anišić**, izrazivši radost što je konačno došlo do te tribine i u Subotici. On je također istaknuo kako se nada da će tribina biti konkretan poticaj za pokretanje i ostvarenje te Inicijative i u Subotici i u Srbiji.

Petra je u svom izlaganju istaknula statistike o pobačajima u svijetu, a posebno u Srbiji, koja je – kako navodi srbijanska organizacija »Spasimo bebe« – šampion u broju pobačaja. Naime, po nekim istraživanjima u Srbiji se godišnje izvrši od 150 do 200 tisuća pobačaja. Naglasila je također kako je velika razlika u službenim statistikama i o stvarnom broju pobačaja, što je očito znak da se želi sakriti stvarni broj pobačaja. Statistike su vrlo porazne, ali ima li rješenja, upitala se Petra, te prikazala povijest Inicijative »40 dana za život« koja je nastala u Americi, a zatim se proširila i u mnogim drugim zemljama, i u Hrvatskoj.

Čaljkusić je u svom izlaganju svjedočio kako je on osjetio poziv da se uključi u ovu Inicijativu i kako je ona započela i proširila se po Hrvatskoj. Protumačio je također tri glavne sastavnice Inicijative: molitva i post; miroljubivo bdijenje i osvješćivanje lokalne zajednice uz pomoć tribina i razgovora. Inicijativa ima molitveni, a ne prosvjednički karakter i nema cilj vrijeđati ni osuđivati nikoga nego molitvom, razgovorom i savjetima spašavati nerođenu djecu i pomagati onima koji namjeravaju počiniti pobačaj da od njega odustanu, a onima koji su ga počinili da iscjele rane koje su pobačajem nastale na njihovoj duši. On je također svjedočio o plodovima ove Inicijative koja je u svijetu spasila već više od deset tisuća beba, a u Hrvatskoj do sada 36. Inicijativa je također dovela do zatvaranja brojnih klinika za pobačaje.

O svom uključivanju i sudjelovanju u Inicijativi svjedočio je i član organizacijskog tima »40 dana za život« – Zagreb **Tomislav Čolakić**. U subotičkom »timu« bila je i volonterka inicijative »40 dana za život« iz župe Velika Mlaka **Ivana Andrić – Penava**, u kojoj je tribinu o inicijativi organizirao župnik **Anđelko Kufrin**, i dio tima **Damira Mirenića**, voditelja inicijative »40 dana za život« za Veliku Goricu.

Poslije izlaganja prisutni su u razgovoru s voditeljima doznali još neke konkretne korake za organizaciju te molitvene inicijative.

Koncert duhovne glazbe u Starčevu

Članovi zbora *Odjek* koji djeluje u okviru Zajednice Hrvata Zemuna predvođeni dirigenticom **Minom Bošnjak** održali su koncert duhovne glazbe u nedjelju, 12. lipnja, u crkvi Svetog Mauricija u Starčevu. Vjernici i svi zainteresirani građani koji su ispunili velebno zdanje starčevačke župne crkve, više od sat vremena uživali su u izvedbama skladbi glasovitih svjetskih i hrvatskih autora. Među biserima duhovne glazbe našla se i pokoja svjetovna i domoljubna pjesma poput narodne *Vile Velebita* ili *Domovini i ljubavi* čije je riječi zapisao Srijemac **Ilija Okrugić**, a za glas i glasovir

ju skladao **Ivan pl. Zajc**. Nakon višeminutnoga pljeska na samom kraju koncerta prisutnima se obratio starčevački župnik vlč. **Gyula Pósa**, koji je izvedbe zemunskih umjetnika usporedio s andeoskim pjesmama i pozvao ih da uveličaju proslavu 250. obljetnice župe i 150 godina od izgradnje crkve koje će biti upriličene sljedeće godine. Nakon njegova govora, posjetitelj je pozdravio župnik iz Zemuna, preč. **Jozo Duspara**. On je zahvalio domaćinima na gostoprimstvu i upoznao Starčevce s crticama iz povijesti zbora *Odjek*.

D. Mergel

IN MEMORIAM

Tonka Šimić

(1983. - 2016.)

Prikinita pisma

Uvik si dama bila
 Velike duše
 Pristojna i fina
 Rano si se umorila
 Bližnje si ljubila
 Sudbine sudila
 Skrajčice života si trošila
 Nisi ni znala ka ti je srce stalo
 I posljednji tren brez glasa
 otkucalo
 Ostala su
 Za tobom
 Sićanja zaboravila
 Divani neizdivaniti
 Čaše nedoljane
 Sanje nedosanjane
 I posljednja pisma
 U po kitice prikinita

Tonka, nek ti anđeli
 dočeku na vratma raja!

Tvoji ČUVARI IKAVICE

Piše: dipl. theol. Ana Hodak

Pitanje o Bogu, o Isusu Kristu, nameće se svakom vjerniku. Tko je on, gdje je, živim li onako kako bih trebao po njegovim zapovijedima – pitaju se vjernici. Ali glavno pitanje je tko je Isus za mene. Baš to on pita svoje učenike u evanđelju dvanaeste nedjelje kroz godinu.

TAJNA ISUSOVE OSOBE

Tko je Isus pitali su se često njegovi suvremenici za vrijeme njegovog javnog djelovanja. Govorio je poput proroka, ali ipak drugačije, kao netko tko ima vlast. Činio je brojna čudeša. Po svom stavu, vladanju, riječima i djelima razlikovao se od svih proroka i učitelja koji su do tada djelovali u Izraelu. Zbog toga su ga mnogi nasljeđovali, ali mnogi su i bili protiv njega. No, bili za ili protiv Isusa, sve ih je mučilo isto pitanje – tko je on. Ljudi su nagađali, ali nitko nije bio posve siguran, pa su mnogi vjerovali da je neki od proroka koji su prije njega djelovali u Izraelu. No, ono što je sigurno oni koji su ga slijedili i prihvaćali njegov nauk osjetili su da je on poslan od Boga, samo još uvijek nisu imali pravo objašnjenje za to što osjećaju. Ovi drugi što su ga od početka odbacivali, iako su poput cijelog Izraela očekivali dolazak najavljanog Mesije, nisu imali srce otvoreno i za njegovo prihvaćanje, stoga u Isusu nisu vidjeli Božjeg Poslanika koji djeluje snagom Duha.

Vjera i križ

Isus je kod svojih učenika želio provjeriti što ljudi o njemu misle, a još više ga je zanimalo što oni sami kažu tko je on. Na pitanje što misle drugi lako su dali odgovor, no kada je pitao što oni sami misle svi šute. Nije im bilo lako odgovoriti na to pitanje, jer su i sami bili zbunjeni njegovom osobom, iako su ga slijedili i mnogo toga o njemu znali. Jedini se Petar usuđuje odgovoriti: »Krist – Pomazanik Božji!« (Lk 9,20). Ovaj odgovor predstavlja prvu ispovijest vjere u Isusa Krista. Petar do njega nije došao svojom mudrošću i znanjem, već ga je dobio od Duha Svetog zato što je u potpunosti bio otvoren prihvatiti Isusa, ali i prihvatiti poticaje koji dolaze od Duha Božjeg.

Pitanje koje je postavio učenicima Isus postavlja svim vjernicima do danas. Na njega nam je lako dogovoriti iz perspektive znanja, jer svaki kršćanin o Isusu dosta toga zna, uči, sluša, čita. Ali, ovo pitanje ne odnosi se na znanje, nego na našu vjeru, na naš kršćanski život. Tko je Isus za mene, u mom životu? Odgovor na njega ne treba i ne smije dolaziti samo iz pročitano i naučenog, nego iz dubine našeg bića, iz najvećih dubina naše vjere. On treba biti naš Bog, onaj u koga imamo bezgranično povjerenje i vjeru, kojemu smo uistinu zahvalni za to što je za nas umro na križu i tako nas otkupio. U njega se trebamo pouzdati u svakoj nevolji i svakom poslu. Odgovor na pitanje koje nam Isus postavlja dolazi iz našeg nasljeđovanja njegovog nauka, bez obzira na mišljenje ovog svijeta, iz naše poslušnosti njegovoj volji i iz molitava koje mu svakodnevno upućujemo. On jest Krist Pomazanik, mi danas to znamo, naučili su nas, pročitali smo. Ali, moramo vjerovati

u to čitavim svojim bićem i tu vjeru pokazati načinom svoga života.

NOSITI KRIŽ

Nakon što je dobio odgovor na pitanje tko je on za učenike, Isus im iznosi tajnu svoje osobe, govori im o svojoj muc, smrti i uskrsnuću, što ih je zasigurno iznenadilo i još više zbunilo. A zatim nastavlja govor o križu, ne svom, nego o križu koji mora nositi svatko tko u njega vjeruje: »Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom« (Lk 9,23). Ovim riječima Isus cilja na spremnost svojih učenika da do kraja svjedoče za njega, jer je znao kakve će ih nevolje zadesiti. A kršćani prvih vremena prihvatili su ove njegove riječi i zdušno prigrlili svoj križ, te su bez oklijevanja umirali za njega vjerujući u njegove riječi: »Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti« (Lk 9,24).

Jesmo li mi spremni nositi križ koji ide uz vjeru u Isusa? Suvremeni čovjek boji se patnje, želi je po svaku cijenu otkloniti iz svoje blizine. Sve što mu može prouzročiti neugodnost nepoželjno je, a tu nerijetko spada i vjera u Krista. Biti kršćanin oduvijek je značilo razlikovati se od svijeta. A tko je drugačiji od svijeta taj u svijetu nije najbolje prihvaćen, pa je zato kršćanstvo oduvijek podrazumijevalo nošenje križa. Ali, zašto mi je teško nositi križ u ovom prolaznom svijetu, kad ću za to dobiti život vječni? I, kako ja to ljubim Isusa i vjerujem u njega ako mi je teško prihvatiti male žrtve i neugodnosti, a on je za mene visio na križu?

MINI INTERVJU: IVAN BARIŠIĆ, NOGOMETNI TRENER IZ ŠVICARSKE

Bogata trenerska karijera

Tijekom nedavnog posjeta Subotici i Paliću, gdje je rođen, nogometni trener iz Švicarske **Ivan Barišić** posjetio je i redakciju *Hrvatske riječi*. Nekoliko desetljeća je aktivan u raznim starosnim kategorijama švicarskog juniorskog i seniorskog nogometa, a posljednjih par godina surađuje s momčadi NK *Pajde* iz Mohlina, koju vodi obitelj hrvatskog nogometnog reprezentativca i nogometaša *Barcelone* **Ivana Rakitića**. S obzirom na to da nogometna reprezentacija Hrvata iz Srbije nastupa na natjecanjima hrvatskih momčadi iz inozemstva, a momčad *Pajde* im je jedan od velikih rivala za najviši plasman, došlo je do lijepog prijateljstva koje traje već godinama.

Ovaj kraći razgovor je lijepa prilika da upoznamo Ivana Barišića kroz njegovu nogometnu priču.

Kako ste se obreli u Švicarskoj u kojoj živite već gotovo pola stoljeća?

U Švicarsku sam otišao igrati nogomet, jer sam u Novom Sadu, gdje sam živio i školovao se, aktivno igrao za nekoliko tamošnjih klubova. Prihvatio sam ponudu za odlazak i 1969. godine otišao u Zürich, gdje sam igrao za momčad *Young Fellows*.

Uz aktivno igranje već zarana ste počeli interesirati i za trenerski posao.

Nakon diplomiranja na Višoj trenerskoj školi, počeo sam se baviti trenerskim poslom radeći s juniorskom momčadi *FC Blue Star* iz Züricha. Nakon četiri godine uspješnog rada sam prešao u *FC Zürich*, gdje sam proveo sljedeće dvadeset i tri godine, a nakon toga je uslijedio prelazak u redove glavnog gradskog rivala, *FC Grasshoppers*, gdje sam se zadržao sljedeće četiri godine.

Gdje ste trenutačno angažirani?

Posljednjih nekoliko godina sam aktivno angažiran u NK *Croatia* iz Züricha i NK *Pajde* iz Mohlina, momčadi koju vodi obitelj hrvatskog nogometnog reprezentativca Ivana Rakitića. U momčadi *Croatie* obnašam dužnost glasnogovornika i zamjenika sportskog direktora, dok sam u NK *Pajde* formalno na poziciji trenera, gdje pomažem **Dejanu Rakitiću**.

Kakvi su rezultati momčadi NK Pajde, jednog od glavnih rivala reprezentaciji Hrvata iz Srbije na svim natjecanjima hrvatske dijaspore?

NK *Pajde* su za proteklih nekoliko godina napravili veliki rezultatski skok i preskočili par rangova amaterskih ligaških natjecanja, a danas se natječu u Drugoj inter ligi Švicarske. Što se tiče nastupa u natjecanjima hrvatske dijaspore, isprva je osvojeno prvenstvo Švicarske u konkurenciji hrvatskih klubova, potom smo u Nici osvojili Europsko prvenstvo hrvatskih nogometnih klubova u dijaspori, a na Svjetskom prvenstvu smo također bili najbolja hrvatska momčad.

Što su budućni planovi hrvatskog nogometnog iseljeničtva u Švicarskoj, koje je odličnim rezultatima pokazalo zavidnu organizacijsku i igračku kvalitetu?

Od grada Mohlina je klub NK *Pajde* dobio parcelu gdje je planirana izgradnja nogometnog igrališta i pratećih objekata, a glavni financijer će biti Ivan Rakitić. Što se tiče *Croatie* iz Züricha, ona se s velikim ambicijama natječe u Trećoj ligi, ali u budućnosti mora formirati i juniorsku momčad bez koje nije moguće izboriti plasman u viši rang natjecanja.

D. P.

IGRA

San Marco

DIJELOVI: 1 Ploča Igre • 100 Aristokrata (25 u svakoj boji) • 8 Kamena Prestiža (2 u svakoj boji) • 12 Mostova 62 Akcijske karte: 30 Karata Četvrti (5 od svake za Cannaregio, Santa Croce, San Polo, Marco, Dorsoduro, Castello), 8 Karata Mostova, 12 Karata Prijenosa, 10 Karata Dužda, 4 Karata Progona, • 28 Karata Limita: 8 vrijednosti 1, 10 Staza Prestiža 1 Kamen Označavanja (narančast) vrijednosti 2, 10 vrijednosti 3 • 1 Dužd • 1 Kocka

PRIČA: Venecija je na svom vrhuncu. Nekoliko aristokratskih obitelji vlada Visokim Vijećem s Duždom kao njenim Predsjednikom. Sada će biti prihvaćena još jedna obitelj u vijeće. Počinje moćna politička bitka. Tu su nemilosrdni napadi u borbi za moć u odvojenim četvrtima Venecije. Mudra preseljenja i trenutni progoni su svaki dan na meniju. Vi ćete predstavljati jednu od obitelji koja se natječe za izbore. Morate koristiti bilo koje i sve načine koji su vam na raspolaganju kako bi pridobili naklonost Dužda. Steknite najviše poštovanja i vi ćete biti pobjednik.

CILJ IGRE: Korištenjem njihovih taktičkih vještina u dijeljenju i igranju karata, igrači pokušavaju pobijediti s većinom u šest gradskih četvrti, kako bi stekli što više bodova prestiža kad se dogodi bodovanje. Igrač koji je skupio najviše bodova nakon tri prolaza pobjeđuje u igri. **IGRANJE:** Ploča igre se postavlja na sredinu stola. Svaki igrač bira boju i dobiva:

• 25 aristokrata • 2 kamena prestiža • 1 most

Svi igrači postavljaju jedan svoj kamen prestiža na 0 kvadrat staze prestiža. Drugo kamenje prestiža se postavlja na kamenu ploču na gornjem desnom kutu ploče. Kako bi krenuli, kamen označavanja (narančasti) se postavlja na broj 1 kvadrat na sunčanom satu. On se pomiče naprijed za jedan kvadrat nakon svakog prolaza. Dužd, kocka i preostali mostovi se postavljaju pokraj ploče igre. Karte akcija i limita se sortiraju, dobro miješaju i postavljaju licem prema dolje u dva odvojena kupa kraj ploče igre. Svaki igrač baca kocku 4 puta za redom i sa svakim bacanjem, postavlja 2 aristokrata u četvrt prema njenom rezultatu. Na primjer, ako igrač baci 6, onda postavlja 2 aristokrata u Castello četvrt. Ako igrač baci isti broj četiri puta za redom, on može ponovno baciti četvrto bacanje sve dok ne dobije drugi broj. Svaki igrač zadržava svoje preostale aristokrate ispred sebe kao svoju rezervu. Krenuvši s najstarijim igračem i nastavljajući u smjeru kazaljki na satu svaki igrač postavlja jednog aristokrata u svojoj boji na njegov most. Ovaj aristokrat označava tko je vlasnik mosta. Nije dozvoljeno povezivanje dvije četvrti s više od tri mosta. Najstariji igrač počinje igru i početni igrač se mijenja nakon svakog kruga u smjeru kazaljki na satu.

NEDJELJA, 19. LIPNJA, HTV 1 21:05

Hrvatski kraljevi, dokumentarna serija

Serijska *Hrvatski kraljevi* specifičan je igrano-dokumentarno-obrazovni projekt, od sedam 50-minutnih epizoda u proizvodnji Hrvatske televizije. Vratit ćemo se u jedno od najzanimljivijih razdoblja hrvatske povi-

jesti – od doseljavanja u 7. stoljeću, pa do kraja narodne vladarske dinastije Trpimirovića (oko 1100. godine). U ovoj jedinstvenoj seriji hrvatski vladari Trpimir, Tomislav, Stjepan Držislav, Petar Krešimir IV., Zvonimir i mnogi drugi prvi puta će dobiti lica i karakter. Uz brojne hrvatske stručnjake (Ančić, Delonga, Jakšić, itd.), kao stručni sugovornici u seriji su sudjelovali eminentni svjetski povjesničari i arheolozi, predvođeni legendarnim profesorom Jacquesom Le Goffom, vjerojatno najvećim stručnjakom za srednji vijek. U seriji gostuju profesori s Cambridgea, Oxforda, praškog Sveučilišta, Sorbonne, Varšave, Beča, itd. Stručni savjetnici serije su dr. **Neven Budak**, profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i najistaknutiji suvremeni hrvatski medievist, te dr. **Miljenko Jurković**, također s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, vodeći hrvatski stručnjak za povijest umjetnosti Srednjega vijeka. Supervizor vizualnih efekata je **Kristijan Mršić** (Ludi rimski carevi, Osnivači crkvenih redova, itd), a izvođači su tvrtke Momentum i Vizije (Ludi rimski carevi, Osnivači crkvenih redova, Show must go on – dobitnici Zlatne arene za najbolje vizualne efekte). Uloge: kralj Tomislav - **Vjeran Mišurac**, novinar HRT-a, knez Trpimir - **Boško Vladović**, sinjski alkar, Sinj, knez Branimir - **Mirko Penić**, časnik u Hrvatskoj vojsci, Sinj, knez Borna - **Josip Tabak**, student povijesti i arheologije, Mostar, Ljudevit Posavski - **Tihomir Ajduković**, časnik u Hrvatskoj vojsci, Sinj, kralj Zvonimir - **Aldo Tončić**, profesionalni kaskader, kralj Stjepan Držislav - **Dario Mačević**, majstor tona HRT-a, dužd Petar Tradenik/Zula - **Dubravko Prugovečki**, montažer serije Hrvatski kraljevi, knez Mislav/Dobreša - **Miro Rezić**, producent serije Hrvatski kraljevi, knez Domagoj/Vukota - **Domagoj Burić**, scenarist i redatelj Hrvatskih kraljeva, Ljutiša - **Miro Mioč**, producent Hrvatskih kraljeva...

KNJIGA

ZORAN FERIĆ

Na osami blizu mora

Na osami blizu mora na prvu loptu roman je o galebarenju, i po samoj definiciji naginje muškom tekstu. Ulaskom u djelo autor nam predstavlja »svijet galebova« – generaciju mladića na Rabu sedamdesetih i osamdesetih godina, koji pokušavaju pojebati što stignu i gdje stignu, loveći brojeve kao dobitne listiće. No Ferić im, polako i okrutno, izvlači tlo pod nogama ostavljajući ih u disbalansu, u padu za koji je jasno da neće završiti hepiendom. Roman o galebarenju polako postaje roman o ljubavima, željenim i neprežaljenim, o odnosima u kojima junaci gube, lome se ili zbog ljubavi prolupaju.

Ferić pisanju pristupa kao hibrid znanstvenika i sportaša. Svaka knjiga kao da je trening u svrhu poboljšanja: tehnike, strukture, forme ili pripovijedanja. Zato i ne čudi što je u knjizi o galebarenju koja je imala opasnost postati muška (a takav tip klasifikacije ili ladice oduzeo bi joj više nego dao) tako pomno razradio protutežu galebovima: ženske likove. Produkt takvog mentalnog treninga su Lena, Alka, Ulrike, Dagmar... neki od najbolje razrađenih ženskih likova domaće književnosti u posljednje vrijeme, koje (zasluženo) otimaju primat pomalo karikaturnim dalmatinskim frajerima. *Na osami blizu mora* iskrena je i sjetna knjiga koja provocira, nasmijava, izmiče vam stolac i u prvi plan gura prolaznost života; tu melankoličnu temu koja nam (uhvaćenima u brzi ritam života) prolazi ispod radara, a vratit ćemo joj se, svi mi, kao i Ferićevi junaci, kada za to bude kasno.

Ivan Jozić

PJESMA ZA DUŠU:

Uzalud pitaš Haustor

Uvijek su bile tako nevine
te tvoje crne oči
ko da nikad neće proći

samo jablani vide
nad gradom munje sjevaju
uzalud pitaš ko ide

Ljubavne igre one ne vide
i nikad neće moći
sve dok samo strah ne ostane

Budaline u planine
pustahije kroz kapije

Zar si stvarno mislila
da je sve to igra
što sam ja zbog tebe sam

Stari stražari zijevaju
kroz tvoj se prozor

A sto ćeš sada
kad si stigla do zida
a doma nema goluba
da te miluje

samo jablani vide
daleki momci pjevaju
uzalud pitaš ko ide

Budaline u planine
pustahije kroz kapije

Teške se kiše spremaju
kroz tvoj se prozor

Pogasi sve, budi vesela
jer ljubav je za nas tek
počela

IDEMO LI VEČERAS U KAZALIŠTE? (12)

Piše: Milovan Miković

Od zrna pijeska do bisera

Za pol stoljeća postojanja i subotičko se kazalište izborilo za svoje, bez zadrške možemo reći – središnje mjesto u kulturi grada. Ne okrećući leđa onima koji u teatru traže i nalaze mjesto za razbibrigu, zabavu i opuštanje, Kazališni odbor – kojemu je kroz dugi niz godina na čelu stajao **Josip Antunović** – nije ustuknuo ni pred promišljenim poticanjem one druge, presudne, uloge kazališta koje kroz dramsko djelo, pisano za scenu, ne samo što čuva i razvija jezik i kulturu na kojem nastaje, nego i utire put

Napuknuti svod zamijenjen je novim, tavanica nad pozornicom učvršćena je dvjema betonskim gredama, a uza sve od tada subotičko kazalište ima najveću scenu među svim teatrima u Monarhiji, izuzimajući, razumije se, prijestolničke. Broj sjedišta uvećan je u parteru, izgrađene su nove lože, a na svakom je katu podignuta po jedna galerija, za dva puta po sedamdeset, dakle za sto i četrdeset gledatelja.

Usvojene su za, ono vrijeme, smjele tehničke novine, poput već spominjana uređaja za umjetnu kišu, postavljen je sustav

zadovoljni urađenim, ipak, nisu jenjavale ni zamjerke na račun direktora **Lajosa Pestija Ihásza**, pa on okončava svoju posljednju, desetu, sezonu u ovdašnjem kazalištu u zimu 1905. na 1906. godinu.

Smjenjuje ga dr. **Ferenc Farkas**, koji je po jednostužnoj ocjeni ponudio izvrstan repertoar i odabrao vrsne glumce za njegovo izvođenje, među kojima su i najistaknutija imena iz onodobnih budimpeštanskih kazališta. Imajući sve ovo u vidu Kazališni odbor predlaže gradskom poglavarstvu da se s Farkasem potpiše

što je po sudu publike i stručne kritike imao veoma dobar repertoar i vrsne izvođače.

U SUSRET NEIZBJEŽNU RASAPU

Kada Kremer napusti Suboticu, od sezone 1912. na 1913. angažiran je **József Nádasy**, koji okuplja dobru glumačku trupu, u kojoj ima i mladih, ali već zapaženih subotičkih glumaca, poput **Béle Garajja**. A kada stanje sveopćeg beznađa, preko noći, zapuca iz svih oruđa 1914. godine direktor Nádasy pril-

Pesti Ihász Lajos

Nádasy József

Sziloházy Károly

Antunović József

njegovu daljem razvoju, šireći prostor za uljudeni društveni prosperitet.

Sukladno tomu, pomno i obzirno, pristupilo se pripremanju za njegovu adaptaciju, temeljem procjene do tada uočenih sitnijih i krupnijih manjkavosti na zgradi, te novonastalih potreba glede razvoja scenske umjetnosti, nakon čega Inženjerijski ured gradskoga poglavarstva 1904. godine donosi odluku o započinjanju obnove i preuređenja zgrade teatra i hotelskog krila. Među važnijim vanjskim radovima, zamjetan je novopostavljeni krov, dočim je u velikoj dvorani znatno uvećan broj sjedala, koja su osim toga i obojena, a povećan je i scenski prostor.

za odvođenje dima i drugo, a budući da je gradsko čelništvo pokazalo puno razumijevanje za potrebna ulaganja u modernizaciju cijele zgrade, osobito i obnovu, uloženo je oko 50 tisuća kruna, te su svi radovi okončani o utvrđenu roku – do kraja godine [Gordana Vujnović – Prčić, Viktorija Vujković – Lamić, Subotica, 1992.].

SUBOTIČANI U SARAJEVU

Jubilarna proslava subotičkog kazališta počela je, dakle, baš kako je i trebalo, o roku – 16. prosinca 1904. scenskim izvedbama posebno biranim za ovu prigodu. I kolikogod su subotički kazališni privrženici i stručna kritika bili

ugovor na šest godina.

Dr. Ferenc Farkas bit će zapamćen i po tome što je, ubrzo po dolasku, upriličio jednomjesečno gostovanje subotičkog kazališta u Sarajevu, gdje ono postiže zapažen uspjeh, posebice u komadima s pjevanjem. I makar je sve počelo da ne može biti bolje, idila između direktora Farkasa i ovdašnjega *Kazališnoga odbora* ipak, nije bila dugoga vjeka, pa on podnosi ostavku kada mu se učini da Odbor narušava njegove kompetencije.

Nakon njegova odlaska od 1909. do 1912. godine na čelu subotičkog kazališta je **Sándor Kremer**, ali se i on sukobi s članovima Kazališnoga odbora i napušta Suboticu, unatoč tomu

godava tome i repertoar, među ostalim i jer mu se družina prilično prorijedila zbog mobilizacije.

Unatoč ratnih prilika, sveopćoj uznemirenosti i neizvjesnosti, ili upravo radi toga – kazalište je puno, kao nikada prije. Ljudi nastoje zaboraviti svagdašnje strepnje, nevolje i uznemirujuće vijesti o strahotama koje danomice stižu s ratišta. A ako je I. svjetski rat ičemu pridonio – onda su to slojevit, kompleksna pjesnička i književna djela, (uključivši i dramska), do kojih su stvaraoči doprili zbirajući ispod kotača zahuktalog ratnog stroja prepoznatljive još kriške preostala realna života, prepisujući ga do u tada nepoznato iskustvo.

Fasada je bila slika kućanice

Fotografija pred čitateljem svjedoči o davnim vremenima, najvjerojatnije iz Drugog, ili neposredno poslije Drugog svjetskog rata. Autor ove priče do nje je došao na neuobičajen način. Na povratku s jednoga od salaša u sončanskom ataru, pri prolasku pored seoske deponije, pogled mu je privuklo nekoliko razbacanih fotografija, među kojima je bila i ova. Na poleđini nema nikakvog napisa, pa tako nije moguće preciznije odrediti njezinu starost; u vrijeme kad se pretpostavlja da je fotografija nastala fasade se nisu *cifrale*. Bitnije je bilo da budu svježe oličene, bijele, a prozori i eventualno donji dio prednjega dijela zida, visine cca pola metra, obojene uljanom bojom, kako bi se zaštitili od vanjskih vremenskih utjecaja. Na ranije opisan način žene i djevojke su *krečale* i *potkrečavale* fasadu kuće najmanje dvaput godišnje, za Uskrs i za Kirbaj, a ukoliko je u kući živjela koja udavača, *krečalo* bi se češće, kako bi se pokazalo koliko je ona *vridna* i *uredna*.

VAPNO

Tada se prodavalo samo živo vapno, koje bi se moralo zagasiti kod kuće. Kako živo vapno razjeda i nadražuje kožu, sluznice dišnih organa i oči, a s vodom burno reagira razvijajući temperaturu do 150 stupnjeva, moralo se strogo voditi računa o vlastitoj zaštiti. Vapno bi se *parilo* u dvorištu, u većoj posudi. U posudu bi se stavila potrebna količina živoga vapna, u koje bi se postupno dolijevala voda. Vapno se na taj način raspada i gasi, razvijajući navedenu temperaturu, zbog čega je neophodno neprekidno miješanje. Gašeno vapno bi se bijelilo poput snijega. Fasada, odnosno vanjski zidovi kuće, prvo bi se *malterisali*. Žene bi u svoje posude uzimale potrebnu količinu gašenoga

vapna, po uputama one koja bi vodila posao dodavale određenu količinu bijeloga pijeska i vode i uz puno miješanja pripremile potrebnu *smješ*u. Staro vapno bi se uz pomoć *žuljača* poskidalo, odnosno oljuštilo sa zidova koliko god bi to bilo moguće, a onda bi se pripremljena smješa nanosila *perajicama*, četkama koje su izrađivali tadašnji majstori *četkari* od svinjske dlake, a koje su imale drške duge i do dva metra. Već nakon sušenja toga prvoga sloja zidovi su dobijali sivkasto-bijelu boju, a zrnca umiješanoga pijeska povezivala bi novo vapno s ožuljanim zidom i popunjivala bi svaku pukotinu nastalu prigodom ljuštenja staroga sloja. Ukoliko bi, po ocjeni žene koja bi vodila posao bilo potrebno, što je bila rijetkost, proces *malterisanja* bi se ponavljao. Čim bi *zid povuko*, odnosno čim bi se *malter* osušio, žene bi pristupile *krečanju*. Za *krečanje* bi se samo

čistom vodom razrijedilo gašeno vapno i to za prvi sloj gušće, za drugi sloj rjeđe. *Perajice* bi se dobro oprale od *malterisanja*, kako se u dlakama ne bi zadržalo niti zrnice pijeska. Prvi, gusti sloj nanosio bi se uz puno *trljanja* polukružnim pokretima. Iskustnije žene bile su sigurne u svoj posao, mlađe bi uvijek bile u strahu da iza njihovih *perajica* ne ostanu *švabe*, odnosno paralelne crte na zidu. To se dešavalo u dva slučaja. Ili je krivica bila do *perajice* slabije kvalitete, ili nije napravljena *smješa* odgovarajuće gustine. Kako su vanjski zidovi bili ravni, velikih površina, bilo je poželjno da u *krečanju* sudjeluje više žena. Nije se smjelo dopustiti potpuno neravnomjerno sušenje *okrečane* površi. Nakon sušenja, nanosio bi se drugi, završni sloj, a posljednji, završni dio posla, *potkrečavanje*, obično bi bio rezerviran za djevojke.

POTKREČAVANJE

Prigodom *krečanja*, donji dio zida ne bi se oličio do samog tla, kako se za *perajicu* ne bi nahvatala zemlja i tako upropastila sav trud. *Potkrečavalo* bi se *perajicom*, odnosno malom četkom kratke drške, tako što bi djevojka prvo popravila rubne dijelove zida, a onda bi i po tlu, odnosno zemlji uz zid vapnenom *smješom* povlačila crtu širine *perajičice*. Ukoliko je djevojka bila *lagane ruke* ova crta izgledala bi kao da je po cijeloj duljini povučena jednim potezom. Kako je i sirotinja u svakoj mogućoj prilici nastojala *držati do sebe*, fasada se morala malo i *nafrakat*, samo se pazilo da to baš ne bude jako skupo. Najpodesnija za to bila je uljana mat-boja, kojom bi se prefarbali ramovi i kapci prozora od ulice, a ukoliko bi domaćin bio u mogućnosti kupiti malo više boje, farbala bi se i *cokla*, odnosno pojas zida pri zemlji, širine od dvadesetak, pa sve do pedesetak centimetara, opet ovisno od toga s kojom količinom boje se raspolagalo. Obično su se rabile tamno zelena ili smeđa boja. U toj boji bila su i *vraca*, kroz koja se s ulice ulazilo u kuću. Fasada bi se prvo dvaput *prekrečila*, a onda bi se pristupilo *farbanju pendžera*, isto u *dvi ruke*. Na isti način farbala bi se i *cokla*. *Cokla* se nije farbala samo radi estetike, negu iz praktičnih razloga. Naime, u vrijeme jačih oborina kapljice vode koje su se odbijale od zemlje ostavila bi traga na donjem dijelu fasade, koji se mogao eliminirati jedino novim *krečanjem*. Snaše su se dosjetile rješenju, ofarbanu *coklu* bilo je dovoljno samo prebrisati vlažnom krpom. Protokolom vremena u fasadne zidove se ugrađuju i nove vrste prozora, *vraca* se zazidavaju, a fasade postaju sve više nalik jedna na drugu, sve više gube dušu s kojom su ih uređivale stare gazdarice i mlađe udavače. Ako su dušu i imale.

Ivan Andrašić

ODRŽANI SUSRETI VRTIĆA KOJI NOSE IME *MARIJA PETKOVIĆ*

Subotički vrtićanci u posjetu Blatu

Predškolci i druga djeca vrtića *Marija Petković* iz Subotice, skupa sa svojim roditeljima, braćama, sestrama i odgojiteljicama hodočastila su u Blato, na grob naše blaženice kako bi zahvalili za sve primljene milosti i događaje iz vrtića te zazvali Božji blagoslov prije polaska u školu. U Svetištu Blažene Marije Propetog Isusa Petković mnogi su na njenom oltaru ostavili slike svojih najbližih ili onih koji su se preporučili u njihove molitve, uzdajući se da će ih Blaženičin zagovor zauvijek pratiti.

Ovo hodočašće za djecu i roditelje koje je predvodila s. **Silvana Milan** održano je od 2. do 13. lipnja. Smješteni u samostanu na Prižbi svaki dan su započinjali molitvom u kapelici. Tijekom njihovog boravka organizirane su razne radionice, probe, izleti a pohodili su i špilju gdje je blažena Marija Petković pisala pravila svoje družbe Kćeri milosrđa. Bio je ovo iznimni događaj i iskustvo za sve i male i velike.

Istodobno, djeca vrtića *Marija Petković* iz Subotice su sudjelovala i na tradicionalnom susretu predškolaca vrtića koji nose ime naše blaženice, koji je održan 11. i 12. lipnja u Blatu. Na ovom skupu sudjelovali su predškolci iz Zagreba, Pule, Splita, Blata i Subotice, koji su, sudeći po pljesku, imali najzapaženiji nastup.

Nakon zajedničke svete mise subotički hodočasnici su se uputili u Dubrovnik gdje su uz stručno vodstvo posjetili sve znamenitosti i crkve ovog povijesnog grada Hrvatske.

Bilo je ovo prekrasno hodočašće naših budućih prvašića koji će nastavu nastaviti na hrvatskom jeziku u nekoj od subotičkih škola te

njihovih mlađih ali i bivših starijih drugara iz vrtića, a realizirano je uz potporu Hrvatskog nacionalnog vijeća i brojnih donatora kojima od srca zahvaljuju.

Danas svečana akademija za najuspješnije učenike u Gradskoj kući

Dragi moji školarci, radujmo se jer je uspješno završena još jedna školska godina. Svi vi koji ste školujući se na hrvatskom jeziku u protekloj školskoj godini ostvarili zapažene rezultate na općinskim, zonskim, pokrajinskim i republičkim natjecanjima iz različitih predmeta, vidimo se u 16 sati u velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće kada Hrvatsko nacionalno vijeće organizira svečanu akademiju za najuspješnije učenike. Slavlje će biti još svečanije, jer će ovom akademijom biti obilježen i Dan biskupa Ivana Antunovića, jedan od četiriju praznika hrvatske zajednice u Srbiji. Ovaj hrvatski velikan je za života nesebično, duhovno i materijalno, pomagao školovanje brojnih, osobito siromašnih, učenika.

Dodite da se skupa veselimo rezultatima naših učenika.

Biskupijski susret ministranata u Tavankutu

Dragi ministranti, i ove godine smo se uspeli skupiti u zavidnom broju na našem susretu u Tavankutu. Onaj tko je bio zna kako nam je bilo lijepo, ali za one koji nisu, vrijedi nešto i napisati. Kao i svake godine započeli smo naš susret zahvalom Bogu, odnosno euharistijom koja nam i daje smisao naše službe. Ministrant, čitaj poslužitelj oltara. Na misi smo svi bili u našim ministranskim kotama (ministranska halja), a oko samog oltara, pošto nas je bilo puno, ministrirali su ministranti iz župe Isusovog uskrsnuća. Misu je predvodio vlč. **Dragan Muharem**, a s njim su koncelebrirali vlč. **Josip Vogrinc**, **Miroslav Orčić** i **Dominik Ralbovski**, a propovijedao je đakon **Patrik Tvorek**.

Nakon mise smo imali ministranski kviz, u kojem je svaka župa imala svog predstavnika. A ove godine titulu najpametnijeg ministranta dobio je **Nikola Sudarević**, učenik sedmog razreda OŠ *Ivan Milutinović* iz župe sv. Rok. Ovim putem mu i čestitamo na znanju koje je pokazao.

Ono što su mnogi ministranti nestrpljivo očekivali i za što su se pripremali, bilo je natjecanje u nogometu. Podijeljeni u tri skupine, najmlađu, mlađu i stariju, ogledali su se u fair-play igri. Ministrant nije samo dobar kraj oltara, već jednako tako je dobar drug i velikog srca u sportu i

u svim životnim zadaćama. Ove godine u najmlađoj skupini najbolji su bili ministranti iz župe Presvetog Trojstva Mala Bosna, u mlađoj skupini ministranti župe Srca Isusova Tavankut, a u starijoj skupini su najbolji bili ministranti iz župe Isusovog uskrsnuća Subotica.

I još bih zahvalio domaćinu vlč. **Franji Ivankoviću** i svim njegovim dragim suradnicima, koji su nam skuhalo odličan grah, spremili okrepe i pružili svoje gostoprimstvo. Također, smo zahvalni vlč. **Dominiku Ralbovskom** i sestri **Kristini Ralbovski** što su postavili mali zabavni park, koji je u pauzama utakmica pružao dobru zabavu i druženje.

Kao zaključak, sve koji nisu bili očekujemo iduće godine, a to tada – veselo ministrirajte na misama u svojim župama!

Vaš *Silvester Bašić*

Flâneuri u secesijskoj šetnji

Članovi čitateljskog kluba za tinejdžere Gradske knjižnice Subotica *Flâneuri* pridružili su se kao radoznali šetači programu obilježavanja Svjetskog dana secesije i šetnji kroz grad *Tragom*

secesijskih objekata *Titusa Mačkovića*. Obišli smo desetak objekata koje je projektirao ovaj Subotičanin krajem XIX. odnosno početkom XX. stoljeća uz plakate koje su izradili učenici Politehničke škole, te smo bili na otvorenju izložbe fotografija **Željka Vukelića** *Titusova secesija*.

Zahvaljujemo se Gradskom muzeju na ovoj iznimnoj šetnji gradom, a gdje ćemo biti sljedećeg mjeseca... doznat ćete uskoro.

PREDSTAVA VELIKA TVORNICI RIJEČI GOSTOVALA U MALOJ BOSNI

Djeca iz OŠ *Ivan Milutinović* Mala Bosna i iz vrtića *Bambi* imali su priliku 6. lipnja u dvorani Mjesne zajednice pogledati glasovitu predstavu *Velika tvornica riječi*. Predstavu je izveo dječji dramski odjel HKC-a *Bunjevačko kolo* koji vodi **Nevena Mlinko**. Veliko hvala rukovodstvu mjesne zajednice koje je prepoznalo potrebe djece i ustupilo svoje prostorije. Također zahvalju-

jemo HNV-u što je financijski pokrio sve troškove izvođenja ove predstave u Maloj Bosni.

Najviše su bila zadovoljna i sretna djeca, koja su uživala u ovoj zanimljivoj predstavi-mjuziklu, koja im je predložila vrijednost svake izgovorene riječi. Gledali su svoje vršnjake kako vješto glume, plešu i pjevaju, te se nasmijali i dobro proveli. Zahvaljujemo svoj djeci iz dramskog odjela HKC-a *Bunjevačko kolo* i osobito Neveni Mlinko koja je već drugi put s predstavom došla do nas, u Malu Bosnu.

Silvester Bašić

PETAK
17.6.2016.

06:37 TV kalendar
 06:55 Dobro jutro, Hrvatska
 07:00 Vijesti
 08:07 Dobro jutro, Hrvatska
 09:14 Gorski liječnik
 09:58 Rajna: Pogled
 odozgo - Prometna rijeka,
 dokumentarna serija
 10:51 Mučke, serija
 11:21 Jelovnici izgubljenog
 vremena: Oštri pupoljak
 Sredozemlja
 11:42 TV kalendar
 12:00 Dnevnik 1
 12:25 Talijanska mlada
 13:12 Dr. Oz
 14:01 Mjesto koje zovem dom
 14:50 Velečasni Brown, serija
 15:46 McLeodove kćeri, serija
 16:32 Jelovnici izgubljenog
 vremena: Oštri pupoljak
 Sredozemlja
 16:52 Skica za portret
 17:00 Vijesti u 17
 18:21 Odmori se, zaslužio
 si - serija
 19:00 Dnevnik 2
 19:57 Vrijeme
 20:04 Kulturni Kolodvor
 20:37 Prljavi Harry, američki
 film
 22:21 Dnevnik 3
 22:36 Vijesti iz kulture
 22:50 Eurojackpot
 23:00 Domovina, serija
 23:56 Večer na 8. katu
 00:40 Ružiona specijal
 00:52 Šušur
 01:36 Prljavi Harry, američki
 film
 04:56 Hrvatska uživo
 05:38 Kulturni Kolodvor
 06:08 Talijanska mlada

05:56 Školarci obavještajci
 06:30 Juhuhu
 06:31 Pjesmice i brojalice
 06:33 Hej Dag, crtana serija
 06:41 Pjesmice i brojalice
 06:44 Hello Kitty i prijatelji
 07:11 Simfonijske animirane
 serije
 07:17 Danica i guske
 07:24 Pjesmice i brojalice:
 Bratec Martin
 07:27 Zoološki prilaz br. 64
 07:39 TV vrtić: Slikovnica
 07:48 Mouk, crtana serija
 08:00 Tuc Muc, crtana serija
 08:05 Mala princeza
 08:42 Sara i Patka, crtana serija
 11:19 Čarolija, serija
 12:16 Sretna obitelj, serija

14:00 UEFA EURO 2016.
 - sažeci: Engleska - Wales,
 Ukrajina - Sjeverna Irska,
 Njemačka - Poljska
 14:50 UEFA EURO 2016.:
 Italija - Švedska,
 17:50 UEFA EURO 2016.:
 Češka - Hrvatska
 20:50 UEFA EURO 2016.:
 Španjolska - Turska
 23:25 UEFA EURO 2016
 23:55 UEFA EURO 2016. -
 Češka - Hrvatska, snimka
 01:42 Magazin Noć velikih
 borbi
 02:07 Noć velikih borbi,
 snimka
 03:37 Sretna obitelj, serija
 05:15 Noćni glazbeni program

06:20 RTL Danas, informativna
 emisija (R)
 07:00 Sve u šest, magazin (R)
 07:40 Svemoguća Kim,
 animirana serija
 08:35 TV prodaja
 08:50 Kolo sreće - nove
 epizode, kviz (R)
 09:55 TV prodaja
 10:10 Bibin svijet, humoristična
 serija
 10:45 Bibin svijet, humoristična
 serija
 11:20 TV prodaja
 11:35 Zvonili ste, milorde?,
 humoristična serija (R)
 12:45 'Allo, 'allo!, humoristična
 serija (R)
 13:15 Andrija i Anđelka,
 humoristična serija
 13:50 Andrija i Anđelka,
 humoristična serija (R)
 14:25 Paukova zavjera, igrani
 film, triler (R)
 16:30 RTL Vijesti, informativna
 emisija
 17:00 Ruža vjetrova, serija
 18:00 Sve u šest, magazin
 18:30 RTL Danas
 19:15 Pet na pet, kviz
 20:00 Kolo sreće - nove
 epizode, kviz
 21:10 Lovina, igrani film,
 akcijski
 23:00 Kronike, igrani film,
 znanstveno-fantastični
 00:45 Povratak u kuću straha,
 igrani film, horor
 02:20 RTL Danas, (R)
 03:05 Kraj programa

SUBOTA
18.6.2016.

07:04 TV kalendar
 07:16 Klasika mundi: Život
 koji volim

08:02 Sedam ubojica, američki
 film
 09:21 Kućni ljubimci
 09:54 Prizma
 10:48 Hrvatsko vođeno blago
 Plitvička jezera
 12:00 Dnevnik 1
 12:23 Čudetni siročići iz
 prirode
 13:17 Studentice za pratnju,
 kanadski film
 14:47 Inside Offside Hrvatska:
 Jedni spavaju jedni spavaju
 15:18 Downton Abbey
 16:26 Skica za portret
 16:37 Jelovnici izgubljenog
 vremena
 17:00 Vijesti u 17
 17:14 TV kalendar
 17:26 HAK - promet info
 17:31 Loza, serija
 18:22 Prvi, s glazbom - Parni
 valjak
 19:00 Dnevnik 2
 20:05 Carstvo sunca, američki
 film
 22:35 Dnevnik 3
 22:50 Vijesti iz kulture
 23:09 Preljub
 00:08 Domovina
 00:55 Sedam ubojica, američki
 film - Kinoteka
 02:10 Večer na 8. katu
 02:55 Damin gambit
 03:40 Šlep šou
 04:25 Inside Offside Hrvatska:
 Jedni spavaju jedni spavaju
 04:50 Skica za portret
 04:57 Studentice za pratnju,
 kanadski film
 06:24 Prizma

05:55 Školarci obavještajci
 06:28 Juhuhu
 08:08 Juhuhu
 08:09 Mouk, crtana serija
 08:26 TV vrtić: Ormar
 08:37 Lein kutak: Obojane
 majice
 08:42 Profesor Baltazar:
 Operna zvijezda
 08:58 Laboratorij na kraju
 svemira: Muzičke čaše
 09:08 Čarobna ploča: Južna
 Europa
 09:26 Kućni ljubimci Marca
 Morronea
 09:50 Umorstva u Midsomeru
 11:37 Vrtlarica: Živo tlo
 12:07 Uzimam, ne uzimam,
 kanadski film
 13:33 Sasvim posebni domovi
 14:00 UEFA EURO 2016.
 14:50 UEFA EURO 2016.:
 Belgija - Republika Irska
 16:53 Regionalni dnevnik
 17:24 Simpsoni
 17:50 UEFA EURO 2016.:
 Island - Mađarska
 20:00 UEFA EURO 2016.

20:50 UEFA EURO 2016.:
 Portugal - Austrija
 22:51 UEFA EURO 2016.
 23:25 UEFA EURO 2016.
 00:12 Uzimam, ne uzimam -
 kanadski film
 01:37 Noćni glazbeni program

05:20 RTL Danas, (R)
 06:00 Mala sirena
 06:30 Lego Ninjago
 07:30 Svemoguća Kim
 08:25 TV prodaja
 08:40 Bibin svijet, serija
 09:15 Bibin svijet, serija
 10:20 TV prodaja
 10:35 Criss Angel: Kralj Iluzije,
 zabavna emisija
 11:35 Criss Angel: Kralj Iluzije,
 zabavna emisija
 12:35 TV prodaja
 13:20 Kronike, film, (R)
 14:25 Za dolar više, igrani film,
 vestern
 16:30 RTL Vijesti
 16:40 Za dolar više, igrani film,
 vestern
 17:25 Ruža vjetrova, serija
 18:30 RTL Danas
 19:15 Galileo, zabavno-
 obrazovna emisija
 20:00 Sumrak saga: Mladi
 mjesec, igrani film,
 romantični/ fantazija/
 avanturistički
 22:40 Mlada punoljetnica,
 film, humorna drama
 00:30 Lovina, igrani film,
 akcijski (R)
 02:20 Astro show, emisija uživo
 03:20 RTL Dana
 04:05 Kraj programa

NEDJELJA
19.6.2016.

07:19 TV kalendar
 07:34 Prvi, s glazbom - Parni
 valjak
 08:05 Dvostruka obmana,
 američki film - Zlatna
 kinoteka
 09:50 Portret Crkve i mjesta:
 Gračisce
 10:00 Gračisce: Misa, prijenos
 11:00 Biblija
 11:10 Pozitivno
 12:00 Dnevnik 1
 12:30 Plodovi zemlje
 13:25 Split: More
 14:00 Mir i dobro
 14:30 Krabat, dokumentarni
 film
 15:45 Downton Abbey serija
 16:35 Jelovnici izgubljenog
 vremena: Bob iz drugog

svijeta
 17:00 Vijesti u 17
 17:24 Bajkovita Hrvatska
 17:40 Lijepom našom: Čavle
 19:00 Dnevnik 2
 20:05 Dodjela nagrada
 Vladimir Nazor, prijenos
 21:05 Hrvatski kraljevi:
 Radanje kneževine
 21:50 Gledali ste: Duga mračna
 noć
 21:53 Duga mračna noć
 22:50 Dnevnik 3
 23:30 ABBA u slikama - priče
 fotografa
 00:20 Domovina
 01:10 Večer na 8. katu
 01:55 Damin gambit
 02:40 Šlep šou
 03:25 Pozitivno
 03:53 Skica za portret
 04:07 Dvostruka obmana,
 američki film - Zlatna
 kinoteka
 05:52 Plodovi zemlje
 06:42 Mir i dobro
 07:07 Split: More

05:56 Školarci obavještajci
 06:31 Dvorac igračaka
 08:30 TV vrtić: Mačka
 08:47 Profesor Baltazar:
 Vjetrenjača
 08:52 Tonko Bonko, crtana
 serija
 08:57 Laboratorij na kraju
 svemira: Autić
 09:06 Čarobna ploča: Zapadna
 Europa
 09:23 Andyjeve divlje
 pustolovine
 09:57 Detektiv Murdoch
 10:48 Istrage gospođice Fisher
 11:48 Vrtlarica: Mirisi i arome
 12:18 Baš kao tata, američki
 film
 14:02 Međunarodna
 jedriličarska regata
 Fiumanka, reportaža
 14:29 Ana Karenjina, mini-
 serija
 17:51 Poljud pjeva, 2006. i
 2007.
 19:10 UEFA EURO 2016.
 20:50 UEFA EURO 2016.:
 Francuska - Švicarska /
 Rumunjska - Albanija
 01:33 Noćni glazbeni program

05:45 RTL Danas, informativna
 emisija (R)
 06:30 Mala sirena
 07:00 Lego Ninjago
 08:00 Svemoguća Kim
 08:55 TV prodaja
 09:10 Bibin svijet, serija

U tri riječi - **SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !**

JKP "Суботичке пијаце"
Szabadkai Piacok KKV
JKP "Subotičke tržnice"

www.supijace.co.rs

Preplatite se!

Uz popust od 20%

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci = 1300 dinara

☐ 1 godina = 2600 dinara

* INOZEMSTVO

☐ 6 mjeseci = 75 eura

☐ 1 godina = 150 eura

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime: _____

Ulica i broj: _____

Mjesto i zemlja: _____

Telefon i e-mail: _____

Hrvatska riječ u PDF-u

Preplata na internetsko izdanje tjednika

* Tuzemstvo: 1000 dinara godišnje

* Inozemstvo: 10 eura godišnje

Nalog otvorite na: www.hrvatskarijec.rs/preplata

SWIFT: VUBBRS 22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS FIL. SUBOTICA
IBAN: RS35355000000200292421
NIU Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:

NIU »Hrvatska riječ«,

Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

Uplatu izvršiti na broj žiro računa
355-1023208-69

*Zbog povećanja troškova dostave novina primorani smo povišiti cijenu pretplate.
Hvala na razumijevanju.

SVE NA JEDNOM MJESTU

- PRODAJA POGREBNE OPREME
- PRUŽANJE USLUGA PRIJEVOZA I CEREMONIJALA POKOPA
- KOMUNALNE USLUGE

JKP POGREBNO

SUBOTICA, TRG ŽRTAVA FAŠIZMA BROJ 1.

WWW.POGREBNO.RS

KONTAKT TELEFON
ZA DETALJNIJE INFORMACIJE
+381(24) 66 55 44
DEŽURSTVO 0-24 SATA

09.45 Bibin svijet, humoristična serija
 10.35 TV prodaja
 10.50 Golf klub 2, igrani film, komedija
 12.45 TV prodaja
 13.00 Kabluey - TV premijera, film, humorna drama
 14.45 Sumrak saga: Mladi mjesec, film, romantični/
 fantazija/ avanturistički (R)
 16.30 RTL Vijesti
 16.40 Sumrak saga: Mladi mjesec, igrani film, romantični/ fantazija/ avanturistički (R)
 17.25 Ruža vjetrova, serija
 18.30 RTL Danas
 19.15 Galileo, zabavno-obrazovna emisija
 20.00 Sati, igrani film, triler
 22.00 Tajni snovi jedne šopingholičarke, film, romantična komedija
 00.05 Mlada punoljetnica, film, humorna drama (R)
 01.55 Astro show, emisija uživo
 02.55 RTL Danas, (R)
 03.40 Kraj programa

PONEDJELJAK 20.6.2016.

06:38 TV kalendar
 06:55 Dobro jutro, Hrvatska
 07:00 Vijesti
 08:05 Dobro jutro, Hrvatska
 09:18 Gorski liječnik
 10:03 Plodovi zemlje
 10:53 Mučke
 11:23 Jelovnici izgubljenog vremena
 11:45 TV kalendar
 12:00 Dnevnik 1
 12:25 Talijanska mlada
 13:13 Dr. Oz, talk-show
 14:00 Gledali ste: Duga mračna noć - najava
 14:03 Duga mračna noć, dramska serija
 14:55 Velečasni Brown, serija
 15:50 McLeodove kćeri, serija
 16:35 Jelovnici izgubljenog vremena
 17:00 Vijesti u 17
 17:15 TV kalendar
 17:32 Hrvatska uživo
 18:14 HAK - promet info
 18:15 Odmori se, zaslužio si
 19:00 Dnevnik 2
 20:45 Mjesto koje zovem dom, serija
 21:35 Javna ponuda
 22:15 Otvoreno
 22:50 Dnevnik 3
 23:25 Domovina, serija
 00:20 Pjevaj moju pjesmu

01:45 Ružiona specijal
 02:00 Satirikon
 02:45 Dr. Oz, talk-show
 03:30 Skica za portret / Fotografija u Hrvatskoj
 04:00 Javna ponuda
 04:35 Hrvatska uživo
 05:17 Otvoreno
 05:47 Talijanska mlada, telenovela
 05:55 Školarci obavještajci
 06:31 Pjesmice i brojalice
 06:32 Juhuhu
 06:33 Hej Dag
 06:41 Pjesmice i brojalice

06:45 Hello Kitty i prijatelji
 07:04 Juhuhu
 07:05 Simfolije
 07:13 Danica i medvjedići
 07:18 Juhuhu
 07:19 Pjesmice i brojalice
 07:23 Zoološki prilaz br. 64
 07:36 TV vrtić: Izgubljene stvari
 07:47 Mouk, crtana serija
 08:14 Juhuhu
 08:15 Tajni dnevnik Patke Matilde: Rozina pustolovina
 08:32 Psst... priča! Kraljevski kuhar
 08:40 Vedranovi velikani: Hannah, Darija, Niko
 08:50 Sara i Patka, crtana serija
 08:58 Priče iz divljine, dokumentarna serija
 09:27 Moja životinjska obitelj, dokumentarna serija
 09:35 Plesni izazov, serija
 10:10 Riječ i život: Fizičko nije zapreka duhovnom
 10:40 Seoska gozba
 11:30 Čarolija, serija
 12:20 Sretna obitelj, serija
 14:05 Utakmica života, američki film
 15:43 Kratki do. film
 16:00 Regionalni dnevnik
 16:35 Jezik za svakoga
 16:50 Operacija "Ledeni brijeg": Rađanje brijega
 17:50 UEFA EURO 2016. - snimka drugog susreta
 20:50 UEFA EURO 2016.: Slovačka - Engleska / Rusija - Wales
 22:50 UEFA EURO 2016.
 23:25 UEFA EURO 2016.: Slovačka - Engleska / Rusija - Wales, snimka
 01:05 Sretna obitelj
 02:45 Noćni glazbeni program

06:40 RTL Danas, (R)

07:20 Sve u šest, magazin (R)
 07:50 Mala sirena, (R)
 08.15 Svemoguća Kim
 09.10 TV prodaja
 09.25 Pet na pet, kviz (R)
 10.20 TV prodaja
 10.35 Kolo sreće - nove epizode, kviz (R)
 11.35 TV prodaja
 11.50 Ruža vjetrova, serija (R)
 12.50 Bibin svijet, serija
 13.25 Bibin svijet, serija
 13.55 'Allo, 'allo!, serija (R)
 14.30 Tajni snovi jedne šopingholičarke, film, romantična komedija (R)
 16.30 RTL Vijesti, informativna emisija
 17.00 Ruža vjetrova, serija
 18.00 Sve u šest, magazin
 18.30 RTL Danas
 19.15 Pet na pet, kviz
 20.00 Kolo sreće - nove epizode, kviz
 21.10 Andrija i Anđelka, humoristična serija
 21.40 Andrija i Anđelka, humoristična serija
 22.15 RTL Direkt, informativna emisija
 22.50 Sati, igrani film, triler (R)
 00.45 CSI, serija
 01.40 CSI, serija
 02.55 Astro show, emisija uživo
 03.25 RTL Danas, informativna emisija (R)
 04.10 Kraj programa

UTORAK 21.6.2016.

06:38 TV kalendar
 06:55 Dobro jutro, Hrvatska
 08:00 Vijesti
 09:12 Gorski liječnik
 09:57 Rajna: Pogled odozgo - Veliko finale
 10:49 Mučke, humoristična
 11:23 Jelovnici izgubljenog vremena: Škampi s antičkog stola
 11:45 TV kalendar
 12:00 Dnevnik 1
 12:25 Talijanska mlada
 13:13 Dr. Oz, talk-show
 14:00 Mjesto koje zovem dom, serija
 14:55 Velečasni Brown
 15:50 McLeodove kćeri
 16:35 Jelovnici izgubljenog vremena: Škampi s antičkog stola
 17:00 Vijesti u 17
 17:15 TV kalendar
 17:32 Hrvatska uživo
 18:14 HAK - promet info
 18:15 Odmori se, zaslužio si - serija

19:00 Dnevnik 2
 20:00 Mjesto koje zovem dom, serija
 20:46 Jasmine French, američki film
 22:48 Otvoreno
 23:23 Dnevnik 3
 23:38 Vijesti iz kulture
 23:49 Vrijeme
 23:56 Domovina, serija
 00:46 Pjevaj moju pjesmu
 02:11 Ružiona specijal
 02:26 Jasmine French, američki film
 04:21 Skica za portret
 04:38 Hrvatska uživo
 05:20 Otvoreno
 05:50 Talijanska mlada

05:55 Školarci obavještajci
 06:31 Pjesmice i brojalice: Jež
 06:33 Hej Dag, crtana serija
 06:41 Pjesmice i brojalice: Zebra koja broji rebra
 06:43 Juhuhu
 07:13 Danica i žuti
 07:18 Juhuhu
 07:19 Pjesmice i brojalice: Blistaj, blistaj
 07:23 Zoološki prilaz
 07:36 TV vrtić: Glačalo
 07:46 Juhuhu
 08:50 Sara i Patka
 08:56 Juhuhu
 08:58 Priče iz divljine, dokumentarna serija
 09:27 Moja životinjska obitelj
 09:35 Plesni izazov, serija za mlade
 10:00 Svaki dan dobar dan: Šaptač psima
 10:30 Seoska gozba
 11:15 Capri, telenovela
 12:20 Sretna obitelj, serija
 14:05 UEFA EURO 2016.: Slovačka - Engleska / Rusija - Wales
 16:00 Regionalni dnevnik
 16:35 Jezik za svakoga
 16:50 Operacija "Ledeni brijeg": Život i smrt brijega
 17:50 UEFA EURO 2016.: Sjeverna Irska - Njemačka / Ukrajina - Poljska
 20:50 UEFA EURO 2016.: Hrvatska - Španjolska, prijenos
 22:58 UEFA EURO 2016.
 23:31 Vrijeme na Drugom
 23:40 UEFA EURO 2016.: Češka - Turska, snimka
 01:10 UEFA EURO 2016.: snimka druge utakmice koja nije bila u prijenosu
 02:40 Sretna obitelj, serija
 04:20 Noćni glazbeni program

05.40 RTL Danas, informativna emisija (R)
 06.20 Sve u šest, magazin (R)
 06.50 Lego Ninjaga (R)
 07.15 Svemoguća Kim
 08.10 Pet na pet, kviz (R)
 09.15 Kolo sreće - nove epizode, kviz (R)
 10.15 TV prodaja
 10.30 Ruža vjetrova, serija (R)
 11.30 TV prodaja
 11.45 Bibin svijet, serija
 12.20 Bibin svijet, serija
 12.55 'Allo, 'allo!, serija (R)
 13.30 Andrija i Anđelka, (R)
 14.00 Andrija i Anđelka, (R)
 14.40 Putovanje obitelji Johnson, film, komedija
 16.30 RTL Vijest
 17.00 Ruža vjetrova, serija
 18.00 Sve u šest, magazin
 18.30 RTL Danas
 19.15 Pet na pet, kviz
 20.00 Kolo sreće - nove epizode, kviz
 21.10 Andrija i Anđelka, serija
 21.40 Andrija i Anđelka, serija
 22.15 RTL Direkt
 22.50 Parada, igrani film, humorna drama
 01.10 CSI, serija
 02.05 CSI, serija
 03.50 Astro show, emisija uživo
 04.35 Kraj programa

SRIJEDA 22.6.2016.

06:38 TV kalendar
 06:55 Dobro jutro, Hrvatska
 07:00 Vijesti
 08:05 Dobro jutro, Hrvatska
 09:00 Vijesti
 09:05 Dobro jutro, Hrvatska
 09:30 Gorski liječnik, serija
 10:15 I to je Hrvatska
 10:30 Dan antifašističke borbe - Brezovica, prijenos
 12:00 Dnevnik
 12:25 Talijanska mlada
 13:13 Dr. Oz, talk-show
 14:00 Mjesto koje zovem dom
 14:55 Velečasni Brown, serija
 15:50 McLeodove kćeri, serija
 16:35 Jelovnici izgubljenog vremena: Gulaši i ragouti
 17:00 Vijesti u 17
 17:17 TV kalendar
 17:29 Pucnjevi u Bazovici, dokumentarni film
 18:20 Odmori se, zaslužio si - serija
 19:00 Dnevnik 2
 20:00 Mjesto koje zovem dom
 20:46 Therese Desqueyroux, francuski film
 22:41 Otvoreno
 23:16 Dnevnik 3

23:31 Vijesti iz kulture
23:49 Domovina, serija
00:44 Večer na 8. katu
01:29 Ružiona specijal
01:44 Šušur
02:29 Therese Desqueyroux, francuski film
04:14 Dr. Oz, talk-show
04:57 Skica za portret
05:18 Otvoreno
05:48 Talijanska mlada

05:55 Školarci obavještajci
06:31 Pjesmice i brojalice: Puž muž
06:32 Juhuhu
08:57 Juhuhu junior
08:58 Priče iz divljine
09:27 Moja životinjska obitelj, dokumentarna serija
09:35 Plesni izazov, serija za mlade
10:05 Svaki dan dobar dan: Mobiteli i djeca
10:35 Seoska gozba
11:20 Capri
12:20 Sretna obitelj, serija
14:05 Emperor, američko-japanski film
15:46 Kratki dok. film
16:00 Regionalni dnevnik
16:45 UEFA EURO 2016.
20:50 UEFA EURO 2016.: Švedska - Belgija / Italija - Republika Irska
22:50 UEFA EURO 2016.
23:25 UEFA EURO 2016.
00:55 UEFA EURO 2016.: snimka druge od neprekošenih utakmica

02:25 Sretna obitelj
04:05 Noćni glazbeni program

05.40 RTL Danas, (R)
06.25 Sve u šest, magazin (R)
06.45 Svemoguća Kim
06.50 Lego Ninjago, (R)
08.10 Pet na pet, kviz (R)
09.00 TV prodaja
09.15 Kolo sreće - nove epizode, kviz (R)
10.20 TV prodaja
10.35 Ruža vjetrova, serija (R)
11.30 TV prodaja
11.45 Bibin svijet, serija
12.20 Bibin svijet, serija
12.55 'Allo, 'allo!, aerija (R)
13.30 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)
14.05 Andrija i Anđelka, humoristična serija (R)
14.40 Oproštaj, igrani film, drama
16.30 RTL Vijesti
17.00 Ruža vjetrova, serija
18.00 Sve u šest, magazin
18.30 RTL Danas
19.15 Pet na pet, kviz
20.00 Kolo sreće - nove epizode, kviz
21.10 Andrija i Anđelka, serija
21.40 Andrija i Anđelka, serija
22.15 RTL Direkt
22.50 Bourneov ultimatum, igrani film, akcijski
01.05 CSI, serija
02.00 CSI, serija
02.45 Astro show, emisija uživo
03.45 RTL Danas, (R)
04.30 Kraj programa

ČETVRTAK 23.6.2016.

06:38 TV kalendar
06:55 Dobro jutro, Hrvatska
08:00 Vijesti
09:05 Dobro jutro, Hrvatska
09:16 Gorski liječnik
10:01 Trilogija o bečkom Ringu
10:53 Mučke
11:23 Jelovnici izgubljenog vremena: Zmijoliki dobričina iz podmorja
11:45 TV kalendar
12:00 Dnevnik 1
12:25 Talijanska mlada
13:13 Dr. Oz, talk-show
14:00 Mjesto koje zovem dom, serija
14:55 Velečasni Brown, serija
15:50 McLeodove kćeri
16:35 Jelovnici izgubljenog vremena: Zmijoliki dobričina iz podmorja
17:00 Vijesti u 17
17:15 TV kalendar
17:32 Hrvatska uživo
18:15 Odmori se, zaslužio si - serija
19:00 Dnevnik 2
20:00 Mjesto koje zovem dom
20:46 Frajerica, francuski film
22:42 Otvoreno
23:17 Dnevnik 3
23:32 Vijesti iz kulture
23:50 Domovina
00:45 Večer na 8. katu
01:30 Ružiona specijal
01:45 Šušur

02:27 Frajerica, francuski film
04:13 Skica za portret
04:43 Hrvatska uživo
05:25 Otvoreno
05:55 Talijanska mlada

05:55 Školarci obavještajci
06:30 Juhuhu
08:58 Noćne more iz svijeta prirode, dokumentarna serija
09:27 Moja životinjska obitelj, dokumentarna serija
09:35 Plesni izazov, serija za mlade
10:07 Svaki dan dobar dan: Trčanje je "in"
10:37 Seoska gozba
11:22 Capri, telenovela
12:16 Sretna obitelj, serija
13:54 Ekspres iz Elmire, američki film
16:00 Regionalni dnevnik
16:35 UEFA EURO 2016. - sažeci: Mađarska - Portugal, Island - Austrija, Švedska - Belgija, Italija - Republika Irska
17:38 Otok pingvina, dokumentarni film
18:32 Simpsoni
18:54 Pjesme Podravine i podravlja - Pitomača 2016.
20:15 David Beckham: Iz ljubavi prema nogometu, dokumentarni film
21:55 Rat za slavu, američki film

23:55 TV vremeplov - Sportski program
01:25 Sretna obitelj
03:05 Odbrojanje do Rija
03:30 Noćni glazbeni program

05.20 RTL Danas, (R)
06.05 Sve u šest, magazin (R)
06.25 Lego Ninjago, (R)
07.00 Svemoguća Kim
07.55 Pet na pet, kviz (R)
09.00 Kolo sreće - nove epizode, kviz (R)
10.00 TV prodaja
10.15 Ruža vjetrova, serija (R)
11.15 TV prodaja
11.30 Bibin svijet, serija
12.05 Bibin svijet, serija
12.40 'Allo, 'allo!, serija (R)
13.15 Andrija i Anđelka, (R)
13.50 Andrija i Anđelka, (R)
14.20 Bourneov ultimatum, igrani film, akcijski (R)
16.30 RTL Vijesti
17.00 Ruža vjetrova, serija
18.00 Sve u šest, magazin
18.30 RTL Danas
19.15 Pet na pet, kviz
20.00 Kolo sreće - nove epizode, kviz
21.10 Andrija i Anđelka, serija
21.40 Andrija i Anđelka, serija
22.15 RTL Direkt
22.50 Ti mi lažeš najbolje, film, trailer/romantični
01.20 CSI, serija
02.15 CSI, serija
03.00 Astro show, emisija uživo
04.00 RTL Danas, (R)
04.45 Kraj programa

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku *Dnevnik* emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17.45 minuta na Drugom programu Radio-televizije Vojvodine. Emisija *Izravno* - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture *Svijetionik* nedjeljom od 16.30 sati.
Polusatna emisija na hrvatskom jeziku emitira se subotom s početkom u 21 sat na Radio Novom Sadu.

GLAS HRVATA

Radijska emisija *Glas Hrvata* u produkciji HKUD *Vladimir Nazor* iz Stanišića emitira se na valovima Radio Fortuna subotom od 16 do 17 sati na frekvenciji 106,6 Mhz.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku *Zvuci bačke ravnice* emitira se četvrtkom od 18 do 20 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 Mhz).

HRVATSKA PANORAMA NA TELEVIZIJI YU ECO

Program obuhvaća informativnu petominutnu emisiju *Cro info vijesti*, koja se prikazuje radnim danima nakon Info bloka ove televizije u premijernom i tri reprizna termina (15.30, 19.15, 22.15, 00.15 sati). Polusatna društveno-politička emisija *Motrišta* emitira se četvrtkom od 22.30 sati, a reprizira ponedjeljkom od 9 sati. Kolaž emisija s pregledom tjedna iza nas pod nazivom *Hrvatska panorama* emitira se subotom od 11 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18.00 - 19.00
Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog *Bolja Srbija* • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik *Govorimo hrvatski*

19.00 - 19.30

• Poetski predah • *Popularne melodije* - zabavna glazba (ponedjeljkom) • *Na valovima hrvatske glazbene tradicije* - narodna glazba (utorkom) • *Veliki majstori glazbe* - ozbiljna glazba (srijedom) • *Rock vremeplov* (četvrtkom) • *Minute za jazz* (petkom)

19.30 - 20.00

• *Europski magazin* - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • *Kulturna povijest* (utorkom) • *Znanjem do zdravlja* (srijedom) • *Razmišljanje dopušteno* (četvrtkom) • *Tjedni vodič* (petkom)

20.00 - 20.30

• *U pauzi o poslu* (ponedjeljkom) • *Aktualije* (utorkom) • *Otvoreni studio* (srijedom) • *Kultur café* - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • *Vodič za moderna vremena* - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20.30 - 21.00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18.15 *Vojvođanski tjedan*
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.00 *Vjerska emisija*, duhovna glazba
• 20.00 Divni novi svijet
• 20.55 Odjava programa

Nedjelja

• 18.00 Najava programa, Vijesti dana
• 18.10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18.30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19.30 *Putnici kroz vrijeme* emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20.00 *Hrvatima izvan domovine* - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
20.55 Odjava programa

104,4 Mhz

U NEKO LIKO SLIKA

Navijači

IZ IVKOVIĆ ŠORA

Pođani

Piše: Branko Ivković

Faljnjs, čeljadi. Jevo, baš se dotiravam. Kazli mi ovi moji da će ić na vašar u Topolu, a ja sam tako davno bio u Topoli na vašaru da ni ne pamtim. Lipo sam se obradovo kugod dite kad dobije šećera, pa sam oma našo svečano ruvo. Još sam tio i novu pošu metnit, al

me ova moja izružila. »Taman ti triba još i pošu, ta ne ideš u skupštinu! Obuči se skoro ko poslendanski, ideš med josag paš se uprašit a i odilo navuć sage.« Al borme nije bila u pravu, čeljadi moja. Ta, kad smo mi očli pa krenili po vašaru, doduše jeste velik, al na njim više ni blizo od onog što je kadgod bilo. Sad se samo prodaju kojikake drungulije; digdi koji traktor što je matoriji od mene, kineska roba svi fela, malo šećeraroša... Baš sam se onako razočaro, ta di je sav taj svit? Di je josag? »Nema ti više moj rodo josaga ni u košarama«, veli moj Joso. Sad su to sve nike moderne gazde, ko zna otkaleg iz bilog svita, košare njim čuvaju oni kockasti obrijani glava, namiriva ji kompjutor kojikakim koncentratima, pa narastu kugod da ji zalivaš, za čas. Baš sam se niki pokajo što sam i išo, ta nigdi ni sist popit kafu, a i grlo mi se osušilo kugod Bečar atar usrid kanikule, A Pere se naio nike lepanje s divenicom što kandar nije bila baš friška, pa smo natrag stajali putom kod svaki veći kuruza, a ko uz inat i nji je kandar dirala buba pa ostali zakikani. No. znam doduše, i ode kod nas u Ivković šoru divane ti što su privatili praviti te moderne svinjake i volarice da su njim dodilili zemlju u arendu čak i u trećim selu, pa vele da moraju tirat po tristo kilometri do nje, a onda se mora ić flasterom, pa traktor mora bit dotiran kugod da š s njim u pođane, a ne na njivu. Al sad je tako došlo vrime, sve se minja i ide modernije i modernije; odlaze stariji dolaze mlađi. Samo, nikako mi se ne sviđa to što se ti stariji oma zaborave. Nji više niko ni ne spominje nigdi. Sve što su oni radili oma proglase nikakim i rdavim, a niko ne pita kako njim onda bilo. I sve su u sigri niki novci, samo niki troškovi, ovaki, onaki. Ko je nas matore, pitam ja vas, pito jel bi kaki trošak? Niko, borme. Moždar oni viđeniji da su i dobili, al mi koji smo trčali i radili borme nismo pa nek divani ko šta oće. Čujem niki dan na hetiji da će minjat i ove što su dosad dobro radili, nisu imali grišaka pa više ne tribaju. Kadgod se, kad sam se ja još fodbalovo, kazlo da tim koji pobeđiva ne triba minjat. Sad kandar nije tako, pa makar i naopako ispalo. »Šta ćeš, Braniša, to su naša dica. A di si vidio da je koji salaš i na njim domaćin srado od tuđe dice? Uvik od svoje, nikad te tuđin ne žalosti, uvik svoj.« Moram priznat, Joso moj, da je tako, al mi krivo. Razbucavaje sve, pa i ono valjano. Kad se site, biće kasno. Kugod kad su razbucali tramvaj, a sad svi plaćemo za njim. Ja sam prvi, dico, što sam za novotarijom, puno vas to zna, al čuvajte i starinu, ona je naš koren. Po njoj se vidi ko smo i šta smo, a ne utrčavat ko ker u dikicu pa bit izboden, već lagano i mudro. Ajd, zbogom.

BAĆ IVIN ŠTODIR

Ko će učiti
istoriju

Bač Iva jako zaštodiran sidi u velike lemuzine. Ide natrag sa fodbaloivanja, ošli priko još pri ručka. Ni puno sati, al se namrčilo ko da će se nebo otvorit. Ka su došli blizu ćuprije, kiša se već lipo udesila i još se lipše pojačava. Počelo i gromit. Brzo prišli Dunov, ni žandari, ni ni što gleda šta ko nosi, nisu ji dugo zadržavali. Vada jim se ni dalo po te kišurine. A konda su gledali i nikako fodbaloivanje na televizije. Šćim su prišli Dunov, on i jedan deran što se fodbaloije skinili

Piše: Ivan Andrašić

se u njevomu selu, druge lemuzina odnela u varoš. Ni prošlo ni deset meteri o lemuzine, pokiso ko kokoš ka zaostane u dvoru. Ne vridi mu se ni žurit. Ide polako po kišurine, pa počme i filtozirat. Eto, kako to sad sve moglo ispast baš tako kako ispalo? Istina, misli se, Dunov nas oduvik dilijo, al ne tako ko danas. Nikada prija na ćuprije ni bilo žandara što išću nikake pasoše, nit ti je ko zafiljivo i pito šta nosiš. To počelo ne tako davno, ka svit na jednomu bešunku napravijo jednu državu, na drugomu drugu. A baš tude ćeljad oduvik bila jako izmišana. Pri toga se vikovima ženili i selili, Dunov prilazili i vi odvud i ni odnud i na ćamcu i priko ćuprija, a bome, bilo i taki što ga i priplivali, kaka jim već bila nužda. Ka se te nove države napravile, puno bač Ivini ostalo sove strane Dunova, ni ji niko uspijo priselit u, kako kažu, njevu državu. Istina, malo njegovi i ošlo, al ne zna kako se tamo snašli, ka skoro svi danas dreću za kućnim pragom. Isto tako i priko ostalo dosta njevi, što jim vazdan divanu da jim je država vamo di su bač Iva i njegovi. I nji došlo vamo, više neg bač Ivini tamo, al konda i oni dreću zonim. Eto, puno se svita pita jal jim to tribalo jal ni, al o toga samo mož filtozirat, niko tebe ništa ni ni pito ka se ote države pravile. Na kraj, ka se sve pomirilo i primirilo, ope niko ne zna ko je tu di i ko je čiji. A gleda i kišu i sivanje, sluša kako gromi, izgleda mu da je sve isto i sone i sove strane Dunova. Za bač Ivom osto jako lip dan. Išo priko sonima što se dobro znadu fodbaloivat. Njegovi što živu u ve države za koju kažu da ni njeva cigrali se š njevima što živu u ne države za koju kažu da ni njeva. I još jedno mu bilo malo ćudno. Derani se i pri i potli fodbaloivanja razdivanili ko da se oduvik poznaju. Sluša ji bač Iva, rekne i on digod koju. Niko o nji ne divani kako je bilo, nikako ko da svi gleda šta bi i kako bi moglo bit. Imu i pravo, misli se, pa neće vada sto godina raspredat ko je kad, šta i komu radijo? Bač Ive jedino bilo malo ćudno što jim se oma utrpali i političari i š jedne i š druge strane. A možda i nisu, možda se prvi i dositili i sporazumili da se sastanu, svako sapi da prve biliži istorija, a bome, svako i volji da ga u tu istoriju i zabiliju. Samo, ope se pita bač Iva, ko će tu istoriju i učiti, ka je i vode i priko sve manje dice? A ko će se i fodbaloivat, ka va dica omatoru, a nova se razbižu po bilomu svitu?

17. lipnja 2016.

MISLI POZNATIH

- **Broeckhoven:** Ljubiti znači biti svjetlo i toplina za drugoga.
- **Tibul:** Obilje ne umanjuje ljudske brige i ne tješi ljudska srca.
- **Shakespeare:** Kad imaš sve, ne vidiš ništa, progledaš tek kad nemaš ništa.

KVIZ

Milka Trnina

Koje godine i gdje je rođena hrvatska operna diva **Milka Trnina**?

Gdje se isprva školovala?

Kada je otišla na bečki konzervatorij?

Gdje je imala svoj prvi nastup?

Na kojim je sve glasovitim pozornicama nastupala?

Po kojim ulogama je bila izuzetno poznata i cijenjena?

Gdje je imala posljednji nastup?

Kada i gdje je umrla Milka Trnina?

Rođena je 19. prosinca 1863. godine u Vezliču.
U Zagrebu, u privatnoj školi pjevanja **Ide Wilmberger Brkić**.
1879. godine
Na pozornici Zagrebačke opere 11. travnja 1882. godine.
Leipzigu, Bremenju, Grazu, Londonu, New Yorku...
Po ulogama iz **Wagnerovih** opera.
1906. godine u Prinzregententheateru.
Umrla je 18. svibnja 1941. godine u Zagrebu.

FOTO KUTAK

Nogomet i ljudi!

VICEVI

Žena kupuje mužu kravatu:

- Htjela bih jednu lijepu koja bi mu istakla oči.

Prodavačica:

- Svaka kravata može istaknuti oči, samo je treba jače stegnuti!

Došao Perica kod susjeda, a on skida tapete.

- Jel' to stavljaš nove tapete?

- Ne. Selimo se – odgovori susjed.

POGLED S TRIBINA

Pobjednički

Prekrasnim pogotkom **Luke Modrića** nogometna reprezentacija Hrvatske pobjedom protiv Turske (1:0) je otvorila nastup na Europskom prvenstvu u Francuskoj. Izabranici **Ante Čačića** cijeli susret su odigrali maksimalno angažirano, imajući sve vrijeme terensku inicijativu uz mnogo propuštenih gol prilika. Iako minimalna, pobjeda je apsolutno zaslužena, a što nije realizirana većim brojem zgoditaka krive su vratnice **Babacanova** gola. Uz sve to i statistika susreta je impresivna u korist Hrvatske, jer bilježi čak 16 udaraca prema protivničkim vratima, od čega čak 8 u okvir. Pobjednički start donio je tri velika boda, vrh tablice, odlično raspoloženje i golemo samopouzdanje.

No, turnir ide dalje i danas, (petak 17. lipnja, 18 sati) je sljedeći susret protiv Češke. Protivnik je nesretno izgubio od Španjolske, pogotkom **Piquea** u posljednjim trenucima susreta i zasigurno će morati tražiti priliku za popravak svojih izgleda glede potencijalnog plasmana u osminu finala. Objektivno gledano, ovaj drugi susret na Euru čini se mnogo težim nego uvodni što ni u čemu ne umanjuje pobjedu protiv Turske. Češka je po svom profilu posve drugačija momčad, mnogo čvršća i snažnija, što je pokazala u izjednačenom duelu protiv Španjolske, a pogotovo u okolnostima kada joj je dobar rezultat imperativ. S druge strane, Hrvatska mora nastaviti igrati svoju igru, pobjedničku igru reprezentacije koju čine renomirana imena europskog nogometa. S takvim pristupom igri, beskompromisnom zalaganju svih igrača tijekom cijelog susreta, povoljan rezultat ne može izostati. Poučeni iskustvom s prošlih EP-a, uvijek je druga utakmica bila problematičnija i zbog toga se ovom duelu mora pristupiti maksimalno koncentrirano, bez kalkulacija. Pobjednički nastup na otvaranju pokazao je formulu kako se treba igrati.

Treba je se držati.
I pobjeđivati dalje!

D. P.

EUROPSKO PRVENSTVO
U NOGOMETU

Skupina A

Francuska – Rumunjska 2:1

Švicarska – Albanija 1:0

15. lipnja, 18:00: Rumunjska – Švicarska

15. lipnja, 21:00: Francuska – Albanija

19. lipnja 21:00: Francuska – Švicarska

19. lipnja 21:00: Rumunjska – Albanija

Tablica: Francuska, Švicarska 3, Rumunjska, Albanija 0

Skupina B

Wales – Slovačka 2:1

Engleska – Rusija 1:1

15. lipnja, 15:00: Rusija – Slovačka

16. lipnja, 15:00: Engleska – Wales

20. lipnja 21:00: Slovačka – Engleska

20. lipnja 21:00: Rusija – Wales

Tablica: Wales 3, Engleska, Rusija 1, Slovačka 0

Skupina C

Poljska – Sj. Irska 1:0

Njemačka – Ukrajina 2:0

16. lipnja 18:00: Ukrajina – Sj. Irska

16. lipnja 21:00: Njemačka – Poljska

21. lipnja 18:00: Ukrajina – Poljska

21. lipnja 18:00: Njemačka – Sj. Irska

Tablica: Njemačka, Poljska 3, Sj. Irska, Ukrajina 0

Skupina D

Hrvatska – Turska 1:0

Španjolska – Češka 1:0

17. lipnja 18:00: Hrvatska – Češka

17. lipnja 21:00: Španjolska – Turska

21. lipnja 21:00: Hrvatska – Španjolska

21. lipnja 21:00: Češka – Turska

Tablica: Hrvatska, Španjolska 3, Turska, Češka 0

Skupina E

Irska – Švedska 1:1

Italija – Belgija 2:0

17. lipnja 15:00: Italija – Švedska

18. lipnja 15:00: Belgija – Irska

22. lipnja 21:00: Italija – Irska

22. lipnja 21:00: Belgija – Švedska

Tablica: Italija 3, Irska, Švedska 1, Belgija 0

Skupina F

Mađarska – Austrija 2:0

Portugal – Island 1:1

18. lipnja 18:00: Mađarska – Island

18. lipnja 21:00: Portugal – Austrija

22. lipnja 18:00: Mađarska – Portugal

22. lipnja 18:00: Island – Austrija

Tablica: Mađarska 3, Portugal, Island 1, Austrija 0

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađordev put 2,

- Telefon (danonoćno):

(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.rse-mail: funero@funero.co.rsKod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtno pomoći koju daje PIO.

Prodaje se trosoban stan od 73 m², dvije terase, renoviran, prijeko od Hrvatskog konzulata u naselju Tokio. Ima kablovsku, CG,... Cijena 50.000 eura. Tel.: 069 2052608.

Izdajem u najam 20 ari placa u progonu u centru Tavankuta, pogodno za plastenik ili organsku proizvodnju – ima bunar. Tel.: 064 5259245.

Prodajem kuću u Subotici, Beogradski put 30. Visoka prizemnica sa suhim ulazom. Građena početkom XX. stoljeća za veleposjednike. 4 sobe 114 m², dvorište 5 ari, pomoćne zgrade. Kišni i kopani bunar, štala za konje, podrum, tavan. Za tvrtke, atelje, umjetničke radionice i drugo. Cijena 80 tisuća eura. Tel.: 063 8765 071.

Mijenjam ili prodajem veće leandere u boji i limun, koturaljke, muške čakšire s prslukom, kožne čizme, koš, šešire, šubare, kaput i žensko bunjevačko ruvo (i sefiri), razne marame, sto i stolice, tepisi i ekskluzivna italijanska vjenčanica od čipke, muške košulje, sanduk za posteljicu, mesnate svinje 100-150 kg i 5,5 t soje (upotrebljiva i za sjeme). Tel.: 024 532570 ili 060 0532570.

Prodaju se koturaljke, stolovi i stolci, bunjevačka ruva – svila i sefiri, marame, pregače, ponjaviće, čaršavi, muške čakšire i prsluk, čizme, šeširi, nova el. kosilica, tepisi i staze. Tel.: 024 528 682.

Prodaje se dvosoban stan (51 m² + terasa) s odličnim rasporedom prostora na Proizivci. Stan se redovito održava i sačuvan je. Ima klimu, kablovsku i daljinsko grijanje. Cijena 28.000 eura (nije fiksno). Tel.: 064 2498244.

Izdajem (od 1. 9.) 2-soban namješten stan (3 kreveta+pomoćni ležaj, plinsko grijanje, blizina tramvaja) u Zagrebu, Folnegovićevo naselje. Cijena: 250 eura. Tel.: 063 8820654, 065 6081194. +385 92 1770196.

Hitno prodajem mali moto-kultivator, marke VALPADANO s frezerom, 10 KS. Tel.: 062 86 87964.

Potrebni radnici za rad u novoj tvornici u Slovačkoj. Tel.: 064 4109369

Prodajem veći 1 S, integralova zgrada, parketiran, s malim barom, IV. kat, 2 lifta, podrum, cg, adsl, kds tv i interfon. Tel.: 062 8900458.

Prodaje se apartman od 36 m² u Jadranovu, 5 km od Crikvenice. Tel.: 024-4527-499, 064-18-39-591.

Prodaje se muška kožna jakna vel: 56 braon boje, nova. Tel.: 064 4618006.

Prodajem perjani jastuk 80x120 s odgovarajućom novom ručno šivanom salvetskom krevetnom (dvije navlake za jastuk i dvije navlake za jorgan). Cijena po dogovoru. Tel.: 060 5402733.

Prodajem trodijelni orman – mahagonij, regal iz četiri dijela, dva garderobna i dvije vitrine, kauč, fotelju i dva taburea. Tel.: 024 4561752, 064 3051513.

Prodajem stroj šivanje marke *Bagat* s ormančićem, visoki sjaj, orahovina. Tel.: 069 2887213.

Prodajem ručno štrikaći stroj *Empisal* skoro nov – stolni. Katarina Turkal. 025 5742 136.

Prodajem poslovni prostor u centru grada cca, 350 m² na tri nivoa. Inf. 069 2887213.

Prodaje se drvena vaga s tegovima, ojačana željezom. Mjeri do 500 kg. U Subotici. Tel.: 064 3910112.

Tročlana obitelj prima na dvorbu stare osobe za mirovinu ili nekretninu. Tel.: 062 1941729.

U Somboru prodajem kompletno završenu termoizoliranu veću katnicu sa suterenom, garažom, ljetnom kuhinjom, svim komunalijama i CG u centru grada. Tel.: 025 5449220; 064 2808432.

Starija kuća (4 sobe, ručao, 2 kupaone, kuhinja, ostava) + sporedna zgrada (ljetna kuhinja, soba, kupaona) se prodaje ili mijenja za Zagreb (stan ili kuća) – centar. Tel.: 024 754760 ili 064 2394757.

Izdajem stan na Srednjacima, Zagreb, 25m², topla voda, centralno grijanje, interfon. Tel.: 063 596840 i 024 547204.

Izdajem apartman *Silver* u Zadru za 2 (+1) osobe s opremljenom kuhinjom i kupaonicom, klimatiziran, TV, Wi-fi. Na raspolaganju je vrt sa sjedećom garniturom i roštiljem. Osiguran parking. Mogućnost dodatnog ležaja ili kunic. Udaljeno 5 min autom od plaže (Borik) te 10 min od centra grada. U neposrednoj blizini nalazi se nekoliko većih shopping centara. Cijena apartmana iznosi 40 eura/dan. Kontakt HR: Juraj 00385955110573, e-mail: phohnjec.ph@gmail.com, Kontakt SRB: Andrej 0641583637

Uzimam zemlju u zakup, Klisa, Stari i Novi Žednik, Mala Bosna, Subotica. Plaćam 12 metara po jutru. Tel.: 064 305 14 88

MAKARSKA: Iznajmljujem sobe s balkonom, kupaonom, hladnjakom, kao i upotreba kuhinje za ljetno 2016. god. Cijena povoljna. Tel.: 060 6331910.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz *Hrvatske riječi* VAŽI DO 24. 6. 2016.

- Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, i dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju *Hrvatske riječi*.
- Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Hrvatska likovna udruga *CroArt* prodaje umjetničke slike, djela članova udruge. Zainteresirani se mogu javiti predsjedniku udruge. Tel.: +381 24 529 745; mobil: +381 63 518 218; e-mail: horvat.josip.su@gmail.com

HKC *Bunjevačko kolo*, Likovni odjel, vrši prodaju slika svojih članova. Slike se mogu vidjeti u prostorijama Centra, ul. Preradovićeve 4. radnim danom od 8 do 14 sati. Tel: 024/556-898 ili 555-589.

AKCIJA!

SG

intarnat

već od
649 din

TIPPNET
SUBOTICA TEL: 024/555765
KARAOORDEV PUT 2 WWW.TIPPNET.RS

NOGOMET

Pobjeda Tavankuta

TAVANKUT – Prva pripremna nogometna utakmica Nogometne reprezentacije Hrvata u Srbiji za europsko prvenstvo za nacionalne manjine u nogometu, koje će ove godine biti održano u Južnom Tirolu, odigrala se u Tavankutu u srijedu, 8. lipnja.

Reprezentacija je igrala protiv ekipe NK Tavankut, a rezultat je bio 2:0 za Tavankut. Na Europskom prvenstvu u Italiji sudjelovat će 24 ekipe nacionalnih manjina iz čitave Europe. Nakon utakmice na etnosalašu *Balažević* dvije ekipe su se družile uz večeru koju su pripremili članovi KUD Hrvata Bodrog iz Bačkog Monoštor.

I. D.

Kasno probuđeni

SONTA – U posljednjem, 26. kolu Međuopćinske nogometne lige Sombor – Apatin – Kula – Odžaci nogometaši sončanskog *Dinama* su se na najljepši način oprostili od svojih vjernih navijača. Gostima, OFK *Metalcu* iz Sombora, propisno su napunili mrežu. Krajnji rezultat bio je 7:0. Osim ubojitog napada, odlično je funkcionirala i obrana, pa je po stvorenim prigodama rezultat trebao biti i uvjerljiviji u korist *dinamovaca*. Strijelci za pobjedu modrih bili su **Bukovac** u 3. i 57., **Duraković** u 8. i 51., **Đanić** u 31. i 53. i **Tadijan** u 68. minuti. I pored fantastičnog finiša, Sončani će se i u narednoj sezoni natjecati u najnižoj ligi zbog ranijeg neozbiljnog odnosa prema igri i protivnicima objektivno slabijim od sebe, što je rezultiralo s nekoliko neplaniranih i nepotrebnih poraza.

I. A.

Monoštorci postigli cilj

BAČKI MONOŠTOR – U posljednjem, 26., kolu Međuopćinske lige Sombor – Apatin – Kula – Odžaci nogometaši *Dunava* su na domaćem travnjaku zabilježili neophodnu pobjedu protiv *Jedinstva 1947* iz Koluta, rezultatom 2:0. Protiv ne toliko jakih, ali vrlo borbenih Kolućana domaćini su se dosta mučili, u prednost su došli tek u 37. minuti pogotkom **Stankovića**. Veći dio utakmice odigran je na vrlo teškom terenu i po jakoj kiši, pa je bilo izuzetno teško kontrolirati loptu. Pobjedu Monoštoraca i plasman u viši stupanj natjecanja zgoditkom u 74. minuti ovjerio je **Janković**.

I. A.

JUDO

Euroliga

ARAD – Nastupom na memorijalu *Mihail Botez* u Aradu judaši *Spartaka* započeli su sudjelovanje u Euroligi 2016. Na ovom velikom judo natecanju nastupio je 421 natjecatelj u konkurenciji 41 kluba iz Hrvatske, Srbije, Slovenije, Mađarske i domaćina Rumunjske. Judo klub *Spartak* je ostvario zapažen uspjeh osvajanjem 6 medalja. Zlatno odličje osvojio je **Mateja Borojević**, dok su brončani bili: **Aleksandar Savić**, **Jugoslav Kaćanski**, **Despot Vukas** i **Vuk Bošnjak**. Sljedeće kolo Eurolige je na programu 3. rujna u Subotici.

KARATE

Ksenija Bukovac
potvrdila crni pojas

SONTA – Nakon redovitih treninga i napornoga rada kroz tekuću školsku godinu u Karate klubu *Kumite* u Sonti organizirano je polaganje za nova zvanja. Članovi ovoga kluba su djeca i mladi iz Sonte i susjednog Svilojeva, a upis članova obavlja se u sportskoj dvorani OŠ *Ivan Goran Kovačić* u Sonti. Predsjednik i prvi trener kluba je **Tomislav Matin**, majstor crnog pojasa četvrtog dana i viši trener karatea. Od početka vježbanja do polaganja za žuti pojas u pravilu je potreban staž od najmanje tri mjeseca. U toj fazi naglasak je na osnovnim karate tehnikama i stavovima, te na metodičkim igricama u grupama i parovima kojima se kod djece razvijaju motoričke i funkcionalne sposobnosti, osjećaj za distancu, brzina reakcije i promjene smjera kretanja. Ova faza je, zapravo, priprema za ozbiljniji rad na karate tehnici i mogućnost daljeg napretka, sve do faze priprema za natjecanja u u katama i/ili borbama. Pred klupskim povjerenstvom, koje tvore vlasnici crnog pojasa **Darko Krstin**, **Momir Vučković**, **Nataša Dobrijević** i trener **Matin**, desetero djece postali su vlasnici žutog, četvero crvenog, devetero zelenog, dvoje plavog, a dugogodišnja članica kluba **Ksenija Bukovac** postala je vlasnik crnog pojasa 1. dan.

I. A.

MEĐUNARODNI PLIVAČKI MITING PICCOLO

Plivanje – omiljeni sport

Na natjecanju je sudjelovalo 457 natjecatelja iz pet zemalja: Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Rumunjske

Da je plivački sport postao jedan od omiljenih sportova djece najmlađeg uzrasta pokazalo se na Međunarodnom plivačkom mitingu *Piccolo* koji je održan u subotu, 11. lipnja, na srijemskomitrovačkom bazenu gdje je na natjecanju sudjelovalo 457 natjecatelja iz pet zemalja: Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Rumunjske. Ovo natjecanje se u organizaciji Plivačkog kluba iz Srijemske Mitrovice uspješno organizira već osam godina, a ovogodišnje je pokazalo da su djeca najmlađeg uzrasta sve više zainteresirana za ovaj sport, kako u Srbiji tako i u ostalim zemljama u regiji.

AFIRMACIJA PLIVANJA

Plivački klub iz Srijemske Mitrovice okuplja veliki broj mladih ljudi. U njegovim redovima su pioniri, polaznici škole plivanja, pioniri kadeti-

omladinci, kao i brojni ljubitelji plivačkog sporta. Svi oni čine zajedničke napore da afirmiraju plivački sport, aktiviraju i uključe što više mladih u jedan od najljepših i po mladog čovjeka najkorisnijeg sporta:

»Plivački sport je u velikom razvoju ovoga trenutka i mi već sada imamo i prvake države i veoma smo uspješni u onome što radimo«, navodi predsjednik Plivačkog kluba iz Srijemske Mitrovice **Aleksandar Gavrilović** dodajući: »Ovakve vrste natjecanja su od izuzetnog značaja, s obzirom na to da su to djeca uzrasta od 6 godina pa do apsolutnih plivača prva natjecanja i prvi postignuti rezultati ali i prva druženja s drugom djecom iz susjednih zemalja. Ovdje su sve naši prijatelji s kojima se mi družimo već godinama, s kojima imamo izuzetno dobru suradnju, što ovogodišnji broj sudionika i dokazuje. Mi smo plivači i mi se ne bavimo politikom, družimo se sa svima. Djeca idu jed-

ni kod drugih. Moja djeca imaju prijatelje i u Tuzli i u Vinkovcima i zaista uživamo u onome što radimo«, dodaje Gavrilović.

SURADNJA SE NASTAVLJA

Da je plivanje omiljen sport i u susjednoj Hrvatskoj i da su ovakvi međunarodni susreti od iznimnog značaja za djecu potvrdili su i gosti iz Vinkovačkog plivačkog kluba kojima nije prvi put da sudjeluju na natjecanju u Srijemu:

»Entuzijazam se vidi kod djece i drago mi je da je i ovdje plivanje omiljeni sport. U Hrvatskoj djeca vole plivanje i mi se možemo pohvaliti brojnim članstvom. Iako smo mali grad, naš klub ima oko 150 članova. Vinkovci imaju čak 4 četiri plivačka kluba što je vrlo značajna brojka za tako malo mjesto. Suradnja je odlična sa svim zemljama u regiji, vladaju prijateljski odnosi između trenera i tajnika klubova. Međunarodna natjecanja su vrlo

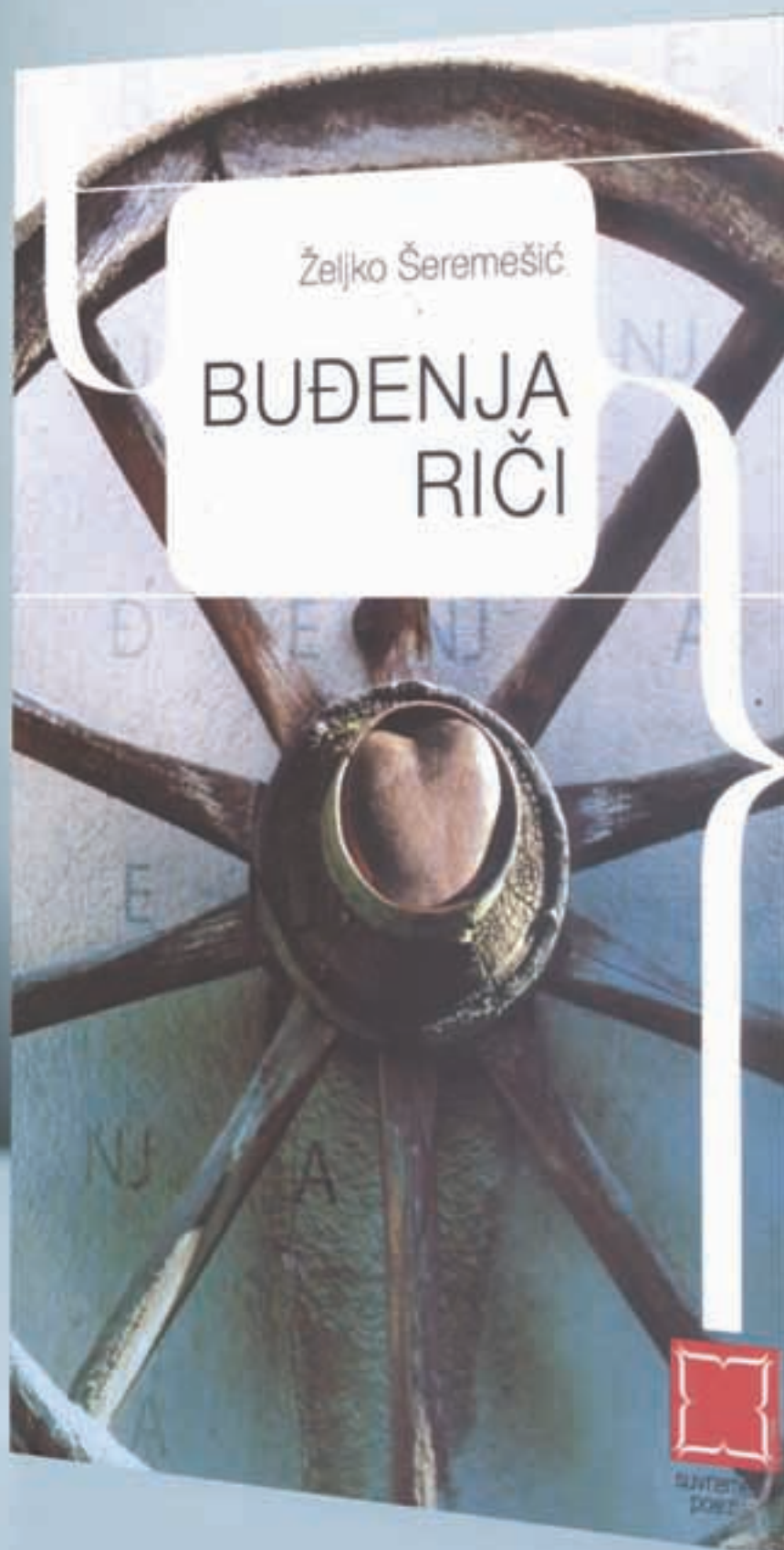
važna za djecu da i oni posjete i druge zemlje da se osamostale, jer plivanje i jeste takav sport da razvija i natjecateljski duh i da se stiču nova prijateljstva. Naravno da je važno da djeca vide da postoje i oni koji su bolji od njih i da plivanje nije igra nego i odricanje, a to se nagrađuje«, istaknula je u ime Vinkovačkog plivačkog kluba **Josipa Gugić**.

I gosti iz susjedne Bosne i Hercegovine na natjecanju u Srijemskoj Mitrovici su drugi puta za redom:

»Impresionirani smo dobrom organizacijom ovdje u Srijemu. Suradnja s klubovima iz susjednih država je odlična, djeca se druže na natjecanjima, na *Europskoj balkanijadi* koja se svake godine održava na tromedi Hrvatske, BiH i Srbije, a istovremeno se i treneri druže i razmjenjuju iskustva. Kroz sport se ne manifestiraju loši odnosi u regiji i tako i treba da bude, jer je u sportu sve pozitivno«, kaže trener Plivačkog kluba **Zmaj altom** iz Tuzle **Haris Hasić**.

S. Darabašić

***Lijepa lica dobre književnosti!
Nova knjiga u nakladi NIU »Hrvatska riječ«.***

Knjiga se može nabaviti u NIU »Hrvatska riječ« po cijeni od 400 dinara.